VERSIE 1.1

DATUM: 16-09-2026

TRIAS
Advies
Training
Onderzoek

REGELING PARTICULIERE RECHERCHEBUREAUS EN BEVEILIGINGSORGANISATIES

BEDRIJFSNAAM: TRIAS ATO

REGELING PARTICULIERE BEVEILIGIGINGSORGANISATIES EN RECHERCHEBUREAUS

Geraadpleegd op 16-09-2026. Gebruikte datum 'geldig op' 27-07-2024 en zichtdatum 27-07-2024. Geldend van 27-07-2024 t/m 30-06-2026.

Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus

De Minister van Justitie,

gelet op de artikelen 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10 van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus;

Besluit:

1. Algemene bepalingen

Artikel 1. (definitiebepalingen)

1. In deze regeling wordt verstaan onder:

* de minister: de Minster van Veiligheid en Justitie;
* de wet: de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus;
* de korpschef: de korpschef, bedoeld in artikel 27 van de Politiewet 2012;
* de commandant: de commandant van de Koninklijke marechaussee;
* een horecabedrijf: een horecabedrijf als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Alcoholwet, of waarvan de ondernemer inschrijfplichtig is bij het Bedrijfschap Horeca, of een bordeel, uitgezonderd logiesverstrekkende ondernemingen, voor zover het logiesverstrekking betreft;
* de aanvraag: de aanvraag van een migrerende beroepsbeoefenaar tot het verkrijgen van erkenning van EU-beroepskwalificaties, bedoeld in de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties;
* de aanvrager: de migrerende beroepsbeoefenaar die een aanvraag indient;
* een gereglementeerd beroep: een beroep waarvoor ingevolge artikel 8 of artikel 10 van de wet opleidingseisen worden gesteld;
* een compenserende maatregel of een maatregel: een aanpassingsstage of een proeve van bekwaamheid;
* de stagiair: de migrerende beroepsbeoefenaar die een aanpassingsstage volgt;
* Justis: de Justitiële Uitvoeringsdienst Toetsing, Integriteit en Screening;

* de dienstverrichter: de dienstverrichter als bedoeld in artikel 21 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties;

j. *verordening:* Verordening (EU) Nr. 1214/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende professioneel grensoverschrijdend transport van eurocontanten over de weg tussen lidstaten van de eurozone (PbEU 2011, L 316).

2. Overige in deze regeling voorkomende begrippen hebben dezelfde betekenis als in de wet.

Artikel 2. (optreden naar buiten)

De wijze van acquisitie en promotie door een beveiligingsorganisatie en een recherchebureau, alsmede het optreden naar buiten, de presentatie en de uitvoering van de werkzaamheden, zijn niet in strijd met de belangen van de veiligheidszorg of de goede naam van de bedrijfstak.

Artikel 3. (opzet en inrichting)

1. De opzet en de inrichting van een beveiligingsorganisatie of recherchebureau zijn zodanig dat regelmatige, continue en volledige uitoefening van de beveiligings- dan wel recherchewerkzaamheden waartoe de organisatie of het bureau zich heeft verbonden, is gewaarborgd.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een beveiligingsorganisatie die werkzaamheden verricht als bedoeld in artikel 3, onder d, van de wet.

Artikel 4. (vertrouwelijke gegevens)

Een beveiligingsorganisatie of recherchebureau treft maatregelen om te voorkomen dat persoons- en andere vertrouwelijke gegevens in handen van onbevoegden komen.

2. Opleidingseisen

Artikel 5. (algemene opleiding)

1. Een beveiligingsorganisatie belast uitsluitend een persoon met beveiligingswerkzaamheden, indien deze in het bezit is van een op zijn naam gesteld diploma Beveiliger van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties.

2. De verplichting in het eerste lid geldt niet voor een periode van maximaal 12 maanden, te rekenen van af de dag dat de betrokkene voor het eerst bij een particuliere beveiligingsorganisatie met beveiligingswerkzaamheden wordt belast, indien betrokkene door middel van een verklaring van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties kan aantonen dat hij de praktijkopleiding voor het diploma Beveiliger volgt.

3. Op de uitvoering van de praktijkopleiding wordt toezicht uitgeoefend door de Stichting eX:plain. Leerbedrijven zijn aan de Stichting eX:plain een bedrag verschuldigd voor de uitoefening van dit toezicht. De hoogte van dit bedrag wordt jaarlijks door de Sociaal Fonds Particuliere Beveiliging (SFPB) vastgesteld, na overleg met de Stichting eX:plain.

4. De in het tweede lid genoemde periode van maximaal 12 maanden wordt niet onderbroken of verlengd. In afwijking hiervan kan de korpschef de periode van 12 maanden

a. onderbreken;
b. eenmalig met maximaal 12 maanden verlengen voor aspiranten die beschikken over het certificaat Beveiliger B.

Aan de onderbreking of verlenging kunnen voorwaarden worden verbonden.

5. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing indien de betrokkene is geboren vóór 1 december 1937 en van 1 december 1980 tot en met 30 november 1982 onafgebroken werkzaam is geweest bij een op grond van de wet toegelaten beveiligingsorganisatie.

6. Als gelijkwaardig aan het diploma bedoeld in het eerste lid worden erkend:

a. het Vakdiploma Bedrijfsbeveiliging en Bewakingsdienst van de Unie van Beveiligings- en Bewakingspersoneel (UBB);
b. het Vakdiploma Bedrijfsbeveiliging en Bewakingsdienst van de Nederlandse Bond van Onbezoldigd opsporingsambtenaren en Bewakingspersoneel (NBOB);
c. de diploma's Beveiligingsbeambte B, C en D van de Leidse Onderwijs Instellingen, behaald voor 1 februari 1986;
d. het diploma Beveiliging en Bewaking van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties, behaald voor 1 februari 1986;
e. het Vakdiploma Basiscursus Marine Bewakingskorps tezamen met het diploma van het Marine Bewakingskorps voor onbezoldigd ambtenaar van het Korps Rijkspolitie, beide behaald voor 1 februari 1986;
f. het Certificaat Begincursus voor de bedrijfsbewaking, afgegeven door de Stichting Vervoer- en Havenopleidingen te Rotterdam, behaald voor 1 februari 1986;
g. het Basisdiploma Beveiliging van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties, behaald voor 1 januari 1998;
h. het Ecabodiploma leerlingwezen Algemeen Beveiligingsmedewerker;
i. het IVOB-diploma A en B;
j. het diploma Algemeen Beveiligingsmedewerker van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties / de Stichting Ecabo.
k. een erkenning van beroepskwalificaties als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties, voor werkzaamheden als beveiliger.

Artikel 5a. (tijdelijke regeling beveiligers in opleiding in verband met COVID-19)

[Vervallen per 01-04-2022]

Artikel 6. (bestuursorganen)

Artikel 5, eerste tot en met vijfde lid, van deze regeling, is van overeenkomstige toepassing op personen in dienst van een bestuursorgaan, die in de uitoefening van hun functie beveiligingswerkzaamheden verrichten.

Artikel 7. (horecaportiers)

In afwijking van artikel 5, eerste lid, van deze regeling, kan een beveiligingsorganisatie een persoon met beveiligingswerkzaamheden belasten ten behoeve van een horecabedrijf, indien deze in het bezit is van een op naam gesteld diploma horecaportier van de Stichting Vakbekwaamheid Horeca of van het Horeca Branche Instituut, dan wel van de Stichting Nationaal Onderwijscentrum van de Bedrijfstak Horeca, dan wel een erkenning van beroepskwalificaties als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties, voor werkzaamheden als horecaportier.

Artikel 7a. (evenementenbeveiliging)

1. In afwijking van artikel 5, eerste lid, van deze regeling, kan een beveiligingsorganisatie een persoon belasten met beveiligingswerkzaamheden bij een evenement indien deze in het bezit is van het certificaat Event Security Officer van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere beveiligingsorganisaties of een erkenning van beroepskwalificaties als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties, voor werkzaamheden als evenementenbeveiliger.

2. Het bepaalde in artikel 5, tweede en vierde lid, van deze regeling, is van overeenkomstige toepassing.

3. Onder beveiligingswerkzaamheden bij een evenement worden mede de beveiligingswerkzaamheden genoemd in artikel 8 verstaan.

Artikel 8. (voetbalorganisaties)

1. In afwijking van artikel 5, eerste lid, kan een beveiligingsorganisatie een persoon die niet beschikt over het in artikel 7a, eerste lid, genoemde certificaat met beveiligingswerkzaamheden belasten bij voetbalwedstrijden in het betaald voetbal als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

    a. hij is aangesteld bij een vereniging in het betaald voetbal;
    b. hij is in het bezit van een op zijn naam gesteld certificaat Voetbalsteward afgegeven door de directeur betaald voetbal van de Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond, dan wel een erkenning als beroepskwalificaties als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties voor werkzaamheden als voetbalsteward;
    c. het betreft beveiligingswerkzaamheden kort voor, tijdens of kort na de wedstrijd van de voetbalorganisatie, in en rond het stadion waar de wedstrijden, bedoeld in de aanhef, plaatsvinden.

2. In afwijking van artikel 5, eerste lid, kan een beveiligingsorganisatie een persoon die niet beschikt over het in artikel 7a, eerste lid, genoemde certificaat met beveiligingswerkzaamheden belasten bij voetbalwedstrijden in het amateurvoetbal als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

    a. hij is aangesteld bij een vereniging in de top- of hoofdklasse van het amateurvoetbal;
    b. hij is in het bezit is van een op zijn naam gesteld certificaat Voetbalsteward afgegeven door de directeur amateurvoetbal van de Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond, dan wel een erkenning als beroepskwalificaties als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties voor werkzaamheden als voetbalsteward;
    c. het betreft beveiligingswerkzaamheden kort voor, tijdens of kort na de wedstrijd van de voetbalorganisatie, in en rond het stadion waar de wedstrijden, bedoeld in de aanhef, plaatsvinden.

Artikel 9. (ongeuniformeerden)

1. Onverminderd artikel 5, eerste lid, van deze regeling, belast een beveiligingsorganisatie uitsluitend een persoon ongeüniformeerd met beveiligingswerkzaamheden, indien deze in het bezit is van een op zijn naam gesteld certificaat persoonsbeveiliging van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties (SVPB) dan wel het diploma Beveiligingsmedewerker, differentiatie persoonsbeveiliger van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties, dan wel een erkenning van beroepskwalificaties als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties, voor werkzaamheden als ongeüniformeerd persoonsbeveiliger.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op personen belast met beveiligingswerkzaamheden ten behoeve van grootwinkel- of detailhandelbedrijven.

3. Onverminderd artikel 5, eerste lid, van deze regeling, belast een beveiligingsorganisatie uitsluitend een persoon ongeüniformeerd met beveiligingswerkzaamheden ten behoeve van grootwinkel- of detailhandelbedrijven, indien deze in het bezit is van een op zijn naam gesteld certificaat winkelsurveillance van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties, dan wel een diploma Beveiligingsmedewerker, differentiatie winkelsurveillant van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties, dan wel een erkenning van beroepskwalificaties als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties, voor werkzaamheden als ongeüniformeerd winkelsurveillant.

4. Als gelijkwaardig aan het diploma in het eerste lid en het derde lid wordt erkend het Vakdiploma Beveiliging van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties.

5. Als gelijkwaardig aan het diploma in het derde lid wordt erkend het Certificaat Detailhandel van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties.

Artikel 10. (particulier rechercheurs)

1. Een recherchebureau belast uitsluitend een persoon met recherchewerkzaamheden, indien deze in het bezit is van een op naam gesteld diploma particulier onderzoeker van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties.

2. Als gelijkwaardig aan het diploma, bedoeld in het eerste lid, worden erkend een erkenning van beroepskwalificaties als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties, voor werkzaamheden als particulier rechercheur.

3. Het eerste lid geldt niet voor een periode van maximaal 12 maanden, te rekenen vanaf de dag dat de betrokkene voor het eerst bij een particulier recherchebureau dat beschikt over een keurmerk van de Nederlandse Veiligheidsbranche of van de Branchevereniging voor Particuliere Onderzoeksbureaus van de Nederlandse Veiligheidsbranche met recherchewerkzaamheden wordt belast, indien betrokkene door middel van een verklaring van de opleidende instelling kan aantonen dat hij in de periode waarop de aanvraag betrekking heeft, de opleiding voor het diploma particulier onderzoeker van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties volgt.

4. De in het derde lid genoemde periode van maximaal 12 maanden wordt op geen enkele wijze onderbroken, verlengd of geschorst.

Artikel 11. (alarminstallateurs)

1. Een beveiligingsorganisatie die werkzaamheden verricht als bedoeld in artikel 3, onder b, van de wet, aan welke een vergunning is verleend, laat het plan voor de installatie, de installatie en het onderhoud van de alarmapparatuur die hij gebruikt, slechts opstellen dan wel uitvoeren door alarminstallateurs die in het bezit zijn van een diploma dat de instemming heeft van de minister.

2. Instemming als bedoeld in het eerste lid hebben:

    a. het diploma Monteur Beveiligingssystemen (MBV);
    b. het diploma Technicus Beveiligingsinstallaties (TBV);
    c. een erkenning van beroepskwalificaties als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties, voor werkzaamheden als alarminstallateur.

Artikel 11a. (alarmcentralisten)

1. In afwijking van artikel 5, eerste lid, van deze regeling, kan een beveiligingsorganisatie als bedoeld in artikel 3, onder b, van de wet een persoon belasten met beveiligingswerkzaamheden als alarmcentralist indien deze in het bezit is van het certificaat Basisopleiding Centralist Alarmcentrale van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties of een erkenning van beroepskwalificaties als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties, voor werkzaamheden als alarmcentralist.

2. Het bepaalde in artikel 5, tweede en vierde lid, van deze regeling, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 11b. (videotoezichtcentrales)

1. Een beveiligingsorganisatie als bedoeld in artikel 3, onderdeel e, van de wet laat, indien het een organisatie betreft die in de uitoefening van beroep of bedrijf ten behoeve van derden in een centraal meldpunt, de door videoapparatuur verzonden beelden ontvangt en beoordeelt en zo nodig assistentie vraagt aan de politie, andere overheidsinstanties of particulieren, het plan voor de installatie, de installatie en het onderhoud van de videoapparatuur die hij gebruikt, slechts opstellen dan wel uitvoeren door installateurs en personen die aan installateurs assistentie verlenen, die in het bezit zijn van een diploma dat de instemming heeft van de minister.

2. Instemming als bedoeld in het eerste lid hebben:

    a. het diploma Projecteringsdeskundige CCTV/VSS;
    b. het diploma Installatiedeskundige CCTV/VSS;
    c. een erkenning van beroepskwalificaties als bedoeld in artikel 5 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties, voor werkzaamheden als alarminstallateur.

3. Het bepaalde in de artikelen 11a, 20 en 22 is van overeenkomstige toepassing op een beveiligingsorganisatie als bedoeld in het eerste lid.

4. De minister kan besluiten de eis van het overleggen van een certificaat als bedoeld in artikel 20, eerste lid, eenmalig voor een periode van ten hoogste acht maanden buiten toepassing te laten.

5. Een beveiligingsorganisatie als bedoeld in het eerste lid laat het plan voor installatie, de installatie en het onderhoud van de apparatuur die hij gebruikt, slechts opstellen dan wel uitvoeren door installateurs en personen die aan installateurs assistentie verlenen, die beschikken over een verklaring van betrouwbaarheid. Zij verleent uitsluitend diensten aan derden die deze werkzaamheden eveneens slechts laten verrichten door installateurs die aan de genoemde voorwaarden voldoen.

6. Een beveiligingsorganisatie als bedoeld in het eerste lid maakt van videoapparatuur die behoort tot een categorie waarvoor Onze Minister regels heeft gesteld, uitsluitend gebruik indien deze overeenkomstig die regels is goedgekeurd. Zij verleent alleen diensten aan derden die eveneens aan deze voorwaarde voldoen.

7. Een beveiligingsorganisatie als bedoeld in het eerste lid draagt zorg dat zij over documenten beschikt betreffende de door haar en derden gebruikte apparatuur, waarmee aangetoond kan worden dat zij aan het eerste, vijfde en zesde lid voldoet.

8. De verklaring van betrouwbaarheid, bedoeld in het vijfde lid, wordt afgegeven door de korpschef, dan wel, indien de desbetreffende persoon niet woonachtig is in Nederland, de korpschef, de commandant van de Koninklijke marechaussee of Onze Minister, die ingevolge artikel 7, tweede of derde lid, van de wet aan een beveiligingsorganisatie waarvoor de installateur gaat werken toestemming kan geven.

9. De verklaring van betrouwbaarheid, bedoeld in het vijfde lid, kan worden ingetrokken indien zich omstandigheden voordoen of feiten bekend worden op grond waarvan de verklaring niet zou zijn afgegeven, indien deze zich hadden voorgedaan of bekend waren geweest op het tijdstip waarop de verklaring werd afgegeven.

10. Met toepassing van artikel 28, eerste lid, laatste zinsnede, van de Dienstenwet is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing op de aanvraag om een verklaring van betrouwbaarheid als bedoeld in het vijfde lid.

3. Uniformen

Artikel 12. (uiterlijk uniform en ontheffing)

1. Het uniform, bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de wet, is voorzien van een embleem, overeenkomstig het in bijlage 1 bij deze regeling vastgestelde model, op de wijze zoals in genoemde bijlage is omschreven.

2. De korpschef of, indien een beveiligingsorganisatie werkzaamheden verricht op een luchtvaartterrein en dan uitsluitend voor dat luchtvaartterrein, de commandant kan aan een beveiligingsorganisatie ontheffing verlenen van de verplichting tot het dragen van een uniform indien dit gelet op de aard van de werkzaamheden gewenst is en zich daartegen geen zwaarwegende belangen verzetten. De korpschef of de commandant kan aan de ontheffing voorschriften verbinden betreffende de instructie van het betrokken personeel.

4. Legitimatiebewijzen

Artikel 13. (model legitimatiebewijs)

1. Het legitimatiebewijs, bedoeld in artikel 9, achtste lid, van de wet, komt overeen met het in bijlage 2 bij deze regeling vastgestelde model en de in die bijlage aangeduide kleur. Indien het legitimatiebewijs wordt afgegeven door de commandant, wordt de in het model vervatte aanduiding van de korpschef als afgever van het legitimatiebewijs overeenkomstig aangepast.

2. Het legitimatiebewijs bevat een verklaring waaruit de toestemming van de korpschef, de commandant of de minister, bedoeld in artikel 7, tweede of derde lid, van de wet, blijkt.

3. Het legitimatiebewijs, bedoeld in het eerste lid, kan een aantekening bevatten waaruit blijkt dat het de betrokkene slechts is toegestaan de op het legitimatiebewijs omschreven beveiligings- dan wel recherchewerkzaamheden te verrichten.

4. Het legitimatiebewijs wordt afgegeven door de korpschef of de commandant die de toestemming, bedoeld in artikel 7, tweede lid, van de wet, heeft verleend. Indien de in artikel 7, derde lid van de wet, bedoelde toestemming is verleend, geeft de korpschef het legitimatiebewijs af.

5. Wanneer de houder van een legitimatiebewijs de dienst heeft verlaten of wanneer de geldigheidsduur van het bewijs is verstreken, wordt het legitimatiebewijs ingenomen door de beveiligingsorganisatie of het recherchebureau en ter vernietiging aangeboden aan de korpschef of de commandant.

6. De particuliere beveiligingsorganisatie of het recherchebureau houdt een voor de politie toegankelijk systeem bij dat de volgende gegevens met betrekking tot de legitimatiebewijzen bevat:

   – nummers van de bewijzen;
   – namen, voornamen, geboortedata en functies van de houders;
   – data waarop de geldigheid van de bewijzen verstrijkt; en
   – data van inlevering van de bewijzen bij de korpschef of de commandant.

5. Instructie van en controle op het personeel

Artikel 14. (instructie voor personeel)

[Vervallen per 01-01-2011]

Artikel 15. (controle van personeel)

[Vervallen per 01-01-2011]

6. Verslaglegging

Artikel 16. (jaarlijks verslag)

[Vervallen per 04-10-2006]

7. Uitrusting

Artikel 17. (gebruik hond)

1. Een beveiligingsorganisatie kan bij de uitvoering van beveiligingswerkzaamheden gebruik maken van een hond, tenzij in de vergunning anders is bepaald. Gebruik maken van een hond is slechts toegestaan indien uit een verklaring, afgegeven door een instantie die de toestemming heeft van de minister, blijkt dat deze hond geschikt is om als surveillancehond of objectbewakingshond te worden ingezet.

2. De hondengeleider is bij de uitvoering van de beveiligingswerkzaamheden in het bezit van een verklaring, afgegeven door een instantie die de toestemming heeft van de minister, waaruit blijkt dat de geleider en de hond een, voor het verrichten van de werkzaamheden, geschikte combinatie vormen.

3. Toestemming als bedoeld in het eerste en tweede lid hebben in ieder geval:

   a. de Koninklijke Nederlandse Politiehond Vereniging;

b. de Nederlandse Bond voor de Diensthond.

4. De hond staat tijdens de uitvoering van de beveiligingswerkzaamheden onder direkt toezicht van de geleider.

5. De hondengeleider verleent desgevraagd inzage in de verklaringen als bedoeld in het eerste en tweede lid, aan de personen die met het toezicht op de naleving van de wet zijn belast, alsmede aan de korpschef of, indien de beveiligingswerkzaamheden worden verricht op een luchtvaartterrein, bij de commandant van de Koninklijke marechaussee.

6. Met de verklaringen, bedoeld in het eerste en tweede lid, worden gelijkgesteld verklaringen van goedkeuring, afgegeven door een onafhankelijke keuringsinstelling in een andere lidstaat van de Europese Unie dan wel in een staat, niet zijnde een lidstaat van de Europese Unie, die partij is bij een daartoe strekkend of mede daartoe strekkend Verdrag dat Nederland bindt, welke verklaringen zijn afgegeven op basis van onderzoekingen die een beschermingsniveau bieden dat ten minste gelijkwaardig is aan het niveau dat met de nationale onderzoekingen wordt nagestreefd.

8. Behandeling van klachten

Artikel 18. (vaststellen klachtenregeling)

1. Een beveiligingsorganisatie of recherchebureau stelt een klachtenregeling vast. De klachtenregeling bevat ten minste gegevens over:

a. bij wie de klacht moet worden ingediend;
b. de minimale eisen waaraan een klaagschrift moet voldoen;
c. de termijn waarbinnen een klacht kan worden ingediend;
d. de te volgen procedure voor de behandeling van de klacht;
e. de termijn waarbinnen de klacht wordt afgehandeld.

2. Een beveiligingsorganisatie of een recherchebureau brengt een kopie van een ingediende klacht ter kennis van de minister.

3. Aan de indiening en behandeling van een klacht worden geen kosten verbonden.

9. Afstemming met politie

Artikel 19. (informeren politie)

1. Een beveiligingsorganisatie draagt zorg voor een goede afstemming van de beveiligingswerkzaamheden met de politie of, indien de beveiligingswerkzaamheden worden verricht op een luchtvaartterrein, met de commandant.

2. Een beveiligingsorganisatie stelt voordat de beveiligingswerkzaamheden worden verricht de korpschef of, indien de beveiligingswerkzaamheden worden verricht op een luchtvaartterrein, de commandant door middel van een aanmeldingsformulier, overeenkomstig het in bijlage 4 bij deze regeling vastgestelde model, op de hoogte van de aard, omvang en duur van de werkzaamheden.

3. Het tweede lid is niet van toepassing op beveiligingsorganisaties die werkzaamheden verrichten als bedoeld in artikel 3, onder b, van de wet.

10. Bijzondere bepalingen voor particuliere alarmcentrales

Artikel 20. (eisen particuliere alarmcentrales)

1. Een beveiligingsorganisatie die werkzaamheden verricht als bedoeld in artikel 3, onderdeel b, van de wet, is gevestigd in een lidstaat van de Europese Unie en overlegt aan de minister een geldig en passend certificaat dat is afgegeven door een certificerende instantie die is geaccrediteerd door een erkende instantie als bedoeld in artikel 14 van Verordening (EG) nr. 765/2008 van het

Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 339/93.

2. Een certificaat als bedoeld in het eerste lid wordt afgegeven op basis van:

a. het CCV Certificatieschema Particuliere Alarmcentrales; of
b. een schema dat de normenreeks EN 50518 en de volgende normen bevat:
   i. dat een klachtenregeling is vastgesteld als bedoeld in artikel 18;
   ii. dat wordt voldaan aan de in de artikelen 11 en 11a gestelde eisen aan de opleiding en de kwalificaties van de alarminstallateurs en alarmcentralisten;
   iii. dat is voorzien in de randvoorwaarden om te kunnen voldoen aan de in artikel 19 gestelde eisen aan de afstemming met de politie;
   iv. dat het databeheer en de ruimte van het databeheer voldoet aan de toepasselijke onderdelen van de managementsysteemstandaarden ISO 27001; en
   v. dat de alarmcentralisten de Nederlandse taal beheersen op ten minste het niveau B2 van de Common European Framework of Reference for Languages en bekend zijn met de voor de taakuitvoering toepasselijke Nederlandse regelgeving de infrastructuur van organisaties die actie ondernemen op de alarmsignalen.

3. De minister kan besluiten de eis van het overleggen van een certificaat als bedoeld in het eerste lid eenmalig voor een periode van ten hoogste zes maanden buiten toepassing te laten.

Artikel 21. (eisen alarmapparatuur)

[Vervallen per 24-12-2004]

Artikel 22. (informeren politie)

Zodra door een beveiligingsorganisatie die werkzaamheden verricht als bedoeld in artikel 3, onder b, van de wet, een aanvang wordt gemaakt met nieuwe beveiligingswerkzaamheden stelt deze beveiligingsorganisatie de korpschef of, indien de objecten die door de alarmcentrale worden beveiligd zich bevinden op een luchtvaartterrein, de commandant,op de hoogte van:

a. de aanvang en de beëindiging van een overeenkomst met een abonnee die strekt tot een aansluiting op de particuliere alarmcentrale van alarm-apparatuur, en voorzover de korpschef daarom schriftelijk verzoekt tevens van:
b. de aard en situering van het object, de in- en uitgangen en het beveiligd gebied met haar afzonderlijke zones;
c. de soorten alarm waarvoor assistentie kan worden gevraagd (inbraak, overval, brand);
d. de naam en het adres van de persoon die de alarmapparatuur heeft geïnstalleerd of zorgdraagt voor het onderhoud;
e. het sleuteladres;
f. de instantie of persoon die na het doorgeven van een alarm binnen 15 minuten bij het pand aanwezig zal zijn.

11. Bijzondere bepalingen voor geld- en waardetransporten

Artikel 23. (eisen voor geld- en waardetransportbedrijf)

1. De wijze waarop de werkzaamheden door een particulier geld- en waardetransportbedrijf worden verricht, alsmede het door een particulier geld- en waardetransport gebruikte materieel voldoen aan de in bijlage 5 bij deze regeling gestelde eisen.

2. Van het bepaalde in het eerste lid kan door de minister ontheffing worden verleend.

§ 11a. Bijzondere bepalingen voor recherchebureaus

Artikel 23a. Vaststellen (privacy)gedragscode

Een recherchebureau stelt een (privacy)gedragscode vast, identiek aan het in bijlage 6 bij deze regeling vastgestelde model, en leeft de code na.

11b. Bijzondere bepalingen voor erkenning EU-beroepskwalificaties

Artikel 23b. (documenten bij aanvraag)

1. De aanvraag om erkenning van de EU-beroepskwalificaties wordt ingediend bij Justis.

2. De aanvraag gaat in ieder geval vergezeld van:

a. de documenten betreffende nationaliteit en verblijf, bedoeld in artikel 13, eerste lid onder a, van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties;
b. een kopie van de bekwaamheidsattesten of van de opleidingstitels waarop de aanvrager zich beroept;
c. een schriftelijk bewijs van de beroepservaring, indien de aanvrager over beroepservaring beschikt;
d. een verklaring omtrent gedrag afgegeven door het bevoegd gezag van de betrokken staat van oorsprong of herkomst, of een met die verklaring overeenkomend document als bedoeld in artikel 14, tweede lid, van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties, met dien verstande dat de verklaring of het document ten tijde van de indiening van de aanvraag niet ouder is dan drie maanden.

3. Indien de Minister een eerdere aanvraag heeft afgewezen en hierbij een mededeling, bedoeld in artikel 23g, derde lid, heeft gedaan, gaat de aanvraag tevens vergezeld van:

a. een verklaring, bedoeld in artikel 23h, vierde lid, of
b. een verklaring, bedoeld in artikel 23i, tweede lid.

4. De Minister kan verlangen dat de aanvrager nadere informatie verstrekt over:

a. de aard, de inhoud en de duur van de door de aanvrager gevolgde opleiding, en
b. de beroepservaring van de aanvrager.

5. De Minister kan verlangen dat de gegevens en bescheiden, bedoeld in het tweede lid, onderdelen b, c en d, en vierde lid, die zijn gesteld in een andere dan de Nederlandse taal, vergezeld gaan van vertalingen in de Nederlandse taal, en dat deze vertalingen zijn opgesteld door een beëdigd tolk of vertaler.

Artikel 23c. (procedure erkenning)

1. Justis deelt de aanvrager zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk een maand na ontvangst, schriftelijk mee dat de aanvraag is ontvangen.

2. Indien niet is voldaan aan het bepaalde in artikel 23b, wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld om de aanvraag binnen een maand aan te vullen. De Minister kan deze termijn verlengen.

3. De mededeling, bedoeld in het tweede lid, wordt zo mogelijk gedaan in de ontvangstbevestiging, bedoeld in het eerste lid.

4. De Minister beslist op de aanvraag:

a. binnen drie maanden nadat de aanvrager heeft voldaan aan het bepaalde in artikel 23b, of
b. onverwijld na het ongebruikt verstrijken van de termijn die is gesteld voor het aanvullen van de aanvraag.

5. De Minister kan de termijn, bedoeld in het vierde lid onder a, met een maand verlengen.

Artikel 23d. (erkenning)

De beroepskwalificaties worden erkend indien is voldaan aan de vereisten van artikel 6 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties.

Artikel 23e. (voornemen tot afwijzing en zienswijze)

1. Indien de Minister van oordeel is dat de beroepskwalificaties niet kunnen worden erkend, deelt hij de aanvrager zo spoedig mogelijk schriftelijk mee dat hij voornemens is de aanvraag af te wijzen.

2. Het voornemen is met redenen omkleed.

3. Indien de Minister voornemens is de aanvraag af te wijzen wegens wezenlijke verschillen, maar hij van mening is dat een met goed gevolg volbrachte compenserende maatregel als bedoeld in artikel 11 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties kan leiden tot overbrugging van de wezenlijke verschillen, en daarmee tot een te honoreren nieuwe aanvraag, zal de Minister hier in het voornemen een mededeling over doen.

4. Indien de minister voornemens is de aanvraag af te wijzen, maar hij van mening is dat op grond van artikel 12 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties gedeeltelijk toegang moet worden verleend tot het gereglementeerd beroep, doet de minister hier in het voornemen een mededeling over.

5. De aanvrager wordt in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen binnen een maand na verzending van de mededeling, bedoeld in het eerste lid. De Minister kan deze termijn verlengen.

6. Indien het voornemen een mededeling, bedoeld in het derde lid, bevat, vermeldt de aanvrager in zijn zienswijze of hij bereid is tot het volbrengen van een compenserende maatregel, en zo ja, of hij dit wil doen door het volgen van een aanpassingsstage dan wel het afleggen van een proeve van bekwaamheid.

7. Indien de aanvrager in zijn zienswijze aangeeft een aanpassingsstage te willen volgen, geeft hij in die zienswijze tevens aan bij welke beveiligingsorganisatie, welk recherchebureau of welk alarminstallatiebedrijf de aanpassingsstage zal worden gevolgd, alsmede welke gekwalificeerde beroepsbeoefenaar hem daarbij zal begeleiden.

Artikel 23f. (geen aanhouding besluit)

De Minister maakt niet ambtshalve gebruik van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 19, derde lid, van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties, tot aanhouding van de aanvraag als een aanpassingsstage of een proeve van bekwaamheid vereist wordt.

Artikel 23g. (afwijzing)

1. De aanvraag wordt afgewezen indien niet is voldaan aan de voorwaarden van artikel 6 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties en de aanvrager ook niet op grond van de artikelen 7 tot en met 11 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties voor erkenning in aanmerking komt.

2. De afwijzing is met redenen omkleed.

3. Indien de Minister de aanvraag afwijst wegens wezenlijke verschillen, maar hij van mening is dat een met goed gevolg volbrachte compenserende maatregel als bedoeld in artikel 11 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties kan leiden tot overbrugging van de wezenlijke verschillen, en daarmee tot een te honoreren nieuwe aanvraag, deelt hij in de afwijzing mee welke maatregel kan leiden tot compensatie van de tekortschietende beroepskwalificaties.

4. Ten aanzien van de compenserende maatregel komt de keuze tussen een aanpassingsstage en een proeve van bekwaamheid toe aan de aanvrager, behoudens de gevallen genoemd in artikel 11, vijfde lid, van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties.

5. Indien de minister de aanvraag afwijst, maar op grond van artikel 12 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties gedeeltelijk toegang moet worden verleend tot het gereglementeerd beroep, deelt hij in de afwijzing mee welke beroepswerkzaamheden de aanvrager onder welke voorwaarden gerechtigd is uit te oefenen.

Artikel 23h. (aanpassingsstage)

1. Het bedrijf, bedoeld in artikel 23e, zevende lid, kan een stagiair met werkzaamheden belasten zonder dat deze in het bezit is van een in hoofdstuk 2 genoemd diploma of een erkenning van EU-beroepskwalificaties, indien de stagiair beschikt over een mededeling, bedoeld in 23g, derde lid, met vermelding van het betrokken bedrijf.

2. De duur van de aanpassingsstage bedraagt ten hoogste twaalf maanden.

3. De aanvrager mag meer aanpassingsstages volgen, met dien verstande dat de gezamenlijke duur van de aanpassingsstages ten hoogste twaalf maanden bedraagt.

4. Na afronding van de aanpassingsstage zendt het bedrijf, bedoeld in het eerste lid, een schriftelijke verklaring aan de stagiair.

5. De verklaring, bedoeld in het vierde lid, wordt binnen twee weken na afronding van de aanpassingsstage verzonden, en bevat een oordeel over de wijze waarop de aanpassingsstage is vervuld.

Artikel 23i. (proeve van bekwaamheid)

1. De proeve van bekwaamheid wordt afgelegd in de Nederlandse taal bij een door de Minister aangewezen instantie.

2. Na het afleggen van de proeve van bekwaamheid zendt de instantie, bedoeld in het eerste lid, een schriftelijke verklaring aan de aanvrager.

3. De verklaring, bedoeld in het tweede lid, wordt binnen twee weken na het afleggen van de proeve van bekwaamheid verzonden, en bevat een oordeel over de wijze waarop de aanvrager de proeve van bekwaamheid heeft afgelegd.

4. De aanvrager mag meer proeven van bekwaamheid afleggen.

11c. Bijzondere bepalingen voor tijdelijke en incidentele dienstverrichters

Artikel 23j. (beroepskwalificatie-eisen aan tijdelijke en incidentele dienstverrichters)

Een dienstverrichter worden geen beperkingen wegens beroepskwalificaties opgelegd indien de dienstverrichter voorafgaand aan de eerste dienstverrichting in Nederland een schriftelijke verklaring als bedoeld in artikel 23, eerste lid, van de Algemene wet EU-beroepskwalificaties doet toekomen aan Justis, met informatie over welk gereglementeerd beroep op welke tijdelijke of incidentele wijze zal worden verricht en:

a. het beroep, het onderwijs of de opleiding die leidt tot de toegang tot of uitoefening van het beroep in de betrokken staat van vestiging is gereglementeerd; of
b. het beroep of de opleiding die leidt tot toegang of uitoefening van het beroep in de betrokken staat van vestiging is niet gereglementeerd en de migrerende beroepsbeoefenaar heeft het beroep tijdens de tien jaar voorafgaand aan de dienstverrichting in Nederland gedurende ten minste één jaar, of gedurende een gelijkwaardige periode deeltijds, uitgeoefend in de betrokken staat van vestiging.

Artikel 23k. (verklaring vooraf door tijdelijke en incidentele dienstverrichter)

1. De verklaring, genoemd in artikel 23j, kan met alle middelen worden aangeleverd en wordt steeds na een jaar opnieuw afgegeven door de dienstverrichter indien hij voornemens is om gedurende het opvolgende jaar in Nederland tijdelijk en incidenteel diensten te verrichten.

2. De verklaring gaat vergezeld van de volgende documenten, afgegeven door de terzake bevoegde autoriteit van de betrokken staat:

   a. de documenten betreffende nationaliteit en verblijf, genoemd in artikel 23, derde lid onder a, van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties;
   b. een attest dat de dienstverrichter rechtmatig in een andere betrokken staat dan Nederland is gevestigd om er de betrokken werkzaamheden uit te oefenen, en dat de dienstverrichter op het moment van afgifte van het attest geen permanent of tijdelijk beroepsverbod is opgelegd;
   c. een bewijs dat de dienstverrichter nooit strafrechtelijk is veroordeeld.

3. Indien zich een wezenlijke verandering heeft voorgedaan in de door de documenten, genoemd in het tweede lid, gestaafde situatie, maakt de dienstverrichter daarvan binnen een maand melding bij Justis, onder overlegging van documenten waaruit die nieuwe situatie blijkt.

11d. Bijzondere bepalingen voor grensoverschrijdend transport van eurocontanten

Artikel 23l. (toepasselijke vervoersregelingen verordening)

De vervoersregelingen die worden genoemd in de artikelen 17, 18 en 20 van de verordening zijn op Nederlands grondgebied toegestaan.

Artikel 23m. (medisch attest)

De eisen die gelden voor het medisch attest, bedoeld in artikel 6a van de wet, zijn de volgende:

1. Leden van het bewakingspersoneel van grensoverschrijdend transport van eurocontanten beschikken over een verklaring van medische geschiktheid.
2. De verklaring van geschiktheid wordt afgegeven door een gecertificeerde Arbodienst of een geregistreerde bedrijfsarts.
3. De leden, bedoeld in het eerste lid, voldoen aan de in artikel 2 van de Regeling eisen geschiktheid 2000 bedoelde eisen van lichamelijke en geestelijke gesteldheid, voor zover deze betrekking hebben op de in artikel 1, aanhef en onder b, van die regeling genoemde categorieën van rijbewijzen.
4. De vragen die tijdens de medische keuring ten aanzien van de gezondheid mogen worden gesteld, alsmede de medische onderzoeken die mogen worden verricht, zijn opgenomen in bijlage 7 bij deze regeling.

Artikel 23n. (aanwijzing autoriteit artikel 12, tweede lid, verordening)

De korpschef, bedoeld in artikel 27 van de Politiewet 2012, is de autoriteit, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de wet.

Artikel 23o. (initiatieopleiding artikel 5, eerste lid, onder c, en bijlage VI verordening)

1. Als initiatieopleiding beschikken de leden van het bewakingspersoneel over het diploma Beveiliger van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties.

2. Naast de in het eerste lid genoemde initiatieopleiding dienen de leden van het bewakingspersoneel een aanvullende opleidingsmodule volledig te volgen en te voltooien. Deze module omvat tenminste de in bijlage VI bij de verordening opgesomde opleidingsonderdelen.

12. Vergoeding van kosten

Artikel 24. (kosten vergunning, toestemming en legitimatiebewijs)

1. De vergoeding van kosten, bedoeld in artikel 4, zevende lid, van de wet, bedraagt voor:

het verlenen en verlengen van een vergunning: € 600,–.
Deze kosten worden voldaan aan de minister.

2. De vergoeding van kosten, bedoeld in artikel 6, eerste lid, aanhef en onderdeel e, van de wet, bedraagt voor:

de afgifte van een legitimatiebewijs: € 26,–.
Deze kosten worden voldaan aan de korpschef of de commandant, die op grond van artikel 13, tweede lid, van deze regeling bevoegd is tot het afgeven van het legitimatiebewijs.

3. De vergoeding van kosten, bedoeld in artikel 7, zesde lid, van de wet, bedraagt voor:

* het verlenen van toestemming als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de wet: € 92,–.
* het verlenen van toestemming als bedoeld in artikel 7, tweede en derde lid, van de wet: € 60,–.

Deze kosten worden voldaan aan de korpschef, commandant of de minister die op grond van artikel 7, eerste, tweede of derde lid, van de wet bevoegd is tot het verlenen van toestemming.

4. Indien een beveiligingsorganisatie of recherchebureau is gevestigd in een andere lidstaat van de Europese Unie of in een staat, niet zijnde een lidstaat van de Europese Unie, die partij is bij een daartoe strekkend of mede daartoe strekkend Verdrag dat Nederland bindt, en de beroepseisen waaraan in het land van vestiging reeds is voldaan aanleiding geven tot een vereenvoudigde procedure, worden in afwijking van het eerste en derde lid, slechts de kosten vergoed die voortvloeien uit die vereenvoudigde procedure.

5. De vergoeding van kosten wordt jaarlijks aangepast overeenkomstig het voor de maand december van het voorgaande jaar vastgestelde percentage voor de ontwikkeling in de kosten van de arbeidsvoorwaardenontwikkeling bij de overheid. Het basisbedrag wordt rekenkundig afgerond op euro's.

13. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 25. (overgangsregeling opleidingseis bestuursorganen)

1. Artikel 6 van deze regeling, is niet van toepassing op personen die zijn geboren vóór 1 april 1944 en op het moment van inwerkingtreding van de wet in dienst zijn van een bestuursorgaan en in de uitoefening van hun functie beveiligingswerkzaamheden verrichten.

2. [Vervallen.]

3. Het tweede lid vervalt op 1 april 2004.

Artikel 26. (particulier rechercheur)

1. Artikel 10 van deze regeling, is niet van toepassing indien het personen betreft die zijn geboren vóór 1 april 1944 en op het moment van inwerkingtreding van de wet te werk zijn gesteld door een recherchebureau.

2. [Vervallen.]

3. Het tweede lid vervalt op 1 april 2004.

Artikel 27. (alarminstallateur)

1. Artikel 11, eerste lid, van deze regeling, is niet van toepassing indien het personen betreft die zijn geboren vóór 1 april 1944 en op het moment van inwerkingtreding van de wet als alarminstallateur werkzaam zijn.

2. [Vervallen.]

3. Het tweede lid vervalt op 1 april 2004.

Artikel 28

Een legitimatiebewijs als bedoeld in artikel 13 dat voor 1 mei 2014 is afgegeven, blijft geldig tot de datum die daarop is vermeld, doch uiterlijk tot 1 mei 2017.

Artikel 28a

[Vervallen per 07-05-2006]

Artikel 29. (voorkomen handelsbelemmeringen)

Met het in deze regeling bedoelde materieel wordt gelijk gesteld materieel, dat rechtmatig is geproduceerd of in de handel is gebracht in een andere lidstaat van de Europese Unie dan wel rechtmatig is geproduceerd in een staat die partij is bij de overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte en dat ten minste aan gelijkwaardige technische eisen voldoet.

Artikel 29a. Grondslag

Deze regeling is mede gebaseerd artikel 33 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties.

Artikel 30. (intrekken voorgaande regeling)

De Regeling particuliere beveiligingsorganisaties (Stcrt.1997, 237) wordt ingetrokken.

Artikel 31. (inwerkingtreding regeling)

Deze regeling treedt in werking op het tijdstip waarop de wet in werking treedt.

Artikel 32. (titel regeling)

Deze regeling kan worden aangehaald als: Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst, met uitzondering van de bijlagen 3 en 5 die ter inzage worden gelegd in de bibliotheek van het Ministerie van Justitie, Schedeldoekshaven 100 te Den Haag.

Den Haag, 3 maart 1999

De Minister van Justitie, A.H. Korthals

Bijlage 1. Embleem uniform (art. 12 RPB)

Model en afmetingen

Bijlage 1a bevat het model van het in artikel 12, eerste lid, bedoelde embleem.

Plaats op het uniform

Het uniform is te allen tijden en onder alle omstandigheden duidelijk zichtbare wijze van het embleem voorzien.
Voorzover het tunieken, colberts en soortgelijke kledingstukken betreft, is het embleem aangebracht aan de linker- of rechtervoorzijde, op de revers.
Voorzover het kledingstukken betreft die niet van revens zijn voorzien, zoals blousons, jacks, truien, overhemden en blouses, is het embleem aangebracht op de plaats die overeenkomt met de voor tunieken en colberts voorgeschreven plaats.

Het uniform vertoont, noch ten aanzien van uitvoerng, noch ten aanzien van kleurstelling, meer dan noodzakelijke overeenkomst met uniformen zoals die worden gebruikt door de politie en de krijgsmacht.

Uitvoering

Het embleem is vervaardigd uit metaal of is door middel van borduurwerk op het uniform aangebracht, met inachtneming van de volgende voorschriften.

Borduurwerk

Voor het volle vlak van het embleem, alsmede voor de letters in het embleem, is zilverdraad gebruikt.

Metaal

Het volle vlak van het embleem, alsmede de letters in het embleem, zijn zilverkleurig.
Het metaal tussen de leeters is uitgevoerd in de kleur PMS 432 (grijs).
De voorzijde van het metalen embleem is voorzien van blanke lak.

Het seal embleem

Het volle vlak van het embleem alsmede de letters in het embleem, zijn zilverkleurig, zijn zilverkleurig. Het kunststof tussen de letters is uitgevoerd in de kleur PMS 432 (grijs). Het embleem wordt aangebracht door middel van hitte en druk. (Niet aan te brengen met een strijkijzer).

Bijlage 1A. Embleem uniform (art. 12 RPB)

Bijlage 2. Model legitimatiebewijs (art. 13 RPB)

- Grijs legitimatiebewijs, bestemd voor een persoon die beveiligingswerkzaamheden verricht en voldoet aan de eisen van artikel 5, eerste lid, van de Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus.
- Grijs legitimatiebewijs, bestemd voor een persoon die beveiligingswerkzaamheden verricht en voldoet aan de eisen van artikel 5, tweede lid, van de Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus.
- Blauw legitimatiebewijs, bestemd voor een persoon die de op het legitimatiebewijs omschreven beveiligingswerkzaamheden mag verrichten voor een organisatie met een beperkte vergunning.
- Geel legitimatiebewijs, bestemd voor een persoon die particuliere recherchewerkzaamheden mag verrichten en voldoet aan de eisen van artikel 10, eerste en tweede lid, van de Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus.
- Legitimatiebewijs voor buitengewoon opsporingsambtenaren, zoals vastgesteld door de minister op grond van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar, bestemd voor een buitengewoon opsporingsambtenaar die behoort tot een particuliere beveiligingsorganisatie, dan wel een onderdeel daarvan, die door de minister is aangewezen als een categorie of eenheid als bedoeld in art. 142, eerste lid, onder b, van het Wetboek van Strafvordering (art. 5, derde lid, van de wet)
- Tot 1 januari 2003 of tot de vervaldatum van een groen legitimatiebewijs dat voor publicatie van deze regeling in de Staatscourant is verstrekt, kan nog een beroep worden gedaan op de volgende tekst: Groen legitimatiebewijs, bestemd voor een persoon die beveiligingswerkzaamheden mag verrichten en (nog) niet in het bezit is van een diploma als bedoeld in artikel 5 van de regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus.

Bijlage 2A

Legitimatiebewijs met grijze bovenbalk, voor en achterzijde, bestemd voor een persoon die beveiligingswerkzaamheden verricht en voldoet aan de eisen van artikel 5, eerste lid van de Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus.

Bijlage 2B

Legitimatiebewijs met groene bovenbalk, voor en achterzijde, bestemd voor een persoon die beveiligingswerkzaamheden verricht en voldoet aan de eisen van artikel 5, tweede lid, van de Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus.

Bijlage 2C

Legitimatiebewijs met blauwe bovenbalk, voor en achterzijde, bestemd voor een persoon die de op het legitimatiebewijs omschreven beveiligingswerkzaamheden mag verrichten voor een organisatie met een beperking.

Bijlage 2D

Legitimatiebewijs met gele bovenbalk, voor en achterzijde, bestemd voor een persoon die particuliere recherchewerkzaamheden mag verrichten en voldoet aan de eisen van artikel 10, eerste en tweede lid, van de Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus.

Bijlage 2E

Model met oranje bovenbalk, voor en achterzijde, bestemd voor voetbalstewards in betaald en amateurvoetbal.

Bijlage 3. wordt niet gepubliceerd

[Vervallen]

Bijlage 4. Aanmeldingsformulier beveiligingswerkzaamheden (art. 19 RPB).

Naam + adres beveiligingsorganisatie:
Vergunning nummer:
Vergunning geldig tot:
Contactpersoon :
Telefoonnummer :
Betreft:

* aanmelden (nieuwe) werkzaamheden
* aanmelden wijziging werkzaamheden
* afmelden werkzaamheden

Met ingang van d.d. .....verricht bovenstaande organisatie

* geen beveiligingswerkzaamheden meer
* vaste post
* mobiele surveillance
* winkelsurveillance
* overige:

bij onderstaand bedrijf/object:
naam bedrijf/ object:
adres :
plaats :
* Omcirkelen wat van toepassing is.
z.o.z.
De omvang van de werkzaamheden is:
.....
.....
.....
.....

Bijlage 5 wordt niet gepubliceerd.

Bijlage 5

[Ligt ter inzage bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid.]

Bijlage 6. (Privacy)gedragscode sector particuliere onderzoeksbureaus van de vereniging van particuliere beveiligingsorganisaties (als bedoeld in artikel 23a van de Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus)

Inhoudsopgave

1	**Overwegingen**	**1**
2	**Doel en werkingssfeer gedragscode**	**2**
3	**Begripsbepalingen**	**3**
4	**Omschrijving van de sector**	**5**
4.1	De sector particuliere onderzoeksbureaus	5
4.2	Opdrachtgevers van de sector particuliere onderzoeksbureaus	6
4.3	Opdrachten- c.q. voorvallenregistratie en de toepasselijkheid van de AVG	7
5	**Algemene beginselen van gegevensverwerking**	**7**
5.1	Beginsel van rechtmatigheid (uitwerking artikel 5 lid 1 onder a AVG)	7
5.2	Beginsel van doelbepaling en doelbinding (uitwerking artikel 5 lid 1 onder b AVG)	8
5.3	Beginsel van minimale gegevensverwerking (uitwerking artikel 5 lid 1 onder c AVG)	9
5.4	Beginsel van juistheid (uitwerking artikel 5 lid 1 onder d AVG)	9
5.5	Beginsel van opslagbeperking (uitwerking artikel 5 lid 1 onder e AVG)	10
5.6	Beginsel van integriteit en vertrouwelijkheid (uitwerking artikel 5 lid 1 onder f AVG)	11
5.7	Beginsel van rechtmatigheid (uitwerking artikel 6 lid 1 AVG)	11
6	**Bijzondere categorieën van persoonsgegevens**	**13**
7	**Methoden van gegevensvergaring**	**14**
7.1	Algemene normering onderzoeksmethoden en -middelen	15
7.2	Betreden van niet openbare (besloten) plaatsen	16
7.3	Interviewen van personen	16
7.4	Observatie	18
7.5	Heimelijke observatie door middel van camera's	20
7.6	Onderzoek in geautomatiseerde voorzieningen	22
7.7	Vertrouwelijke communicatie	23
7.8	Proefaankoop en pseudoklant	24
7.9	Vastlegging van gehanteerde onderzoeksmethoden en -middelen	25
8	**Informatieverstrekking aan de onderzochte perso(o)n(en)**	**26**

8.1	Informatieverstrekking aan de onderzochte persoon (uitwerking artikel 13, 14 en art. 23 AVG jo art. 41 UAVG)	26
9	**Rechten van de onderzochte perso(o)n(en)**	**29**
9.1	Mededelingen, inzage en kopieën (uitwerking artikel 15 AVG en artikel 41 UAVG)	29
9.2	Rectificatie en wissing (uitwerking artikel 16 t/m 18 AVG)	30
9.3	Recht van bezwaar (uitwerking van artikel 21 AVG)	31
10	**Gegevensverkeer met landen buiten de Europese Unie**	**31**
11	**Geschillenbeslechting respectievelijk verzoeken bij de Autoriteit Persoonsgegevens en de rechter**	**32**
12	**Naleving gedragscode**	**33**
13	**Functionaris voor de gegevensverwerking**	**33**
14	Overige algemene verplichtingen	35
14.1	Datalekken	35
14.2	Data protection impact assessment (DPIA) en voorafgaande raadpleging	35
14.3	Verwerkingsregister	36
15	**Wijzigingen gedragscode**	**36**
Bijlage	**36**	
Toelichting	**38**	

1. Overwegingen

1.1 Particuliere onderzoeksbureaus houden zich op commerciële basis bezig met het verrichten van feitenonderzoek in zaken met een privaatrechtelijke, bestuursrechtelijke of strafrechtelijke achtergrond. Voor een belangrijk deel heeft dit onderzoek als doel het verzamelen van materiaal dat als bewijs kan dienen in een gerechtelijke procedure. Voor een ander deel is het doel het verzamelen van gegevens die van belang zijn voor opdrachtgevers bij het nemen van (pre)contractuele beslissingen;

1.2 Het handelen van particuliere onderzoeksbureaus moet in overeenstemming zijn met hetgeen van een particulier onderzoeksbureau in het maatschappelijk verkeer mag worden verwacht. Deze norm is voor particuliere onderzoeksbureaus expliciet vastgelegd in artikel 14 aanhef en onder e van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (hierna te noemen: Wpbr). Naast deze specifieke voor particuliere onderzoeksbureaus geldende norm gelden ook de algemeen geldende normen van zorgvuldig (maatschappelijk) handelen of nalaten zoals die zijn vastgelegd in artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna te noemen: AVG) en de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna te noemen: Uitvoeringswet AVG);

1.3 Particuliere onderzoeksbureaus hebben enerzijds te maken met de belangen van de opdrachtgever en anderzijds met de belangen van de onderzochte perso(o)n(en). De belangen van de laatste(n) zullen doorgaans anders liggen dan de belangen van de opdrachtgever. Het feitenonderzoek maakt in voorkomende gevallen in meer of mindere mate inbreuk op grondrechten van de onderzochte perso(o)n(en);

1.4 Particuliere onderzoeksbureaus verwerken in het kader van hun bedrijfsvoering persoonsgegevens en vinden het belangrijk dat met die persoonsgegevens zorgvuldig wordt omgegaan en dat deze persoonsgegevens vertrouwelijk worden behandeld;

1.5 De AVG waarborgt de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens;

1.6 In het kader van hun opdracht maken particuliere onderzoeksbureaus gebruik van diverse onderzoeksmethoden en -middelen. Aan de algemeen geldende wetten, de bestaande jurisprudentie en achtergrondstudies van de Autoriteit Persoonsgegevens kunnen normen worden ontleend over wat wel of niet is toegestaan. Hoewel deze normen richtinggevend zijn voor wat wel of niet is toegestaan, zijn deze normen over het algemeen onvoldoende specifiek voor de sector particuliere onderzoeksbureaus;

1.7 De opdrachtgever bepaalt in overleg met het particuliere onderzoeksbureau welke onderzoeksmethode(n) en/of -middel(en) ingezet wordt (of worden) en of voorafgaand aan de inzet daarvan een Data Privacy Impact Assessment (DPIA) moet worden uitgevoerd.
1.8 Een particulier onderzoeksbureau wordt als verwerkingsverantwoordelijke aangemerkt in de zin van de AVG en kan in rechte worden aangesproken op hun handelen of nalaten door personen die van mening zijn dat jegens hen onrechtmatig is gehandeld, dit onverlet de eventuele aansprakelijkheid van de opdrachtgever in geval van onzorgvuldig handelen of nalaten door een particulier onderzoeksbureau.

2. Doel en werkingssfeer gedragscode

De gedragscode:

- Is van toepassing op activiteiten van particuliere onderzoeksbureaus waarbij persoonsgegevens in Nederland worden verwerkt. Voor verwerkingsactiviteiten buiten Nederland dienen particuliere onderzoeksbureaus zich te houden aan de daar geldende wet- en regelgeving;
- De gedragscode bevat richtlijnen hoe in juridische zin moet worden omgegaan met persoonsgegevens die in het kader van de dienstverlening aan opdrachtgevers verwerkt worden;
- draagt bij aan de doorzichtigheid van door de sector particuliere onderzoeksbureaus gehanteerde onderzoeksmethoden en in te zetten onderzoeksmiddelen;
- geeft aan wanneer de onderzochte persoon op de hoogte gesteld wordt van het feit dat tegen hem/haar een onderzoek is/wordt ingesteld en wat aan de onderzochte persoon wordt medegedeeld;
- biedt aanknopingspunten voor de Autoriteit Persoonsgegevens om te beoordelen of de verwerking van de persoonsgegevens door de sector particuliere onderzoeksbureaus volgens de geldende wet- en regelgeving geschiedt.

De Nederlandse Veiligheidsbranche is een representatieve werkgeversorganisatie, waarin bedrijven zijn aangesloten die vallen onder de werkingssfeer van de Wpbr. Onder de Wpbr vallen beveiligingsbedrijven, bedrijfsbeveiligingsdiensten, particuliere alarmcentrales, geld- en waardetransportbedrijven en particuliere onderzoeksbureaus.
De Nederlandse Veiligheidsbranche is een voortzetting in ruimer verband van de in 1939 opgerichte vereniging van nachtveiligheidsdiensten en bewakingsbedrijven. De Nederlandse Veiligheidsbranche is de representant in alle overheids- en bedrijfsorganen die met beveiliging te maken hebben. De leden zijn, afhankelijk van hun bedrijfsactiviteiten, onderverdeeld in de volgende secties:

- manbewaking;
- geld- en waardetransporteurs;
- alarmcentrales;
- evenementen- en horecabeveiliging;
- particuliere onderzoeksbureaus.

Qua aantallen medewerkers die in dienst zijn van particuliere onderzoeksbureaus die lid zijn van de Nederlandse Veiligheidsbranche vertegenwoordigt de Nederlandse Veiligheidsbranche anno 2018 40% van het aantal medewerkers van de recherchebureaus waarvoor de Minister van Justitie en Veiligheid een vergunning heeft afgegeven.
Behalve de Nederlandse Veiligheidsbranche behartigt ook de Branchevereniging voor Particuliere Onderzoeksbureaus (BPOB) de belangen van particuliere onderzoekers in Nederland. De BOPB is in de gelegenheid gesteld om inhoudelijk bij te dragen aan de inhoud van deze privacygedragscode en heeft daarvan ook gebruikt gemaakt.
Voor de privacygedragscode geldt als uitgangspunt dat zij van toepassing is op de sectie particuliere onderzoeksbureaus van de Nederlandse Veiligheidsbranche en de leden van de BPOB voor zover de particuliere onderzoeksbureaus een vergunning hebben als recherchebureau in de zin van artikel 1 lid 1 aanhef en onder f van de Wpbr. Bij de beoordeling van de vraag of recherchewerkzaamheden worden verricht zijn de feitelijke werkzaamheden die worden verricht bepalend.
De eerste versie van de privacygedragscode is door de Autoriteit Persoonsgegevens voor een periode van vier jaar goedgekeurd op 13 januari 2004. Daarna heeft de Autoriteit Persoonsgegevens voor de periode van 21 oktober 2009 – 21 oktober 2014 en achtereenvolgens voor de periode van

9 maart 2016 tot uiterlijk 9 maart 2021 geoordeeld dat de in de privacygedragscode opgenomen regels, gelet op de bijzondere kenmerken van de sector particuliere onderzoeksbureaus, een juiste uitwerking vormen van de AVG of van andere wettelijke bepalingen betreffende de verwerking van persoonsgegevens.
In 2018 is de privacygedragscode omgezet van Wet bescherming persoonsgegevens naar AVG die op 25 mei 2018 in werking is getreden).
Door een besluit van de Minister van Justitie en Veiligheid bindt de privacygedragscode niet alleen de bij de Nederlandse Veiligheidsbranche aangesloten particuliere onderzoeksbureaus. De Minister van Justitie en Veiligheid heeft op 1 juni 2004 in artikel 23a van de Regeling Particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus bepaald dat recherchebureaus die geen lid zijn van de Nederlandse Veiligheidsbranche een privacygedragscode moeten hebben die identiek is aan die van de Nederlandse Veiligheidsbranche en deze code na moeten leven. De privacygedragscode is daarmee algemeen verbindend verklaard voor alle particulier onderzoeksbureaus die een vergunning behoeven als bedoeld in de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus.
Ook buiten recherchebureaus worden recherchewerkzaamheden verricht door andere personen en organisaties. Daarbij kan gedacht worden aan bedrijfsrecherche- cq. onderzoeksafdelingen van bedrijven, overheidsinstellingen (bureaus interne veiligheid of integriteit) en zelfstandige bestuursorganen. Voor de recherchewerkzaamheden van deze interne onderzoeksafdelingen kan de privacygedragscode een adequate normering bieden.
De gedragscode geldt van 22 september 2021 tot uiterlijk 22 september 2026.

3. Begripsbepalingen

In deze gedragscode wordt verstaan onder:

* *Achtergrondonderzoeken:* de aanduiding van het type onderzoek, dat zich richt op het vaststellen van de achtergrond van natuurlijke personen (zoals sollicitanten, klanten en zakenpartners) en rechtspersonen, waarmee de opdrachtgever voornemens is om een contractuele relatie aan te gaan of te behouden. Achtergrondonderzoeken (in het Engels 'backgroundscreening') kennen verschillende verschijningsvormen, waaronder het pre employmentonderzoek.
* *Bestand:* elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens die volgens bepaalde criteria toegankelijk zijn, ongeacht of dit geheel gecentraliseerd of gedecentraliseerd is dan wel op functionele of geografische gronden is verspreid (artikel 4 aanhef en onder 6 AVG);
* *Betrokkene:* een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon (artikel 4 aanhef en onder 1 AVG);
* *Bijzondere categorieën van persoonsgegevens:* persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid (artikel 9 lid 1 AVG);
* *Interview:* een gesprek van een of meer particuliere onderzoekers met een persoon met het doel om aanwijzingen te vergaren over de al dan niet vermeende betrokkenheid van deze persoon of een derde bij een te onderzoeken gedraging of om informatie te vergaren over iemand in het kader van achtergrondonderzoeken;
* *Observatie:* een methode van gegevensvergaring, waarbij bepaalde personen en/of objecten en/of situaties al dan niet met technische hulpmiddelen worden gadegeslagen ten einde informatie te vergaren;
* *Onderzochte persoon:* een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon die als subject van onderzoek betrokken is of is geweest bij een onderzoeksopdracht dat een particulier onderzoeksbureau in behandeling heeft of heeft gehad. Deze persoon wordt in deze privacygedragscode aangemerkt als 'betrokkene' in de zin van artikel 4 aanhef en onder 1e van de AVG, hetgeen onverlet laat dat ook een ander dan de onderzochte persoon kan worden aangemerkt als betrokkene in de zin van artikel 4 AVG;
* *Ontvanger:* degene aan wie/waaraan de persoonsgegevens worden verstrekt (in de zin van artikel 4 aanhef en onder 9 AVG). In ieder geval zal de opdrachtgever in de regel ontvanger zijn.

* *Opdrachten- c.q. voorvallenregistratie:* het geheel van opdrachten c.q. voorvallen die in behandeling zijn of zijn geweest van een particulier onderzoeksbureau en die al dan niet geautomatiseerd volgens bepaalde criteria toegankelijk zijn;
* *Opdrachtgever:* degene voor wie een particulier onderzoeksbureau recherche-werkzaamheden verricht of verricht heeft in verband met een eigen belang van deze of een derde, waarbij de recherche- werkzaamheden betrekking hebben op een (of meer) bepaalde natuurlijke en/of (rechts)pers(o)on(en);
* *Particulier onderzoeker:* een medewerker van een particulier onderzoeksbureau die recherchewerkzaamheden uitvoert;
* *Particulier onderzoeksbureau:* een recherchebureau of een andere organisatie dat/die recherche- werkzaamheden uitvoert;
* *Persoonsgegeven:* elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon (artikel 4 aanhef en onder 1 AVG);
* *Persoonsgegevens van Strafrechtelijke aard:* persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen als bedoeld in artikel 10 van de AVG, alsmede persoonsgegevens betreffende een door de rechter opgelegd verbod naar aanleiding van onrechtmatig of hinderlijk gedrag;
* *Pre-employmentonderzoek:* het onderzoek dat in opdracht van een werkgever wordt ingesteld, alvorens deze een dienstbetrekking aangaat met een sollicitant, dan wel een persoon in diens bedrijf werkzaamheden laat verrichten. Een pre-employmentonderzoek kan onder meer bestaan uit het controleren van identiteitsgegevens, het controleren van woonadresgegevens, het verifiëren van het opgegeven arbeidsverleden, het raadplegen van openbare bronnen (zoals de bestanden van de Kamer van Koophandel en het Kadaster), het controleren van de echtheid van diploma's en getuigschriften, het interviewen van voormalige werkgevers, referenten en andere personen, waaronder de sollicitant zelf. De omvang van het onderzoek door het particulier onderzoeks- bureau wordt afgestemd met de opdrachtgever;
* *Recherchebureau:* een natuurlijke persoon of rechtspersoon die in de uitoefening van een beroep of bedrijf met winstoogmerk recherche- werkzaamheden verricht, voor zover die werkzaamheden worden verricht op verzoek van een derde, in verband met een eigen belang van deze derde en betrekking hebben op een of meer bepaalde natuurlijke personen (artikel 1 lid 1 aanhef en onder f Wpbr);
* *Recherchewerkzaamheden:* het vergaren en analyseren van gegevens als bedoeld in artikel 1 lid 1 aanhef en onder e Wpbr;
* *Verwerkingsverantwoordelijke:* een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt (artikel 4 aanhef en onder 7 AVG). In het kader van deze gedragscode is dat het particulier onderzoeksbureau;
* *Vertrouwelijke communicatie:* de uitwisseling van berichten en gegevens tussen twee of meer personen, waarbij de bij de gegevens- en berichtenuitwisseling betrokken personen de verwachting hebben dat hun communicatie niet door anderen wordt opgenomen, afgeluisterd en/of wordt ingezien of dat anderen daarvan op andere wijze kennis van nemen. Onder vertrouwelijke communicatie valt bijvoorbeeld een in beslotenheid gevoerd gesprek, berichten-uitwisseling via e-mail of gesprekken die over de telefoon gevoerd worden. Het opnemen van vertrouwelijke communicatie houdt in het opnemen van die woorden of signalen die worden uitgewisseld. Het houdt niet in het maken van afbeeldingen van personen die een gesprek voeren, zonder dat het gesprek wordt opgenomen of opgevangen;
* *Verwerking van persoonsgegevens:* een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens (artikel 4 aanhef en onder 2 AVG).

4. Omschrijving van de sector

4.1. De sector particuliere onderzoeksbureaus

De sector particuliere onderzoeksbureaus in de zin van deze gedragscode bestaat uit organisaties die als recherchebureau in de zin van art. 1 lid 1 onder f van de Wpbr worden aangemerkt. Zij verrichten in opdracht recherchewerkzaamheden in de zin van artikel 1 lid 1 onder e van de Wpbr. Het uitvoeren

van recherchewerkzaamheden bestaat veelal uit feitenonderzoek. Als ‘verlengstuk van de opdrachtgever’ verwerkt een particulier onderzoeksbureau onder eigen verantwoordelijkheid en op onpartijdige basis persoonsgegevens.
Een niet limitatieve opsomming van recherchewerkzaamheden waarbij persoonsgegevens worden verwerkt zijn:

- Het onderzoeken van handelingen in strijd met concurrentiebedingen, relatiebedingen, geheimhoudingbepalingen;
- het onderzoeken van gedragingen in strijd met ziekteverzuimbepalingen en/of andere vormen van werkverzuim;
- het uitvoeren van handelingen in het kader van achtergrondonderzoeken (zoals aan pre-employmentonderzoek);
- het traceren van vermiste personen en/of goederen en/of debiteuren;
- het verzamelen van gegevens die van belang zijn voor degene die alimentatieplichtig is;
- het onderzoeken van allerlei soorten van fraude (zoals verzekeringsbedrog, declaratiefraude, oplichting en corruptie) en
- het onderzoeken van laakbare handelingen door werknemers in de arbeidsverhouding (zoals diefstal, verduistering, misbruik van bedrijfsmiddelen en -faciliteiten, onbevoegd uitoefenen van nevenfuncties en handelen of nalaten in strijd met gedragscodes of contractuele verplichtingen).

De gegevens die een particulier onderzoeksbureau verkrijgt in verband met het aanvaarden van een onderzoeksopdracht worden verwerkt in een onderzoeksdossier. Hierin worden onder andere opgeslagen:

- Karakteristieken van de onderzoeksopdracht;
- een omschrijving van het te onderzoeken voorval respectievelijk de te onderzoeken feiten en/of de te onderzoeken persoon;
- de persoonlijke gegevens van degenen die bij het voorval of de feiten zijn of kunnen zijn betrokken;
- de onderzoeksmaatregelen die naar aanleiding van de opdracht zijn genomen;
- de redenen waarom voor een bepaalde onderzoeksmethode of -middel is gekozen;
- de bevindingen van het onderzoek;
- de op het onderzochte voorval betrekking hebbende gegevensdragers – voor zover niet aan de opdrachtgever gegeven c.q. teruggegeven – waaronder foto’s, video- en geluidsbanden en NAW-gegevens van personen die gelieerd zijn aan de onderzochte persoon zoals opdrachtgevers, advocaten, partners en getuigen.

Na analyse van de gegevens wordt ten behoeve van de opdrachtgever een onderzoeksrapport opgesteld.
Het onderzoeksrapport wordt schriftelijk (en onder vermelding van ‘persoonlijk’ en/of ‘vertrouwelijk’) aan de opdrachtgever verstrekt, tenzij anders is/wordt overeengekomen. Er worden in de regel geen onderzoeksrapporten uitgebracht, voordat alle onderzoeks- werkzaamheden zijn afgerond. Dit om te voorkomen dat aan het voorlopige onderzoeksrapport een andere betekenis wordt toegekend dan aan het eindrapport. Het onderzoeksdossier (waar een afschrift van het onderzoeksrapport deel van uitmaakt) wordt door het particulier onderzoeksbureau bewaard voor het geval de opdrachtgever of anderen (bijvoorbeeld de justitiële autoriteiten of de rechterlijke macht) na verloop van tijd nog een beroep doen op de in het dossier opgenomen gegevens.

4.2. Opdrachtgevers van de sector particuliere onderzoeksbureaus

De sector particuliere onderzoeksbureaus verricht vanuit een eigen commercieel belang recherchewerkzaamheden voor verschillende soorten opdrachtgevers. Daarbij valt te denken aan verzekeraars, privaatrechtelijke en publiekrechtelijke rechtspersonen (al dan niet in de hoedanigheid van werkgever) en aan particulieren. Voor wat betreft de mogelijkheden om onderzoek te doen treedt een particulier onderzoeksbureau op als verlengstuk van de opdrachtgever en gebruikt in feite die onderzoeksmogelijkheden waarover de opdrachtgever beschikt. Hieronder wordt beschreven waarom opdrachtgevers een gerechtvaardigd belang kunnen hebben om recherchewerkzaamheden te laten uitvoeren door de sector particuliere onderzoeksbureaus.

In veel organisaties (ondernemingen en overheidsinstellingen) worden ordevoorschriften, -regels en/of gedragsregels gegeven, waar personeelsleden, personeel van derden en bezoekers zich aan dienen te houden. Daarbij kan gedacht worden aan regels voor het gebruik van e-mail, internet, interne voorschriften over vergoedingen en de wijze van declareren, voorschriften over ziekteverzuim, nevenfuncties, anti-concurrentiebepalingen en voorschriften over het buiten de organisatie brengen van bedrijfseigendommen. Voor personeelsleden vloeit de bevoegdheid van de werkgever om ordevoorschriften te geven bijvoorbeeld voort uit artikel 7:660 van het Burgerlijk Wetboek (hierna te noemen: BW).
Voor bezoekers van niet-openbare plaatsen vloeit de bevoegdheid van de rechthebbende om regels te stellen bijvoorbeeld voort uit het eigendomsrecht van artikel 5:1 van het BW. Het eigendomsrecht impliceert de bevoegdheid van de rechthebbende tot het maken van afspraken met anderen over de voorwaarden tot het betreden van deze niet-openbare plaatsen.
In het verlengde van regelstelling ligt de bevoegdheid en soms de verplichting van de werkgever respectievelijk de rechthebbende om te controleren of de regels worden nageleefd. In geval van een vermoeden dat iemand de voorschriften niet naleeft en arbeidsrechtelijke of andere civielrechtelijke maatregelen geboden zijn, is feitenonderzoek vereist als basis voor een door de werkgever respectievelijk rechthebbende te nemen beslissing. Dit kan onderzoek in de geautomatiseerde voorzieningen van het bedrijf zijn, maar ook het interviewen van personen of het onderzoeken van het berichtenverkeer middels telecommunicatiemiddelen die door of namens de ondernemer beschikbaar zijn gesteld aan het (ingehuurde) personeel.
In toenemende mate worden binnen organisaties over deze vormen van werkgeverstoezicht afspraken gemaakt met de ondernemingsraad of de personeelsvertegenwoordiging. In een aantal gevallen is het instemmingsrecht van de ondernemingsraad vereist op grond van artikel 27 van de Wet op de ondernemingsraden. Hoewel de ondernemer respectievelijk de rechthebbende dit onderzoek zelf in beginsel kan uitvoeren, wordt de sector particuliere onderzoeksbureaus in toenemende mate ingeschakeld om dit soort feitenonderzoek te doen.
Een andere rechtvaardiging om onderzoek in te (doen) stellen naar vermeende onregelmatigheden vormen de klokkenluiderregelingen. Zowel binnen de overheid als binnen het bedrijfsleven worden in toenemende mate – al dan niet verplicht door wetgeving – klokkenluiderregelingen ingevoerd, opdat werknemers beschermd worden als zij op vertrouwelijke wijze misstanden aan de orde willen stellen. Een melding noopt veelal tot het instellen van onderzoek om vast te stellen of de aantijgingen juist zijn.
Ook bij verzekeringsmaatschappijen is er sprake van een contractuele verhouding tussen de verzekeraar en de verzekerde. Beiden zijn gehouden zich te houden aan de verzekerings-overeenkomst en de overige eisen die de wet aan de verzekering en de bij de verzekering betrokken partijen stelt. In geval van het vermoeden van onregelmatigheden (bij het aangaan van de verzekeringsovereenkomst of bij het indienen van claims) van de zijde van de verzekerde of een derde heeft de verzekeraar binnen zekere grenzen de bevoegdheid om onderzoek te doen naar het handelen of nalaten van de bij de uitvoering van de verzekeringsovereenkomst betrokken personen. Ook verzekeraars maken gebruik van de expertise van de sector particuliere onderzoeksbureaus.
Tenslotte wordt de sector particuliere onderzoeksbureaus ingeschakeld door (rechts)personen die slachtoffer (menen te) zijn van een strafbaar feit en op grond van artikel 161 van het Wetboek van Strafvordering (hierna te noemen: WvSv) bevoegd zijn om daarvan aangifte te doen bij een opsporingsambtenaar. Het is gewenst dat zo'n aangifte goed gedocumenteerd is. Hoewel de aangever zelf bevoegd is om personen te interviewen, onderzoek op de plaats van het misdrijf in te stellen, is er een categorie aangevers die dit (voor)onderzoek en het daadwerkelijk doen van aangifte om redenen van efficiency en effectiviteit overlaat aan de sector particuliere onderzoeksbureaus.

4.3. Opdrachten- c.q. voorvallenregistratie en de toepasselijkheid van de AVG

Bij een groot aantal particuliere onderzoeksbureaus zijn de onderzoeksdossiers een integraal onderdeel van een geautomatiseerde opdrachten- c.q. voorvallenregistratie met zoek- en combinatiemogelijkheden. Op een dergelijk geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van onderzoeksopdrachten is de AVG van toepassing.
Er zijn ook particuliere onderzoeksbureaus die niet over een dergelijke geautomatiseerde opdrachten- c.q. voorvallenregistratie beschikken. Onderzoeksdossiers worden dan doorgaans alfabetisch of anderszins opgeslagen, maar vaak wel zodanig dat de in de onderzoeksdossiers opgenomen persoonsgegevens volgens bepaalde criteria toegankelijk zijn. Volgens de AVG is dan sprake van een 'bestand' en van een opdrachten- c.q. voorvallenregistratie als bedoeld in deze gedragscode.

Ook indien een bescheiden kaartsysteem of een geautomatiseerd systeem verwijst naar de verschillende dossiers, de opgenomen personen of de vindplaats, is er sprake van een bestand en is de AVG ook van toepassing. Ook deze vorm van vastlegging is een opdrachten- c.q. voorvallenregistratie als bedoeld in deze gedragscode.
De opdrachten- c.q. voorvallenregistratie wordt niet alleen gebruikt voor de verwerking van onderzoeksrapporten. De opdrachten- c.q. voorvallenregistratie wordt veelal ook gebruikt als toetsbron bij achtergrondonderzoeken, bijvoorbeeld in het kader van pre employment- onderzoeken. Het gebruik van de gegevens uit de opdrachten- c.q. voorvallenregistratie bij achtergrondonderzoeken is aan strikte voorwaarden gebonden (zie hiervoor paragraaf 5.8). Ook bij nieuwe aangemelde onderzoeken wordt (veelal) getoetst of de onderzochte perso(o)n(en) reeds eerder subject van onderzoek is/zijn geweest.

5. Algemene beginselen van gegevensverwerking

5.1. Beginsel van rechtmatigheid (uitwerking artikel 5 lid 1 onder a AVG)

Wettelijk kader

Artikel 5 lid 1 onder a AVG bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is.

Sectornormering

1. De sector particuliere onderzoeksbureaus onthoudt zich van het onrechtmatig vergaren van persoonsgegevens;
2. bij de methoden van gegevensvergaring (onderzoeksmethoden en -middelen) worden de bepalingen van hoofdstuk 7 van deze gedragscode in acht genomen;
3. de onderzoekshandelingen die zijn uitgevoerd worden zodanig vastgelegd, dat in het kader van (gerechtelijke) procedures een zelfstandig oordeel kan worden gevormd over de rechtmatigheid van de verkrijging van persoonsgegevens aan de hand van deze vastlegging;
4. persoonsgegevens die in strijd met artikel 5 lid 1 onder a AVG verkregen zijn mogen niet worden opgenomen in de opdrachten- c.q. voorvallenregistratie.

Toelichting:
Voor particuliere onderzoeksbureaus betekent de norm van artikel 5 lid 1 onder a AVG dat zij geen gegevens mogen verwerken, indien zij deze gegevens verkregen hebben door middel van illegale onderzoeksmethoden en -middelen. Zo zijn in het Wetboek van Strafrecht (hierna te noemen: WvSr) bepalingen opgenomen die het onopgemerkt afluisteren en opnemen van gesprekken of het onopgemerkt maken van afbeeldingen verbieden (zie de artikelen 139a – 139f WvSr). De norm heeft betrekking op het eigen handelen of nalaten van een particulier onderzoeksbureau. Het mag niet zelf verwijtbaar betrokken zijn bij onrechtmatige gegevensvergaring.
Indien een derde gegevens (bewijsmateriaal) aan een particulier onderzoeker overhandigt, dat door deze derde op onrechtmatige wijze is verkregen, hoeft dat derhalve niet te betekenen dat deze gegevens niet door het particulier onderzoeksbureau mogen worden verwerkt. Dit is echter anders indien deze derde met medeweten of op aandringen van het particulier onderzoeksbureau bij de gegevens- c.q. bewijsvergaring onrechtmatig heeft gehandeld, (bijvoorbeeld door op verzoek van het particulier onderzoeksbureau gegevens te verstrekken in strijd met een wettelijke geheimhoudingsbepaling). Een deugdelijke vastlegging van de wijze waarop gegevens zijn verkregen en van wie is derhalve van belang (zie hiervoor paragraaf 7.9).

5.2. Beginsel van doelbepaling en doelbinding (uitwerking artikel 5 lid 1 onder b AVG)

Wettelijk kader

Artikel 5 lid 1 onder b AVG bepaalt dat persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden moeten worden verzameld en dat persoonsgegevens niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verkregen.

Sectornormering

Het verzamelen van persoonsgegevens door de sector particuliere onderzoeksbureaus vindt plaats in het kader van een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering en is in het bijzonder gericht op de volgende activiteiten:

a) Het vastleggen van de resultaten van recherchewerkzaamheden die op verzoek van (de) opdrachtgever(s) word(t)(en) ingesteld en het rapporteren van de bevindingen van de onderzoeksopdracht aan (de) opdrachtgever(s);
b) het (doen) verrichten van analyses van niet op personen herleidbare gegevens voor statistische en/of wetenschappelijke doeleinden en
c) het doen van aangifte van een vermoeden van een gepleegd strafbaar feit bij een opsporingsambtenaar.

Vaststellen doeleinden bij aanvaarding van (nieuwe) opdrachten:
Het concrete doel van de onderzoeksopdracht wordt zo nauwkeurig mogelijk in de schriftelijke opdrachtbevestiging tussen het particulier onderzoeksbureau en de opdrachtgever vastgelegd. Een nauwkeurige omschrijving van de onderzoeksopdracht draagt bij aan de controleerbaarheid achteraf van de rechtmatigheid van gegevensverwerkingen. Een afschrift daarvan wordt bewaard in het onderzoeksdossier. Ook wijzigingen in de onderzoeksopdracht of aanvullingen daarop die plaatsvinden in de loop van het onderzoek worden schriftelijk bevestigd aan de opdrachtgever en bewaard in het onderzoeksdossier.
De aard van de gegevens (gegevens over laakbaar en soms zelfs strafbaar gedrag) betekent dat (medewerkers van) particuliere onderzoeksbureaus uitermate prudent dienen om te gaan met persoonsgegevens, die zijn vastgelegd in de opdrachten- c.q. voorvallenregistratie. Indien een onderzochte persoon al eerder subject was van particulier onderzoek, wordt dit niet genoemd of gerapporteerd aan de vigerende of eerdere opdrachtgever.
Toelichting:
Aangezien een particulier onderzoeksbureau op commerciële basis voor derden werkt, zal bij de bedrijfsvoering een hoge mate van efficiency en effectiviteit nagestreefd worden. Alle activiteiten die van belang zijn voor een particulier onderzoeksbureau om de relatie met de opdrachtgever te kunnen aangaan en onderhouden komen derhalve in de algemene doelstelling tot uitdrukking. Deze activiteiten vormen een samenhangend geheel. Slechts indien deze activiteiten in samenhang worden uitgevoerd is het mogelijk dat de bedrijfsvoering op een efficiënte en effectieve wijze verloopt.
Voor tal van andere bepalingen in deze gedragscode, zoals de bewaarduur van gegevens (paragraaf 5.4) en de bepaling dat niet meer gegevens worden verzameld dan voor het doel waarvoor zij worden verzameld vereist is (paragraaf 5.3), geldt de verzameldoelstelling als toetsingsmaatstaf. De daadwerkelijke verwerking van persoonsgegevens in het kader van de diverse activiteiten moet in concreto telkens worden getoetst aan de algemene en bijzondere beginselen van de verwerking van persoonsgegevens, zoals deze in de gedragscode zijn uitgewerkt. Zo dient een particulier onderzoeksbureau respectievelijk particulier onderzoeker in een concrete onderzoekssituatie een wettige grondslag te hebben om persoonsgegevens te kunnen verwerken. Deze wettige grondslagen worden genoemd in artikel 6 lid 1 AVG (zie paragraaf 5.7). De in dit artikel genoemde grondslagen vereisen telkens een op proportionaliteit en subsidiariteit gebaseerde afweging, alvorens tot gegevensverwerking wordt overgegaan.
Om vorm en inhoud te kunnen geven aan de algemene en bijzondere beginselen van gegevensverwerking is vereist dat van meet af aan objectief vaststaat wat de specifieke opdracht is waarvoor een particulier onderzoeksbureau is ingeschakeld. Om die reden is in de sectornormering bepaald dat het concrete doel van de onderzoeksopdracht (de wens van de opdrachtgever) zo nauwkeurig mogelijk in de opdrachtbevestiging tussen het particulier onderzoeksbureau en de opdrachtgever wordt vastgelegd.
Nadere toelichting op de aangemelde activiteiten van een particulier onderzoeksbureau:
De primaire activiteit (sub a) is het vastleggen van de resultaten van onderzoeken die op verzoek van een opdrachtgever zijn of worden ingesteld. Particuliere onderzoeksbureaus worden ingeschakeld door opdrachtgevers die wensen dat een bepaald voorval of een bepaalde persoon wordt onderzocht of omdat er sprake is van een gedraging van iemand, waarbij ten nadele van de opdrachtgever(s) of een derde op enigerlei wijze schade is toegebracht of schade zou kunnen worden toegebracht. Het rechercheonderzoek heeft als doel gegevens te vergaren en te analyseren opdat de opdrachtgever de bevindingen kan gebruiken voor het nemen van beslissingen of voor het verkrijgen van een rechterlijke beslissing (waarbij de rechter bijvoorbeeld vaststelt dat iemand onrechtmatig heeft gehandeld). Bij het nemen van beslissingen kan gedacht worden aan beslissingen tot het beëindigen van een arbeidsovereenkomst van een personeelslid wegens onregelmatigheden of een beslissing tot

het niet uitkeren van een schade-uitkering omdat de verzekerde verwijtbaar betrokken was bij het schadeveroorzakende voorval (bijvoorbeeld bij een brand). Voor een niet-limitatieve opsomming van recherchewerkzaamheden wordt verwezen naar paragraaf 4.1 van deze gedragscode.
Het komt zo nu en dan voor dat het menselijk geheugen van de particulier onderzoeker bij de uitvoering van een nieuwe opdracht geprikkeld wordt bij het horen van een naam van een betrokkene. De onderzoeker weet dan dat betrokkene eerder onderzochte persoon was in een onderzoek. In dat geval wordt de overeenkomst tussen twee (of meerdere) opdrachten niet genoemd of gerapporteerd aan de vigerende of de eerdere opdrachtgever.
De activiteit onder c brengt tot uitdrukking dat het particulier onderzoeksbureau in voorkomende gevallen namens de opdrachtgever aangifte doet bij justitiële autoriteiten en in dat geval ook gegevens uit de opdrachten c.q. voorvallenregistratie verstrekt.

5.3. Beginsel van minimale gegevensverwerking (uitwerking artikel 5 lid 1 onder c AVG)

Wettelijk kader

Artikel 5 lid 1 onder c AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

Sectornormering

Er worden niet meer gegevens vastgelegd of in beheer genomen dan uiteindelijk nodig zijn voor het opstellen van een onderzoeksrapport voor de opdrachtgever. Niet relevante gegevens dienen derhalve direct na vaststelling daarvan te worden vernietigd of teruggegeven om te voorkomen dat deze in het dossier belanden en bewaard blijven.
Toelichting:
De aard van een particulier rechercheonderzoek kenmerkt zich doordat de particulier onderzoeker in eerste instantie met gegevens te maken krijgt, waarvan nog niet vaststaat of deze uiteindelijk relevant zullen zijn voor het betreffende onderzoek. De norm impliceert dat de particulier onderzoeker zich permanent de vraag moet stellen of de gegevens daadwerkelijk relevant zijn. Verzamelde of in beheer genomen persoonsgegevens worden zo spoedig mogelijk na het wegvallen van de noodzaak om deze gegevens te verzamelen of in beheer te nemen vernietigd, dan wel aan de verstrekker geretourneerd.
Voorts zijn er opdrachtgevers die na het aanvaarden van de opdracht grote hoeveelheden voorwerpen, en administratie aan het particulier onderzoeksbureau beschikbaar stellen ten behoeve van het onderzoek. Er zijn opdrachtgevers die er op aandringen dat de particulier onderzoeker respectievelijk het particulier onderzoeksbureau deze zaken voor hen bewaart met het oog op eventuele toekomstige geschillen met de onderzochte persoon, ook al houden deze zaken niet direct verband met hetgeen in het uiteindelijke onderzoeksrapport verwoord is. Dit wordt onwenselijk geacht.

5.4. Beginsel van juistheid (uitwerking artikel 5 lid 1 onder d AVG)

Wettelijk kader

Artikel 5 lid 1 onder d AVG bepaalt dat persoonsgegevens juist moeten zijn en zo nodig moeten worden geactualiseerd.

Sectornormering

Het particulier onderzoeksbureau neemt alle redelijke maatregelen om persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren.
Toelichting:
Het bijwerken van persoonsgegevens kan ingegeven zijn omdat het particulier onderzoeksbureau zelf onjuistheden heeft gesignaleerd, maar ook omdat betrokkene het particulier onderzoeksbureau daarop heeft geattendeerd. Aanvullend op het beginsel van juistheid is in artikel 19 AVG is een kennisgevingsplicht opgenomen, indien persoonsgegevens overeenkomstig artikel 16 t/m 18 AVG (zie verder par.9.2) zijn gerectificeerd of gewist. Het particulier onderzoeksbureau dient in dat geval iedere ontvanger aan wie persoonsgegevens zijn verstrekt, in kennis van de rectificatie of wissing van persoonsgegevens, tenzij dit onmogelijk blijkt of onevenredig veel inspanning vergt.

5.5. Beginsel van opslagbeperking (uitwerking artikel 5 lid 1 onder e AVG)

Wettelijk kader

Artikel 5 lid 1 onder e AVG bepaalt dat persoonsgegevens worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is.

Sectornormering

Gegevens uit de opdrachten- c.q. voorvallenregistratie blijven minimaal één jaar bewaard nadat het onderzoeksrapport is aangeboden aan de opdrachtgever en worden verwijderd binnen een periode van maximaal vijf jaar na het moment van eerste vastlegging.
De periode van vijf jaar wordt verlengd indien het onderzoek nog niet is afgerond of indien zich ten aanzien van de onderzochte persoon een nieuwe aanleiding als hiervoor vermeld heeft voorgedaan, die wordt opgenomen in de opdrachten- c.q. voorvallenregistratie. In die gevallen begint de termijn van vijf jaar opnieuw te lopen, vanaf het moment van vastlegging van gegevens.
Gegevens worden in ieder geval uit de opdrachten- c.q. voorvallenregistratie verwijderd indien voldaan wordt aan een verzoek ex artikel 17 AVG.
In afwijking van de hiervoor genoemde bewaartermijnen blijft het onderzoeksdossier bewaard zolang dat geboden is in verband met de behandeling van lopende procedures en zaken die nog onder de rechter zijn en waarbij de mogelijkheid bestaat dat hetzij de opdrachtgever, hetzij het particulier onderzoeksbureau in rechte wordt opgeroepen.
De noodzaak voor een langere bewaarduur dan één jaar nadat het onderzoeksrapport is aangeboden aan de opdrachtgever wordt getoetst aan het proportionaliteitsbeginsel.
Toelichting:
Persoonsgegevens worden om meerdere redenen bewaard nadat het onderzoeksrapport aan de opdrachtgever is aangeboden. Allereerst worden persoonsgegevens bewaard ten behoeve van opdrachtgevers in het kader van de behandeling van juridische procedures of geschillen waarbij de opdrachtgever partij is. Daarbij kan gedacht worden aan een nog lopende ontslagprocedure van de onderzochte persoon of een lopende strafzaak indien van het voorval aangifte is gedaan bij de politie.
Verder worden de gegevens bewaard voor het behandelen van klachten die worden ingediend tegen het particulier onderzoeksbureau zelf op grond van artikel 18 van de Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus, het voldoen aan wettelijke plichten (zoals het getuigen in rechte) en voor vervolgopdrachten van de primaire opdrachtgever.
De bewaarduur van vijf jaar is van belang aangezien opdrachtgevers met enige regelmaat gegevens uit het dossier nog in willen zien en/of gegevens uit het dossier nodig hebben. Vaak blijkt pas geruime tijd na afsluiting van het particulier rechercheonderzoek dat juridische procedures lopen. Met enige regelmaat worden particulier onderzoekers opgeroepen om te getuigen. Vaak wil de rechter weten of er inhoudelijke verschillen zijn tussen de aan de opdrachtgever aangeboden rapport en eerdere kladversies. De bewaartermijn van vijf jaar sluit ook aan bij de verjaringstermijn voor rechtsvorderingen (artikel 3:310 BW). Zowel de onderzochte persoon als de opdrachtgever kunnen het particulier onderzoeksbureau in voorkomende gevallen aanspreken tot vergoeding van schade wegens onrechtmatige daad respectievelijk wanprestatie. In dat geval dient het particulier onderzoeksbureau in staat te zijn zich gemotiveerd te verdedigen door overlegging van stukken uit het onderzoeksdossier.
De minimale bewaarduur van één jaar nadat het onderzoeksrapport is aangeboden aan de opdrachtgever is van belang in het kader van toezicht en transparantie, maar ook voor mogelijke juridische procedures tegen het particulier onderzoeksbureau en klachtenbehandeling. Als het dossier onmiddellijk of kort na uitvoering van het onderzoek wordt vernietigd, zijn er onvoldoende mogelijkheden om de uitvoering van het onderzoek te toetsen aan de privacygedragscode.
In de sectornormering is aangegeven dat de noodzaak voor een langere bewaarduur dan één jaar nadat het onderzoeksrapport is aangeboden aan de opdrachtgever getoetst wordt aan het proportionaliteitsbeginsel. Daarmee wordt tot uitdrukking gebracht dat persoonsgegevens niet standaardmatig vijf jaar bewaard hoeven te worden.

5.6. Beginsel van integriteit en vertrouwelijkheid (uitwerking artikel 5 lid 1 onder f AVG)

Wettelijk kader

Artikel 5 lid 1 onder f juncto artikel 32 AVG bepalen dat de verwerkingsverantwoordelijke passende technische of organisatorische maatregelen neemt zodat persoonsgegevens op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging. De maatregelen worden periodiek geëvalueerd en indien nodig aangepast (artikel 24 lid 1 AVG).

Sectornormering

Een particulier onderzoeksbureau neemt passende – op het risico afgestemde – technische en organisatorische maatregelen tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging van persoonsgegevens. Leidraad voor de beveiliging van persoonsgegevens zijn de richtsnoeren 'Beveiliging van Persoonsgegevens' van de Autoriteit Persoonsgegevens en de best practice ISO 27002. De maatregelen worden periodiek geëvalueerd en indien nodig aangepast,
Voor de concrete invulling van de beveiligingsnormen die specifiek voor de sector gelden wordt verwezen naar Bijlage 1 bij deze privacygedragscode.
Toelichting:
Artikel 5 lid 1 onder f juncto artikel 32 AVG spreken over technische en organisatorische maatregelen. Technische maatregelen zijn de logistieke en fysieke maatregelen in en rondom de informatiesystemen (zoals toegangscontroles, vastlegging van gebruik en back up). Organisatorische maatregelen zijn maatregelen voor de inrichting van de organisatie en voor het verwerken van persoonsgegevens (zoals de toekenning van verantwoordelijkheden en bevoegdheden).
Gelet op het feit dat door particuliere onderzoeksbureaus bijzondere persoonsgegevens, zoals strafrechtelijke persoonsgegevens worden verwerkt, en gelet op het feit dat persoonsgegevens kunnen verzameld teneinde een beeld van iemands persoonlijke leven te verkrijgen, betekent dit dat aan de sector zwaardere eisen mogen worden gesteld ten aanzien van de beveiliging van persoonsgegevens.

5.7. Beginsel van rechtmatigheid (uitwerking artikel 6 lid 1 AVG)

Wettelijk kader

Een gegevensverwerking is slechts gerechtvaardigd indien één van de in artikel 6 lid 1 AVG genoemde verwerkingsgrondslagen van toepassing is.
Voor de sector particuliere onderzoeksbureaus zijn de volgende verwerkingsgrondslagen het meest relevant:

a) De gegevensverwerking is noodzakelijk voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de onderzochte persoon, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert (artikel 6 lid 1 onder f AVG);
b) De onderzochte persoon heeft voor de verwerking zijn uitdrukkelijke toestemming gegeven (artikel 6 lid 1 onder a AVG);
c) de gegevensverwerking is noodzakelijk om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verwerkingsverantwoordelijke onderworpen is (artikel 6 lid 1 onder c AVG);
d) de gegevensverwerking is noodzakelijk om de vitale belangen van de onderzochte persoon of van een andere natuurlijke persoon te beschermen (artikel 6 lid 1 onder d AVG);

Sectornormering

1. Voordat een particulier onderzoeksbureau een opdracht aanvaart en schriftelijk aan de opdrachtgever bevestigt, dient het particulier onderzoeksbureau vast te stellen dat de (aard van de) opdracht gerechtvaardigd is. De opdracht wordt geweigerd indien dat niet het geval is.
2. Bij de uitvoering van de opdracht toetst de particulier onderzoeker of de voorgenomen activiteit(en) (in het kader van deze normering 'gegevensverwerking' genoemd) verenigbaar is/zijn met de opdrachtformulering zoals deze tussen het particulier onderzoeksbureau en de opdrachtgever schriftelijk is vastgelegd.

3. Bij de verwerkingsgrondslagen onder a, c en d houdt de particulier onderzoeker rekening met de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Het proportionaliteitsbeginsel houdt in dat de inbreuk op de belangen van de onderzochte persoon niet onevenredig mag zijn in verhouding tot het met de verwerking te dienen doel. Als gevolg van het subsidiariteitsbeginsel moet bezien worden of het doel waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt in redelijkheid niet op een andere, voor de onderzochte persoon minder nadelige wijze kan worden bereikt.

Toelichting:
De verwerkingsgrondslag onder a is van toepassing op alle soorten van onderzoeken waarvoor een particulier onderzoeksbureau wordt ingeschakeld. Om te waarborgen dat de rechten en vrijheden van de onderzochte persoon gerespecteerd worden, moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Allereerst moet de opdrachtgever zelf een gerechtvaardigd belang hebben om onderzoek te doen instellen naar (gedragingen van) iemand of de achtergrond van een persoon. Voor de opdrachtaanvaarding dient het particulier onderzoeksbureau zich af te vragen of het belang van de opdrachtgever gerechtvaardigd is. Indien een werkgever bijvoorbeeld bij herhaling bestolen wordt door zijn personeel, heeft hij een gerechtvaardigd belang om te achterhalen wie zijn vertrouwen geschonden heeft. Als het doel van de opdrachtgever het opsporen van een persoon is en uit de (eerste) contacten tussen het particulier onderzoeksbureau en opdrachtgever blijkt dat het achterliggende doel mogelijk of zeker een bedreiging van de veiligheid van de onderzochte persoon is (bijvoorbeeld ontvoering) moet de opdracht worden geweigerd. Als aan de voorwaarde van een gerechtvaardigd belang voldaan wordt, kan de opdracht aanvaard worden, mits de opdracht en het doel van het onderzoek zo concreet mogelijk worden vastgelegd (zie paragraaf 5.2).
In de wijze waarop de werkgever respectievelijk het particulier onderzoeksbureau in staat gesteld wordt om te achterhalen wie de dader is, zijn echter beperkingen gesteld. Zo verbiedt het Wetboek van Strafrecht dat personen met camera's worden geobserveerd als dit vooraf niet kenbaar is gemaakt, tenzij degene die de opnamen vervaardigt een goede reden heeft om dit heimelijk te doen. Een opdracht aan een particulier onderzoeksbureau om op incidentele basis een verborgen camera te plaatsen kan derhalve gerechtvaardigd zijn als die goede reden aanwezig is (zie verder paragraaf 7.5).
Bij de daadwerkelijke uitvoering van de opdracht moet een particulier onderzoeker telkens een afweging maken: hoe verhoudt zich het belang van de opdrachtgever tot het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de onderzochte persoon, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Deze belangenafweging kan betekenen dat de particulier onderzoeker om redenen van proportionaliteit en subsidiariteit afziet van een op zich voor de hand liggende onderzoekshandeling. In het voorbeeld van het plaatsen van een verborgen camera bij werknemersdiefstal kan dat betekenen, dat niet tot plaatsing wordt overgegaan omdat er alternatieven zijn om vast te stellen wie het vertrouwen geschonden heeft. Als er geen minder ingrijpende alternatieven zijn kan de plaatsing van een verborgen camera uitkomst bieden. Zo'n camera mag echter niet worden opgehangen op plaatsen waar men zich onbespied mag wanen, zoals het toilet.
In de verwerkingsgrondslagen onder b en d wordt met name het belang van de onderzochte persoon tot uitdrukking gebracht.
De verwerkingsgrondslag onder b is met name van belang indien uit de onderzoeksrapporten blijkt dat de verdenking tegen de onderzochte persoon onterecht was en deze er belang bij heeft dat de onderzoeksrapporten of bevindingen van het onderzoek aan een derde worden verstrekt. Het vereiste van uitdrukkelijke toestemming is ook uitgewerkt in paragraaf 7.3 van deze gedragscode voor het interviewen van personen.
Voor het vaststellen of er sprake is van toestemming is essentieel dat de onderzochte persoon in vrijheid heeft kunnen bepalen dat de gegevensverwerking diens toestemming heeft. Bij twijfel over de vraag of de onderzochte persoon zijn toestemming heeft verleend, dient te worden geverifieerd of er terecht van uitgegaan wordt dat de onderzochte persoon er mee heeft ingestemd dat diens persoonsgegevens worden verwerkt. Wanneer de verwerking berust op toestemming, moet het particulier onderzoeksbureau kunnen aantonen dat de onderzochte persoon toestemming heeft gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens, bijvoorbeeld door middel van een schriftelijke verklaring (art. 7 lid 1 AVG).
De verwerkingsgrondslag onder d speelt met name een rol bij onderzoeksopdrachten om vermiste personen op te sporen. Het aanvaarden van zo'n opdracht is op zich legitiem. Deze legitimiteit is groter als deze personen vanwege een persoonlijkheidsstoornis of een andere persoonlijke omstandigheid (zoals een ondercuratelestelling of een ontvoering) niet in staat zijn hun eigen

belangen te behartigen. De vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit – die tot uitdrukking komen in het woord 'noodzakelijk' – vergen echter dat het belang van de vermiste persoon in geen geval in strijd mag zijn met het belang van de opdrachtgever. In specifieke situaties kan dat bijvoorbeeld betekenen dat het particulier onderzoeksbureau afziet van het doorgeven van de verblijfplaats van de vermiste persoon aan de opdrachtgever.

Bij de verwerkingsgrondslag die onder c genoemd is, heeft de particulier onderzoeker in feite geen keuze om de gegevens wel of niet te verwerken. De naleving van een wettelijke plicht is ook niet afhankelijk van de toestemming van de opdrachtgever. Het niet meewerken aan een wettelijke plicht kan immers betekenen dat de particulier onderzoeker een strafbaar feit pleegt. Bij het nakomen van wettelijke verplichtingen kan gedacht worden aan een op wettelijke grondslag gebaseerde vordering van een opsporingsinstantie om bepaalde gegevens en/of voorwerpen uit de opdrachten- c.q. voorvallenregistratie ter beschikking te stellen respectievelijk uit te leveren (denk aan de artikelen 96a,126a en 126nd van het WvSv). De verwerking wordt ook uitgevoerd wanneer een particulier onderzoeker wordt opgeroepen om te getuigen in rechte. In het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (artikel 165) en het WvSv zijn bepalingen opgenomen, die degene die op wettige wijze is opgeroepen in een gerechtelijke procedure verplichten een getuigenis af te leggen. De verwerking geschiedt eveneens in die gevallen dat artikel 160 WvSv een ieder verplicht (dus ook de particuliere onderzoeker) om aangifte te doen bij een opsporingsambtenaar, indien hij kennis draagt van bepaalde misdrijven. Daarbij kan gedacht worden aan misdrijven zoals moord, doodslag, verkrachting, mensenroof en misdrijven tegen de veiligheid van de staat.

6. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens

Wettelijk kader

In artikel art. 9 lid 1 AVG is een algemene verbodsbepaling opgenomen voor de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens. In artikel 9 lid 2 AVG, alsmede de artikelen 22 tot en met 30 van de UAVG zijn uitzonderingen op het verbod genoemd.

Gevolgen voor de sector

De aard van de werkzaamheden van de sector particuliere onderzoeksbureaus brengt in het algemeen met zich mee dat particuliere onderzoeksbureaus in aanraking komen met strafrechtelijke gegevens en andere bijzondere categorieën van persoonsgegevens, zoals die over iemands ras (etniciteit), seksuele leven en gezondheid.
Het verbod om persoonsgegevens van strafrechtelijke aard te verwerken is op grond van artikel 33 lid 4 aanhef en onder a UAVG niet van toepassing wanneer de gegevens door een particulier onderzoeksbureau ten behoeve van derde(n) worden verwerkt krachtens een vergunning op grond van de Wpbr. Het verwerken van persoonsgegevens van strafrechtelijke aard is veelal inherent aan het onderzochte gedrag en wordt gedekt door de vergunning die de Minister van Justitie en Veiligheid heeft afgegeven. De bijzondere categorieën van persoonsgegevens mogen worden verwerkt voor zover dit noodzakelijk is in aanvulling op de verwerking van persoonsgegevens van strafrechtelijke aard voor de doeleinden waarvoor deze gegevens worden verwerkt (artikel 23 aanhef en onder c UAVG). Voorts is het verbod om persoonsgegevens betreffende iemands ras te verwerken niet van toepassing, indien de verwerking geschiedt met het oog op de identificatie van iemand indien dit voor dat doel onvermijdelijk is (artikel 25 aanhef en onder a UAVG).
Tenslotte mogen bijzondere categorieën van persoonsgegevens verwerkt worden, indien dit noodzakelijk is voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering (artikel 9 lid 2 aanhef en onder f AVG). Opdrachtgevers kunnen onder omstandigheden hun rechten in een rechterlijke procedure niet effectueren, indien zij niet beschikken over bepaalde gegevens van hun wederpartij. Ook in dat geval is het verwerken van bijzondere gegevens inherent aan het onderzochte gedrag.

Toelichting:

Bijzondere categorieën van persoonsgegevens mogen worden verwerkt voor zover dat noodzakelijk is in aanvulling op de verwerking van strafrechtelijke gegevens. Daarbij kan gedacht worden aan het verwerken van gegevens omtrent iemands seksuele leven in het geval van een onderzoek naar ongewenste intimiteiten op het werk. Voorts kan gedacht worden aan het vastleggen van strafbare gedragingen door middel van camera's. Het is inherent aan deze vorm van observatie dat gegevens over iemands ras (etniciteit) en/of gezondheid bekend worden en worden verwerkt. Op het beeldmateriaal is immers iemands huidskleur of lichamelijke handicap zichtbaar. Voorts is het

verwerken van iemands persoonsgegevens betreffende iemands ras met het oog op de identificatie van iemand bij andere methoden van gegevensvergaring, zoals het interviewen van personen veelal eveneens onvermijdelijk.
Verder houdt het verwerken van bijzondere categorieën van persoonsgegevens soms direct verband met de opdracht. Zo worden persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid verwerkt indien in opdracht van een werkgever moet worden vastgesteld of er sprake is van een geveinsde ziekte of indien in opdracht van een verzekeraar moet worden vastgesteld of iemand al dan niet terecht aanspraak kan maken op een periodieke uitkering op basis van een arbeidsongeschiktheids-verzekering. Ervan uitgaande dat de opdrachtgever in beide gevallen zelf bevoegd is om gezondheidsgegevens te verwerken[)], komt deze bevoegdheid ook toe aan het particulier onderzoeksbureau indien deze in diens opdracht handelt. Ook kunnen in het kader van een alimentatieonderzoek gegevens over iemands ontrouw en/of een (buitenechtelijke) relatie worden vastgesteld. Dat daarbij gegevens over iemands seksuele leven worden verwerkt is onvermijdelijk.
Indien het bij de uitvoering van bepaalde typen van onderzoeken noodzakelijk is dat grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens plaatsvindt waarbij gebruik gemaakt wordt van nieuwe technologieën, kan vereist zijn dat een data privacy impact assessment (DPIA) wordt uitgevoerd. Voor het DPIA-instrument wordt verwezen naar par. 14.2.

7. Methoden van gegevensvergaring

Het staat particulieren en bedrijven vrij gedragingen van anderen te onderzoeken, indien hun belangen door deze gedragingen zijn of kunnen worden geschaad. Particulier onderzoek is niet expliciet bij wet genormeerd. Indien een particulier onderzoeksbureau wordt ingeschakeld, wordt het particulier onderzoek evenwel op indirecte wijze genormeerd door artikel 5 lid 1 onder a AVG. Gegevens die immers in strijd met deze bepaling zijn verkregen, mogen niet verwerkt worden in de opdrachten- c.q. voorvallenregistratie.
In het kader van de opdracht maakt de sector particuliere onderzoeksbureaus gebruik van diverse onderzoeksmethoden en -middelen. Daarbij kan gedacht worden aan het vergaren van gegevens uit open bronnen (zoals het internet en de openbare registers), het interviewen van personen, het observeren van personen, al dan niet met behulp van technische hulpmiddelen, het afluisteren en/of opnemen van (vertrouwelijke) communicatie, het onderzoeken van gegevens die zijn opgeslagen in geautomatiseerde voorzieningen, het doen van proefaankopen en het doorzoeken van huisvuil dat aan de straat gezet is.
In het kader van deze gedragscode wordt het gebruik van begrippen die in het WvSv vermeld worden vermeden om te voorkomen dat privaat onderzoek verward wordt met de opsporing van strafbare feiten door opsporingsinstanties. Privaat onderzoek vindt immers niet plaats onder het gezag en de verantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie en bovendien voor andere doeleinden.
Veel onderzoeksmethoden en -middelen die de sector particuliere onderzoeksbureaus hanteert zijn afgeleid van de onderzoeksmogelijkheden waarover de opdrachtgever zelf al beschikt uit hoofde van de contractuele relatie die de opdrachtgever heeft met de onderzochte persoon of omdat de opdrachtgever als rechthebbende wordt aangemerkt in de zin van het BW en uit dien hoofde onderzoek kan instellen in geval van onregelmatigheden. De opdrachtgever heeft bepaalde belangen en die kunnen rechtvaardigen dat hij onderzoek instelt.
Het gebruik maken van particuliere onderzoeksmethoden- en middelen betekent in voorkomende gevallen dat inbreuk wordt gemaakt op de privacy van de onderzochte persoon. Om die reden is normering van onderzoeksmethoden en -middelen noodzakelijk.
Voor deze gedragscode geldt als eerste basisregel dat de rechten en plichten die gelden voor iedere burger, ook gelden voor particuliere onderzoeksbureaus. Hierbij geldt evenwel dat van particuliere onderzoeksbureaus een grotere mate van zorgvuldigheid mag worden verwacht in het kader van hun beroepsuitoefening. Bij bevoegdheden van iedere burger kan gedacht worden aan het raadplegen van openbare registers (zoals de registers van de Kamer van Koophandel en de registers van het Kadaster) en openbare bronnen (zoals het internet en toepassingen als Facebook of LinkedIn). Net zo min als een burger is het de particulier onderzoeker toegestaan om wetten te overtreden om gegevens te vergaren. Indien een particulier onderzoeker in geval van een observatieopdracht incidenteel te hard rijdt of een rood verkeerslicht negeert, zal dat doorgaans geen invloed hebben op de beoordeling of er wel of niet gehandeld is in overeenstemming met artikel 5 lid 1 onder a AVG. Hij kan bekeurd worden net als iedere andere burger. Het (bij herhaling) handelen of nalaten van (medewerkers van) een particulier onderzoeksbureau in strijd met wettelijke bepalingen, kan voor de Minister van Justitie en Veiligheid evenwel aanleiding zijn om de vergunning in te trekken. Zodra echter strafbare feiten worden gepleegd die in het WvSr worden genoemd en die specifiek

geschreven zijn om bepaalde belangen te beschermen (zoals de bescherming van de eigendom, de vrijheid om met anderen te communiceren of de persoonlijke levenssfeer), kan sprake zijn van handelen in strijd met artikel 5 lid 1 onder a AVG, waardoor een rechtmatige gegevensverwerking geblokkeerd wordt.
Of dat zo is kan niet in algemene zin beantwoord worden. Dat hangt onder meer af van het antwoord op de vraag of het belang dat de strafrechtelijke norm tracht te beschermen (mede) bedoeld is om het belang van de onderzochte persoon te beschermen ('de zogenaamde Schutznorm'). Voor de sector particuliere onderzoeksbureaus gaat het hierbij in het bijzonder om de strafbepalingen die het gebruik van technische hulpmiddelen verbieden, waarmee heimelijk gegevens (kunnen) worden vergaard.
Als tweede basisregel geldt dat de onderzoeksmogelijkheden van opdrachtgevers mutatis mutandis ook toekomen aan de sector particuliere onderzoeksbureaus, indien zij door die opdrachtgevers worden ingeschakeld in het doen van onderzoek. Om die reden is in paragraaf 5.2 opgenomen dat het doel van de onderzoeksopdracht in de opdrachtbevestiging zo nauwkeurig mogelijk moet worden opgenomen. De onderzoeksopdracht legitimeert het particulier onderzoeksbureau tot het aanwenden van de bevoegdheden van de opdrachtgever.
Tenslotte geldt als derde basisregel dat bij het bepalen van de aard van de onderzoeksmethoden en -middelen de beginselen van proportionaliteit (evenredigheid van doel en middelen) en subsidiariteit (gematigdheid bij de inzet van middelen en methoden) in acht worden genomen. Deze basisregel vloeit voort uit artikel 5 lid 1 onder a en artikel 6 lid 1 onder f AVG (zie paragraaf 5.7).

7.1. Algemene normering onderzoeksmethoden en -middelen

<u>Algemeen</u>

Op basis van wet- en regelgeving, de drie basisregels, rechterlijke uitspraken, achtergrondstudies en verkenningen van de Autoriteit Persoonsgegevens worden in de paragrafen 7.2 tot en met 7.8 normen gegeven voor de meest voorkomende onderzoeksmethoden en -middelen. Indien overeenkomstig deze normen wordt gehandeld is (verdere) gegevensverwerking in beginsel rechtmatig. Tenzij de rechter in een concrete situatie anders oordeelt wordt dan voldaan aan de criteria van artikel 5 lid 1 onder a AVG. Naast de normen die in de paragrafen 7.1 tot en met 7.8 zijn opgenomen voor de daar omschreven onderzoeksmethoden en -middelen, neemt de sector particuliere onderzoeksbureaus bij de uitvoering van haar werkzaamheden de normen in acht die in deze paragraaf zijn opgenomen. Deze algemene normen gelden ook voor die onderzoeksmethoden en -middelen die niet uitdrukkelijk in deze gedragscode zijn genormeerd omdat het meer voor de hand liggende onderzoeksmethoden en -middelen zijn die de sector particuliere onderzoeksbureaus hanteert, alsmede onderzoeksmethoden en -middelen die slechts sporadisch worden gebruikt.

<u>Sectornormering</u>

1. Onderzoeksmethoden en -middelen worden slechts aangewend na overleg met de opdrachtgever. In dat overleg wordt vastgesteld of de opdrachtgever zelf ook bevoegd zou zijn geweest de onderzoeksmethode of het -middel aan te wenden, indien deze het onderzoek zelf zou hebben verricht;
2. voorafgaand aan de inzet van de onderzoeksmethode en/of -middel moet worden bepaald tot welk resultaat de onderzoeksmethode en/of -middel moet kunnen leiden. Daarmee wordt beoogd om te voorkomen, dat gegevens worden vergaard die niet strikt noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de onderzoeksopdracht;
3. bij het bepalen van de aard van de onderzoeksmethoden en -middelen worden de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit in acht genomen, inhoudende dat steeds de minst bezwarende onderzoeksmethode dan wel het -middel op de minst bezwarende wijze wordt toegepast.

Toelichting:
Dit algemene gedragsartikel geldt voor alle onderzoeksmethoden en -middelen die in deze gedragscode uitdrukkelijk genormeerd zijn. De normering geldt ook voor meer of minder voor de hand liggende onderzoeksmethoden en -middelen, zoals het raadplegen van openbare registers en openbare bronnen (zoals het internet), het analyseren van door de opdrachtgever opgevraagde gespecificeerde nota's bij telecommunicatiebedrijven en het veiligstellen van sporen op de onderzoekslocatie. Verder is deze normering van belang voor onderzoeksmethoden en -middelen die nu nog niet of niet vaak gehanteerd worden, maar in de nabije toekomst wellicht wel (bijvoorbeeld

door nieuwe technieken). Een voorbeeld van een onderzoeksmethode dat niet vaak gehanteerd wordt is de inzet van een particulier onderzoeker als pseudowerknemer. Deze onderzoeksmethode kan bijvoorbeeld ingezet worden als een groep werknemers verdacht wordt van het stelselmatig wegnemen van bedrijfseigendommen en er een grote mate van samenspanning vermoed wordt, terwijl het niet mogelijk is om op andere wijze informatie te krijgen over de diefstallen, de daarbij betrokkenen en de onderlinge rolverdeling. In overleg met de opdrachtgever kan er dan voor gekozen worden om een particulier onderzoeker enige tijd 'werkzaam' te laten zijn op de afdeling.

7.2. Betreden van niet openbare (besloten) plaatsen

Algemeen

Het betreden van plaatsen kan noodzakelijk zijn om het doel van de opdracht te kunnen realiseren. Daarbij kan gedacht worden aan het zoeken naar sporen die in relatie staan tot de onderzochte gedraging, het inzien van bescheiden, het observeren van personen, het kopiëren van bescheiden en het interviewen van personen. Bij het betreden van niet-openbare (besloten) plaatsen dient de particulier onderzoeker rekening te houden met de belangen en rechten van anderen, onder wie de rechthebbende. In deze paragraaf worden normen gesteld om te voorkomen dat een particulier onderzoeker een niet-openbare plaats betreedt en daar een tijdlang onopgemerkt vertoeft of een pand binnendringt zonder medeweten van de rechthebbende. De gedachte dat geen sprake is van 'wederrechtelijk binnendringen' omdat de particulier onderzoeker bij het betreden van de niet openbare (besloten) plaats (nog) geen weigering of hindering heeft ondervonden is niet juist.

Sectornormering

1. Betreden van niet-openbare plaatsen geschiedt alleen met toestemming van de rechthebbende of op grond van anderszins verkregen recht;
2. een particulier onderzoeker maakt aan de rechthebbende of aan degene die namens deze optreedt duidelijk kenbaar wie hij is en in welke hoedanigheid hij aanwezig is, zodra dit redelijkerwijs mogelijk is;
3. indien onderzoeksbelangen daardoor niet worden geschaad, wordt aan de rechthebbende gemeld waarom de plaats betreden wordt;
4. de handeling(en) die word(t)(en) uitgeoefend op de plaats die wordt betreden dienen zo gericht mogelijk te worden uitgevoerd.

Toelichting:
Onder niet-openbare (besloten) plaatsen vallen woningen en andere niet-openbare en niet voor een ieder toegankelijke plaatsen, zoals loodsen, fabrieks- of bedrijfsruimten, kantoorgebouwen of erven. Openbare of voor een ieder toegankelijke gebouwen en plaatsen, zoals een winkel gedurende openingstijden, de lounge van een hotel, een bardancing of een restaurant vallen niet onder het begrip niet-openbare (besloten) plaats.
Artikel 138 van het WvSr verbiedt het wederrechtelijk binnendringen in woningen, lokalen en erven die bij een ander in gebruik zijn. Om die reden is in de eerste norm opgenomen dat voor het betreden toestemming van de rechthebbende vereist is. Er zijn situaties denkbaar dat de particulier onderzoeker zich begeeft op een plaats zonder dat de rechthebbende hiervan noodzakelijkerwijs op de hoogte is. Zo kan het bij een woningbrand gebeuren dat een eigenaar-bewoner onbereikbaar op vakantie is, terwijl de verzekeraar van het pand aan een particulier onderzoeksbureau opdracht geeft om een toedrachtonderzoek in te stellen. Het betreden van de plaats is dan toch mogelijk indien de zaakwaarnemende buurman toestemming verleent of de verzekeringsvoorwaarden een beding bevatten dat het ontbreken van toestemming opvult.

7.3. Interviewen van personen

Algemeen

Een interview is een gesprek van een of meer particulier onderzoekers met een persoon met het doel om aanwijzingen te vergaren over de al dan niet vermeende betrokkenheid van deze persoon of een derde bij een te onderzoeken gedraging of om informatie te vergaren over iemand in het kader van achtergrondonderzoeken. Als basisregel voor het interviewen geldt dat de medewerking aan een onderzoek te allen tijde gebaseerd is op vrijwilligheid. Een particulier onderzoeker kan immers iemand

niet dwingen om op een bepaalde plaats te komen en te blijven, zodat het gesprek gevoerd kan worden, dit in tegenstelling tot opsporingsambtenaren die een verdachte kunnen ophouden voor onderzoek. Als iemand tijdens een interview wil vertrekken kan hij/zij niet worden tegengehouden. Voorafgaand aan het interview zal de particulier onderzoeker deze vrijwilligheid benadrukken. Tevens zal voor aanvang van elk interview de reden van het onderzoek kenbaar worden gemaakt.

Sectornormering

1. Een particulier onderzoeker maakt voorafgaand aan het interview duidelijk kenbaar wie hij is en informeert de bevraagde persoon over de reden waarom hij/zij geïnterviewd wordt en waarvoor zijn/haar verklaring wordt gebruikt, alsmede dat de verklaring vrijwillig wordt afgelegd. Op deze wijze wordt voorkomen dat de verklaring (tegen een ander) gebruikt wordt, zonder dat de bevraagde persoon daarop bedacht is;
2. ondanks dat een ieder die onder een wettelijke of contractuele geheimhoudingsbepaling valt zelf verantwoordelijk is voor de naleving daarvan, attendeert de particulier onderzoeker de bevraagde persoon op de gevolgen van schending van deze plicht, één en ander voor zover de geheimhoudingsbepaling aan de particulier onderzoeker bekend is, dan wel redelijkerwijs bekend kan zijn;
3. het verdient de voorkeur om het interview met de onderzochte persoon door twee personen, waarvan tenminste één particulier onderzoeker te doen plaatsvinden. Als dat niet mogelijk is kan volstaan worden met het opnemen van het interview of een integrale opname van het interview met een camera. De onderzochte persoon moet hiervoor expliciete toestemming hebben gegeven;
4. de particulier onderzoeker onthoudt zich van alles op grond waarvan gezegd kan worden dat de verklaring van de bevraagde persoon niet in vrijheid is afgelegd;
5. het interview met de onderzochte persoon wordt (schriftelijk) vastgelegd en is een correcte weergave van hetgeen besproken is. De particulier onderzoeker dient het interviewverslag binnen een redelijke termijn aan de onderzochte persoon voor te leggen, opdat deze de gelegenheid heeft om eventuele onjuistheden in de verslaglegging te signaleren. De onderzochte persoon kan niet gedwongen worden om het interviewverslag te lezen en/of te ondertekenen;
6. Als van een interview met een ander dan de onderzochte persoon een schriftelijk verslag wordt opgemaakt en als dit verslag integraal wordt opgenomen in het onderzoeksrapport, dient de tweede volzin van de vijfde norm naar analogie te worden toegepast.
7. indien de onderzochte persoon tijdens het interview bijstand of vergezelling door een advocaat of vertrouwenspersoon wenst, wordt dat overlegd met de opdrachtgever. Tegen de achtergrond van de vrijwilligheid van het interview is bijstand of vergezelling als regel toegestaan.

Toelichting:
De begripsomschrijving van 'interview' moet worden bezien tegen de achtergrond van het type onderzoeken waarmee particulier onderzoekers belast worden. Enerzijds zijn er onderzoeken waarbij getracht wordt om vast te stellen of iemand al dan niet verwijtbaar betrokken is of is geweest bij een bepaalde gedraging, anderzijds zijn er onderzoeken waarbij iemands achtergrond nagetrokken wordt. Zodra er een min of meer officieel gesprek plaatsvindt over de al dan niet vermeende betrokkenheid van iemand bij een onrechtmatige handeling of een gearrangeerd gesprek plaatsvindt in het kader van een achtergrondonderzoek, is sprake van een interview.
Van meet af aan moet dan voor anderen duidelijk zijn dat een particulier onderzoeker als particulier onderzoeker optreedt. Een particulier onderzoeker mag daarover geen misverstand laten bestaan. Het initiatief om te zeggen wie hij is en waarvoor hij komt dient bij de particulier onderzoeker zelf te liggen. Dit komt tot uitdrukking in de eerste norm dat voor het interviewen van personen een uitwerking is van artikel 13 AVG. Op grond van de Wpbr dient de particulier onderzoeker zijn legitimatiebewijs op verzoek te tonen Het komt de transparantie ten goede als de particulier onderzoeker bij de aanvang van het interview het legitimatiebewijs toont en (eventueel) een visitekaartje waarop diens naam is vermeld alsmede de naam en de contactgegevens van het rechercherbureau namens wie hij/zij optreedt.
Algemene vragen (zoals: 'Kunt u mij vertellen op welk huisnummer de heer X woont' of het inwinnen van inlichtingen bij openbare bronnen (zoals het informeren naar iemands telefoonnummer bij KPN via 0900 8008) vallen niet onder het begrip 'interview'. Dit soort algemene vragen wordt aangemerkt als sturingsinformatie, informatie die nodig is om richting te geven aan het onderzoek.

Voor de sector particuliere onderzoeksbureaus gelden nauwelijks wettelijke bepalingen die het interviewen normeren. De verplichting voor opsporingsambtenaren om voorafgaand aan een verhoor aan een verdachte de cautie te geven (artikel 29 van het WvSv) geldt niet voor particulier onderzoekers. Het zwijgrecht voor verdachten is bedoeld als waarborg tegen ongeoorloofde druk van justitiële autoriteiten en tegen methoden om bewijs onder dwang en tegen de wil van de verdachte te verkrijgen. De bepaling in de Wpbr, waarin gesteld wordt dat van een beveiligingsorganisatie of particulier onderzoeksbureau mag worden verlangd 'dat zal worden gehandeld in overeenstemming met hetgeen van een goede beveiligingsorganisatie of van een goed particulier onderzoeksbureau in het maatschappelijk verkeer mag worden verwacht' is te vaag om daaruit een interviewstandaard af te leiden.

De derde norm is opgenomen opdat achteraf tijdens een rechtszaak kan worden gereconstrueerd hoe het interview met de onderzochte persoon is verlopen. Dit is vooral van belang voor de opdrachtgever als hij zich moet verdedigen tegen de stelling van de onderzochte persoon dat sprake was van ongeoorloofde druk tijdens het interview (en dat daardoor bijvoorbeeld sprake was van handelen in strijd met art. 7:611 BW, het goed werkgeverschap). Als het interview door één persoon wordt uitgevoerd is het voor de opdrachtgever lastig om een dergelijk verweer gemotiveerd te betwisten. Vandaar dat is aangegeven dat het de voorkeur verdient dat het interview door twee personen geschiedt. De twee personen kunnen beide particulier onderzoeker zijn; het is ook denkbaar dat de onderzoeker het interview uitvoert met een vertegenwoordiger van de opdrachtgever (zoals een afdelingsmanager, een medewerker personeelsdienst of een bedrijfsrechercheur). Als het interview wordt opgenomen zijn ook voldoende mogelijkheden aanwezig om de wijze waarop het interview is geschied te reconstrueren. Indien het interview met toestemming van de onderzochte persoon wordt opgenomen moet het particulier onderzoeksbureau kunnen aantonen dat de onderzochte persoon hiervoor toestemming heeft gegeven. De toestemming kan worden opgenomen in het interviewverslag of door middel van een separate schriftelijke verklaring (art. 7 lid 1 AVG).

In de vierde norm wordt aangegeven dat de particulier onderzoeker zich onthoudt van alles waarvan gezegd kan worden dat de verklaring van de bevraagde persoon niet in vrijheid is afgelegd. Alleen al van het bevragen van iemand door een particulier onderzoeksbureau gaat een zekere druk uit. Aangezien gesprekken gevoerd worden op basis van vrijwilligheid is doorgaans geen sprake van ongeoorloofde druk. De grens tussen wat nog wel en wat niet meer geoorloofd is, is moeilijk te trekken. Een indringende bevraging van de onderzochte persoon is op zichzelf toegestaan. Zo is toegestaan dat iemand die ontkent, geconfronteerd wordt met (ander) bewijsmateriaal en mag gewezen worden op de zwakheid van diens positie. Er is echter wel sprake van ongeoorloofde druk indien lichamelijke druk wordt gebruikt. Ongeoorloofd is ook het doen van beloften die niet waar gemaakt kunnen worden of verbaal geweld.

In de praktijk komt het voor dat bij onderzochte personen een vrij defensieve interviewtechniek wordt toegepast. Bij deze interviewtechniek wordt voorafgaand aan het gesprek zoveel mogelijk materiaal verzameld over de onderzochte persoon en diens achtergrond, de zaak zelf, de administratieve procedures en de (digitale of administratieve) sporen die duiden op verwijtbare betrokkenheid van de onderzochte persoon. In het daarop volgende gesprek wordt de onderzochte persoon zoveel mogelijk zelf aan het woord gelaten door middel van 'open vragen' (wie, wat, waarmee, wanneer etc). Tijdens dit gesprek blijkt vanzelf of iemand liegt en of feiten verdraaid worden. Met deze leugens wordt hij vervolgens geconfronteerd, zodat hij uiteindelijk gaat inzien dat verder ontkennen zinloos is.

De tweede volzin van de vijfde norm is vooral van belang voor de opdrachtgever als de onderzochte persoon tijdens een rechtszaak stelt dat wat hij tijdens het interview gezegd heeft onjuist is weergegeven. Door het overleggen van de uitgewerkte verklaring kan de opdrachtgever een dergelijk verweer gemotiveerd weerleggen. De analoge toepassing van de tweede volzin van de vijfde norm voor anderen dan de onderzochte persoon benadrukt dat zorgvuldig wordt omgegaan met de belangen van anderen. Als slechts een samenvatting gemaakt wordt van een interview met een ander dan de onderzochte persoon en als deze samenvatting wordt opgenomen in de rapportage, verdient het aanbeveling die samenvatting inhoudelijk af te stemmen met degene met wie gesproken is. Praktisch kan dit door de samenvatting per email toe te sturen en aan de bevraagde persoon te vragen in een reply aan te geven dat hij/zij akkoord is met de samenvatting.

7.4. Observatie

<u>Algemeen</u>

Observatie vindt plaats indien gedragingen van iemand of hetgeen bekend moet worden om onderzoekstactische redenen niet rechtstreeks aan de onderzochte persoon of een derde gevraagd

kan worden. Observatie kan ondersteund worden met technische hulpmiddelen (zoals camera's, zie paragraaf 7.5) of plaatsbepalingsapparatuur (zoals GPS-apparatuur bij het volgen van voertuigen).

Sectornormering

1. Naarmate de observatie meer in het openbaar plaatsvindt, zal er minder snel van een inbreuk op de privacy sprake zijn en is observatie in beginsel toegelaten;
2. indien de observatie – ook in het openbaar – langdurig en systematisch (dynamisch volgen) plaatsvindt is observatie slechts onder bijzondere omstandigheden toegestaan;
3. de sector particuliere onderzoeksbureaus onthoudt zich, van observatie van personen indien deze personen verkeren in situaties, waarbij zij er aanspraak op moeten kunnen maken onbevangen zichzelf te zijn;
4. een rapport inzake observatie beperkt zich tot de waarneming van die gedragingen die relevant zijn voor de opdrachtgever.

Toelichting:
Observatie is een belangrijke onderzoeksmethode als er duidelijke aanwijzingen zijn dat iemand zich schuldig maakt of zal maken aan laakbaar en/of strafbaar handelen of indien er gerede twijfel is omtrent de juistheid en volledigheid van de feiten op grond waarvan een uitkering worden wordt verlangd of verleend. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen statische observatie en dynamische observatie (volgen). In het eerste geval wordt uitgegaan van het gadeslaan van (een) perso(o)n(en), goederen en/of situaties vanuit een bepaalde positie (bijvoorbeeld een vast observatiepunt met doorkijkspiegel). Bij dynamische observatie gaat het om het volgen van de activiteiten van een bepaalde perso(o)n(en), goederen en/of situaties. Observatie kan met gewone zintuiglijke waarnemingen geschieden (directe observatie), maar ook door gebruik te maken van video- en fotocamera's (indirecte observatie). In de regel zal observatie heimelijk zijn. Dit betekent dat personen worden gadegeslagen zonder dat zij hiervan op de hoogte zijn.
Uit verschillende rechterlijke uitspraken kan worden geconcludeerd dat een inbreuk op de privacy niet snel wordt aangenomen wanneer de observatie betrekking heeft op gedragingen die in het openbaar plaatsvinden. Personen die zich in het voor het publiek toegankelijke domein bevinden, dienen er rekening mee te houden dat anderen (iedere willekeurige buitenstaander) hen kunnen waarnemen. Het begrip 'openbaar' is ruimer dan de openbare weg.
Ook voor het publiek toegankelijke plaatsen vallen daar onder. Zo is de lounge van een hotel en een winkel gedurende openingstijden een voor publiek toegankelijke ruimte. De onder één genoemde norm is op deze jurisprudentie gebaseerd.
De onder twee genoemde norm ziet onder meer op observatie waarbij gebruik gemaakt wordt van zintuigversterkende hulpmiddelen zoals een verrekijker of de telelens van een camera. Het gebruik van deze technische hulpmiddelen, is toegestaan. Het gebruik van andere technische hulpmiddelen, zoals een GPS-baken (Global Position System), is slechts in beperkte mate toegestaan, indien dit ondersteunend is aan de observatie. Het plaatsen van een GPS-baken op een te volgen voertuig maakt het mogelijk dit voertuig op afstand te volgen en daarmee de observatie professioneler te doen verlopen.
Daarmee kan tevens worden voorkomen dat halsbrekende toeren in het verkeer moeten worden uitgehaald om te voorkomen dat de geobserveerde uit het zicht geraakt. De inzet van dit middel is beperkt tot bedrijfsvoertuigen en privévoertuigen die bedrijfsmatig gebruikt worden door de onderzochte persoon en is verder beperkt tot die tijden die relevant zijn voor de onderzoeksopdracht. Het aanbrengen van een technisch hulpmiddel in iemands persoonlijke eigendommen zodat op elk moment een exact en volledig inzicht wordt verkregen van de plaatsen waar de geobserveerde is of is geweest, maakt een te grote inbreuk op de privacy en vindt doorgaans geen rechtvaardiging in de aard van de opdracht. Ook de duur van de observatie in combinatie met de frequentie kan er toe leiden dat een min of meer volledig beeld wordt verkregen van bepaalde aspecten van iemands leven, waardoor een niet toegestane inbreuk op de privacy gemaakt wordt.
Bij de onder drie genoemde norm wordt gesproken over situaties waarbij geobserveerde personen er aanspraak op moeten kunnen maken onbevangen zichzelf te zijn. In dit kader kan gedacht worden aan woningen, hotelkamers, badhokjes in zwembaden, paskamers in winkels, relaxinrichtingen en toiletruimten. Daarbij wordt opgemerkt dat het gedurende enkele momenten met het blote oog vanaf de openbare weg gadeslaan van iemand die zich in een woning bevindt, terwijl de ramen niet zijn afgeschermd, niet onder de beperking van de norm valt.
De vierde norm brengt tot uiting dat observatie nauwgezet gerelateerd dient te zijn aan de onderzoeksopdracht. Indien bijvoorbeeld vermoedt wordt dat een uitkeringsgerechtigde van een

arbeidsongeschiktheidsverzekering rugletsel veinst, dient de observatie zich te beperken tot gedragingen als het tillen of het slepen van zware voorwerpen. Vooraf moet worden bepaald tot welk resultaat de observatie moet kunnen leiden, bijvoorbeeld het vaststellen dat iemand een ongeoorloofde nevenactiviteit verricht of het vaststellen dat iemand bijklust tijdens ziekte.
Uitspraken waarbij de normering uit privacygedragscode getoetst wordt zijn belangrijk voor de praktijk van het particulier onderzoek. In twee situaties heeft de rechter getoetst of de particulier onderzoeker zich gehouden heeft aan de onder twee genoemde norm in combinatie met de onder drie genoemde norm.
De rechter oordeelde in ECLI:NL:RBHAA:2009:BJ3060 (alimentatiekwestie):
'Gezien de duur en frequentie van de observaties, alsmede de gedetailleerde inhoud van rapportages, moet er naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter sprake zijn geweest van méér dan 'enkele momenten met het blote oog vanaf de openbare weg gadeslaan' als bedoeld in de toelichting bij de gedragscode, hetgeen in casu een niet toelaatbare inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van ([A] en) [eiser] oplevert. Daarbij is mede van belang dat een aanzienlijk deel van de observaties situaties betreffen waarin [eiser] er aanspraak op moet kunnen maken onbevangen zichzelf te kunnen zijn.' De particulier onderzoeker werd veroordeeld tot vergoeding van immateriële schade vanwege schending van de persoonlijke levenssfeer.
In de casus de beschreven wordt in ECLI:NL:RBZUT:2007:BB1491 (arbeidsongeschiktheid) was de klager vanaf de openbare weg geobserveerd in diens woning, doordat de onderzoeker eenmaal in de drie uur langs de woning is gereden en verslag had gedaan van diens waarnemingen. Telkens zat de onderzochte persoon in een werkhouding achter zijn bureau, hetgeen hij niet zou moeten kunnen in verband met door hem zelf aangegeven beperkingen. In deze casus was de rechter van mening dat het incidentele observeren vanaf de openbare weg in de woning geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer vormde. De rechter oordeelde dat de duur en de intensiteit van de observatie dermate beperkt zijn gebleven dat daaruit niet volgt dat de onderzoeker een inbreuk op de privacy heeft gemaakt. De vordering tot vergoeding van schade wegens vermeende schending van de persoonlijke levenssfeer werd afgewezen.

7.5. Heimelijke observatie door middel van camera's

Algemeen

Verborgen camera's worden in voorkomende gevallen ingezet indien gedragingen van (een) onderzochte perso(o)n(en) moeten worden vastgelegd en/of om duidelijkheid te verkrijgen omtrent de identiteit van de vermoedelijke dader(s)/perso(o)n(en) die onrechtmatig handel(t)(en), om zodoende jegens de onderzochte perso(o)n(en) maatregelen te doen nemen door de opdrachtgever van de sector particuliere onderzoeksbureaus.
Indien een verborgen camera wordt ingezet is extra zorgvuldigheid geboden omdat een verborgen camera al snel inbreuk kan maken op de persoonlijke levenssfeer. Dit is ook door de wetgever onderkend. Een tweetal verbodsbepalingen in het WvSr heeft specifiek betrekking op het heimelijk observeren van personen met camera's (artikel 139f en artikel 441b). Beide bepalingen verbieden het vervaardigen van afbeeldingen van iemand met een technisch hulpmiddel, indien dat heimelijk geschiedt én indien dat wederrechtelijk is. Bij de totstandkoming van deze artikelen is onderkend dat verborgen camera's in voorkomende gevallen ingezet kunnen worden als particulier onderzoeksmiddel. Als algemene voorwaarde geldt dat de geobserveerde (werknemers of verzekerden) vooraf in algemene zin over het bestaan van deze mogelijkheid in kennis is gesteld. Voor werknemers kan dit in kennis stellen bijvoorbeeld geschieden door middel van een circulaire aan het personeel, waarin is omschreven onder welke omstandigheden de werkgever zich de mogelijkheid voorbehoudt om heimelijke opnamen te maken. In dat geval is geen sprake van een strafbaar feit omdat aan het kenbaarheidsvereiste wordt voldaan. In situaties waarin het heimelijk cameratoezicht niet kenbaar wordt gemaakt, is het aan de rechter om te beoordelen of er al dan niet sprake is van wederrechtelijkheid. Voor particulier onderzoekers betekent dit dat zij zich bij de opdrachtgever moeten vergewissen of de mogelijkheid tot de inzet van heimelijke camera's bekend gemaakt is en hoe. In alle gevallen dient onderstaande normering in acht te worden genomen.

Sectornormering

1. Het gebruik van de verborgen camera geschiedt alleen op incidentele basis indien er duidelijke aanwijzingen zijn dat iemand zich schuldig maakt of heeft gemaakt aan ernstig onrechtmatig en/of strafbaar handelen of indien er gerede twijfel is omtrent de juistheid en volledigheid van

de feiten op grond waarvan een uitkering wordt verlangd of verleend en het gebruik van de verborgen camera noodzakelijk is voor het leveren van bewijs;
2. indien er minder ingrijpende onderzoeksmogelijkheden zijn om de onrechtmatige en/of strafbare gedraging aan het licht te brengen, dienen deze te worden toegepast;
3. situaties waarin personen de gerechtvaardigde verwachting hebben dat zij onbevangen zichzelf moeten kunnen zijn, worden ontzien;
4. het cameragebruik vindt zo gericht mogelijk plaats;
5. de periode waarin de camera wordt gebruikt is beperkt;
6. misbruik van de beelden wordt tegen gegaan;
7. er vindt een evaluatie plaats met de onderzochte persoon over de cameraopnamen, indien de beelden daartoe aanleiding geven en overwogen wordt het materiaal te gebruiken in een (gerechtelijke) procedure, een en ander voor zover het belang van het onderzoek dat toelaat;
8. niet relevant gebleken gegevens worden vernietigd.

Toelichting:
Een werkgever die observatie wenst uit te voeren met (een) heimelijke camera('s) dient voorafgaand aan de inzet een DPIA uit te voeren. De Nederlandse Veiligheidsbranche heeft een model DPIA voor de voorgenomen inzet van een heimelijke camera door werkgevers ontwikkeld. Dit model DPIA is op de website van de Nederlandse Veiligheidsbranche beschikbaar voor belangstellenden.
In het DPIA wordt ook aandacht gegeven aan het bestanddeel 'wederrechtelijk' dat in beide strafbepalingen is opgenomen. Door het bestanddeel 'wederrechtelijk' wordt ruimte geschapen voor een afweging in concrete situaties, waarbij sprake is van conflicterende (grond)rechten. Iemand die met een verborgen camera betrapt wordt terwijl hij zijn werkgever besteelt, zou kunnen stellen dat zijn privacy geschonden is, omdat de aanwezigheid van de camera niet kenbaar is gemaakt. De werkgever daarentegen zal stellen dat de visueel geobserveerde inbreuk heeft gemaakt op diens eigendomsrechten en dat hij deze diefstal op geen andere wijze had kunnen vaststellen dan door een verborgen camera te plaatsen.
Het gebruik van de verborgen camera is alleen toegestaan indien dat noodzakelijk is voor het leveren van bewijs dat iemand zich schuldig maakt of heeft gemaakt aan ernstig onrechtmatig en/of strafbaar handelen. In de normen 2, 4 en 5 wordt het noodzakelijkheidsvereiste van de eerste norm expliciet tot uitdrukking gebracht.
Hieronder volgt bij wijze van voorbeeld een tweetal situaties waarbij het in het verleden is voorgekomen dat een heimelijke camera is ingezet. In deze gevallen is het niet mogelijk om aangifte in de zin van het WvSv te doen bij de politie. Er is dan geen sprake van strafbaar gedrag door betrokkene, maar wel van onrechtmatig gedrag.

1. *Stalking en benadeling via de post Een organisatie ontving grote aantallen poststukken via het (voor de verzender gratis) antwoordnummer. Het betrof honderden blanco brieven per week alsmede zware pakketten met vloeistof. De afzender is anoniem. Doordat de poststukken altijd via hetzelfde postkantoor aan PostNL werden aangeboden kon door middel van getuigenverklaringen en ander speurwerk worden vastgesteld wie de vermoedelijke afzender was. Absolute zekerheid was er echter niet. Om die reden zijn van de vermoedelijke afzender heimelijk foto's gemaakt toen deze in zijn auto stapte. Deze foto's zijn getoond aan het personeel van het postkantoor, met positieve herkenning als gevolg. Betrokkene is op zijn huisadres aangeschreven met het dringende verzoek zijn handelingen te staken. Vanaf die dag is er geen ongewenste post meer ontvangen.*
2. *Misbruik computersystemen In een bedrijf wordt vastgesteld dat een bepaalde gebruiker (user-id en password zijn bekend) de bedrijfscomputer gebruikt om hackerssoftware te downloaden van internet, met enorme risico's voor de technische infrastructuur als gevolg. Ook wordt vastgesteld dat het internet met dit password altijd vanuit één vaste werkplek benaderd wordt (iedere internetcomputer kent een IP-adres). Ervaring heeft geleerd dat degene aan wie het password is afgegeven en die normaliter gebruik maakt van die werkplek niet perse degene hoeft te zijn die de bedrijfsregels schendt. Ondanks gedragsregels die dat verbieden kan niet worden voorkomen dat passwords gedeeld worden. In dit geval biedt alleen de verborgen camera uitkomst. Door een camerapositie met zicht op de werkplek kon worden vastgelegd wie daadwerkelijk het vertrouwen schond. In een tweetal hierna opgenomen situaties is er wel sprake van strafbaar handelen en heeft de rechter zich concreet uitgesproken over het gebruik van de heimelijke camera. In Hoge Raad 27 april 2001, Rechtspraak van de Week 2001, nr. 97 oordeelde de rechter over het bewijs dat met een*

verborgen camera was verkregen. In deze casus had de werkgever het vermoeden dat kassier T bij herhaling verduistering pleegde. Een particulier recherchebureau plaatste gedurende een periode van vier weken een verborgen camera, gericht op de kassa. Aangezien op de kassa meerdere medewerkers werkzaam waren, zijn ook de gedragingen van caissière L vastgelegd. Uit de vastgelegde afbeeldingen bleek dat L bij herhaling verduistering pleegde. De rechter oordeelde dat het er niet toe deed dat de verdenking alleen tegen T bestond en dat het in feite op toeval berustte dat ook L werd betrapt. Er is geen inbreuk op de privacy gemaakt, omdat er reeds een concreet vermoeden van verduistering bestond (door T) en de gedragingen niet op een andere manier dan met behulp van de camera konden worden vastgelegd. Een ander voorbeeld van de Kantonrechter Schiedam van 8 juli 1997, JAR 1997, 189, betreft een bedrijf dat al geruime tijd geplaagd werd door diefstal van pakken koffie en limonade uit de kantine. Via een informatiebulletin werd het personeel gewaarschuwd dat diefstal niet getolereerd werd. Met behulp van een verborgen camera werd aangetoond dat een werknemer meermalen spullen wegnam. Hij werd op staande voet ontslagen. Het beroep van de werknemer op onrechtmatig verkregen bewijs werd door de rechter verworpen. De werkgever heeft een gerechtvaardigd belang om te achterhalen wie van haar werknemers het in hem gestelde vertrouwen schond, aldus de rechter.

7.6. Onderzoek in geautomatiseerde voorzieningen

Algemeen

Veel bedrijven beschikken over geautomatiseerde voorzieningen, zoals een computernetwerk. In zo'n netwerk heeft iedere werknemer door middel van een personal computer toegang tot zijn eigen werkgebied waarop hij kan inloggen door middel van de user-id en zijn wachtwoord. Daarnaast beschikken veel werknemers over bedrijfsmiddelen, zoals laptops en mobiele telefoons. De rechthebbende van het computernetwerk respectievelijk de aan de werknemer beschikbaar gestelde bedrijfsmiddelen moet in staat zijn om na te gaan op welke wijze er gebruik wordt gemaakt van deze bedrijfsvoorzieningen, ter controle op de naleving op de gedragsregels op het gebruik daarvan of ter voorkoming van risico's (voor de technische infrastructuur). Om die reden worden handelingen van werknemers op computers, op computernetwerken en/of het gebruik van computerdiensten (zoals internet) veelal vastgelegd ('gelogd'). Een werkgever is verplicht zijn personeel hierover te informeren op grond van artikel 13 AVG. Voorts is de werkgever verplicht om over dit vastleggen van gegevens van personeelsleden en het gebruik daarvan te overleggen met de ondernemingsraad op grond van artikel 27 van de Wet op de Ondernemingsraden een en ander voor zover op personeel betrekking hebbende gegevens op structurele basis worden vastgelegd. Zie voor onderzoek in e-mailberichten paragraaf 7.7.3.

Sectornormering

1. Het onderzoek in een geautomatiseerde voorziening is alleen toegestaan in opdracht van de rechthebbende op deze voorziening. Veelal zal dit de opdrachtgever zijn;
2. het onderzoek in geautomatiseerde voorzieningen is alleen toegestaan in geval van een vermoeden van misbruik van de geautomatiseerde voorzieningen of in geval van verdenking van een ander ernstig laakbaar en/of strafbaar handelen;
3. een thuiswerkplek wordt niet betrokken bij het onderzoek in geautomatiseerde voorzieningen. Indien onderzoek noodzakelijk is in geautomatiseerde voorzieningen die de werkgever beschikbaar gesteld heeft aan zijn werknemers, dient de werkgever deze terug te vorderen, opdat onderzoek elders plaatsvindt;
4. indien er minder ingrijpende onderzoeksmogelijkheden zijn om de laakbare en/of strafbare gedraging(en) aan het licht te brengen, dienen deze te worden toegepast;
5. er wordt uitsluitend gebruik gemaakt van technische hulpmiddelen die de integriteit van de in de geautomatiseerde voorziening opgeslagen data intact laten;
6. het onderzoek vindt zo gericht mogelijk plaats;
7. het geschiedt alleen op incidentele basis;
8. niet relevant gebleken gegevens worden vernietigd.

Toelichting:
Indien de sector particuliere onderzoeksbureaus optreedt in het verlengde van de rechthebbende van een geautomatiseerde voorziening (zoals het computernetwerk van een bedrijf of een door het bedrijf

aan een medewerker beschikbaar gestelde personal computer), is onderzoek, waarbij de op de bedrijfsserver of de harde schijf opgeslagen data benaderd worden geoorloofd. Er is dan geen sprake van 'wederrechtelijk binnendringen' in de zin van artikel 138ab van het WvSr. In dat geval is ook geen sprake van gekwalificeerde computer- vredebreuk (art. 138ab lid 2 WvSr), indien het inkijken in de gegevens gevolgd wordt door het overnemen van de gegevens en deze voor zichzelf of een ander wordt vastgelegd (ontvreemden van gegevens).

Het is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever om de gebruikers van het geautomatiseerde systeem in algemene zin te informeren dat handelingen op computers, op computernetwerken en/of het gebruik van computerdiensten worden vastgelegd en onder welke omstandigheden de vastgelegde gegevens in de geautomatiseerde voorzieningen kunnen worden onderzocht.

Er is sprake van gerechtvaardigd belang voor een onderzoek in geautomatiseerde voorzieningen indien sprake is van ernstig onrechtmatig of laakbaar handelen of nalaten. Naast de absolute ernst van handelen of nalaten (zoals diefstal van eigendommen van de werkgever of verduistering) speelt ook de relatieve ernst van het handelen of nalaten een rol. Bij het bepalen van de relatieve ernst van handelen of nalaten spelen verschillende factoren een rol die in onderling verband en samenhang de ernst kunnen bepalen, zoals:

- *De relatie tussen de functie en het vergrijp. Bij iemand die een voorbeeldfunctie of een vertrouwenspositie heeft of belast is met toezicht op de naleving van gedragsregels, wordt een handelen of nalaten in strijd met vigerende regels al snel aangemerkt als ernstig laakbaar handelen of nalaten.*
- *De aard van het bedrijf of instelling. In een aantal sectoren van de samenleving moet de werkgever volledig kunnen vertrouwen op de eerlijkheid van de medewerkers. Handelen of nalaten in strijd met vigerende regels wordt dan al snel aangemerkt als ernstig laakbaar handelen of nalaten.*

7.7. Vertrouwelijke communicatie

Algemeen

Vertrouwelijke communicatie kan plaatsvinden door het gesproken of geschreven woord of door de overdracht van signalen via de ether of de kabel. Onder vertrouwelijke communicatie valt bijvoorbeeld een in beslotenheid gevoerd gesprek, een niet openbaar e-mailbericht of het niet voor derden bestemde berichtenverkeer via de telecommunicatie-infrastructuur. In de hierna opgenomen paragrafen is telkens opgenomen dat, indien er minder ingrijpende onderzoeks-mogelijkheden zijn om het verweten gedrag aan het licht te brengen of om bewijs te vergaren voor een verweten gedraging, deze de voorkeur hebben. Voor onderzoeken waarbij communicatie een rol speelt betekent dit, dat het in het algemeen minder ingrijpend is de uiterlijke vorm van communicatie te onderzoeken (identificerende gegevens en verkeersgegevens) dan het doen van onderzoek naar de inhoud van de communicatie (wat er gezegd is of wat er geschreven is).

7.7.1. Meeluisteren en opnemen van gesprekken in besloten en niet besloten ruimten

Sectornormering

1. De particulier onderzoeker is deelnemer aan het gesprek èn neemt de eerste norm van het interviewen van personen in acht (zie hiervoor paragraaf 7.3); of
2. de particulier onderzoeker handelt in opdracht van een deelnemer aan een gesprek;
3. indien er minder ingrijpende onderzoeksmogelijkheden zijn om de laakbare en/of strafbare gedraging(en) aan het licht te brengen of om bewijs te vergaren voor de laakbare en/of strafbare gedraging(en), dienen deze te worden toegepast;
4. het meeluisteren en opnemen vindt zo gericht mogelijk plaats;
5. de periode waarin wordt meegeluisterd of opgenomen dient zo beperkt mogelijk te zijn;
6. niet relevant gebleken gegevens worden vernietigd.

Toelichting:

De sector particuliere onderzoeksbureaus werkt regelmatig in opdracht van personen die (telefoon)gesprekken die zij zelf met een ander voeren willen vastleggen, zonder dat de ander daarvan op de hoogte is. In dat geval worden hulpmiddelen gebruikt die in feite als technisch geheugen van de opdrachtgever fungeren. Een bandopname van een (telefoon)gesprek wordt vaak

in een juridische procedure overhandigd als ondersteuning van een getuigenverklaring van gelijke strekking. Meermalen hebben rechters overwogen dat gesprekspartners er vanuit moeten gaan dat hun (telefoon)gesprekken worden meegeluisterd, dan wel opgenomen. Bij hulpmiddelen kan gedacht worden aan het beschikbaar stellen van een bandrecordertje aan de gespreksdeelnemer of aan het installeren van een kabelmicrofoon in de ruimte waar het gesprek plaatsvindt. Indien gebruik gemaakt wordt van een zendertje moet rekening worden gehouden met de bepalingen van de Telecommunicatiewet. Daarin is vastgelegd dat de aanleg en het gebruik van een zender slechts is geoorloofd, indien voor het gebruik ervan aan de houder van het apparaat een vergunning is verleend voor het gebruik van frequentieruimte (artikel 10.16 van de Telecommunicatiewet).
Volledigheidshalve wordt hier vermeld dat de artikelen 139a en 139b van het WvSr het afluisteren van gesprekken met een technisch hulpmiddel, anders dan in opdracht van een deelnemer van het gesprek, verbieden, alsmede het opnemen van een gesprek zonder deelnemer aan dat gesprek te zijn en anders dan in opdracht van een deelnemer strafbaar stellen.

7.7.2. Aftappen en/of opnemen van telefoongesprekken

Sectornormering

1. Het aftappen en/of opnemen van telefoongesprekken is alleen toegestaan in opdracht van de rechthebbende van de voor telecommunicatie gebezigde aansluiting. Veelal zal dit de opdrachtgever zijn;
2. aftappen en/of opnemen van telefoongesprekken is alleen toegestaan indien dat noodzakelijk is voor het leveren van bewijs dat de onderzochte persoon zich schuldig maakt of heeft gemaakt aan ernstig laakbaar en/of strafbaar handelen;
3. indien er minder ingrijpende onderzoeksmogelijkheden zijn om de laakbare en/of strafbare gedraging(en) aan het licht te brengen of om bewijs te vergaren voor de laakbare en/of strafbare gedraging(en), dienen deze te worden toegepast;
4. de periode waarin wordt getapt of telefoongesprekken worden opgenomen is beperkt;
5. het aftappen en/of opnemen van telefoongesprekken vindt zo gericht mogelijk plaats;
6. niet relevant gebleken gegevens worden vernietigd.

Toelichting:
In artikel 139c van het WvSr is vastgelegd dat het aftappen of opnemen met een technisch hulpmiddel van gegevens die worden overgedragen via de telecommunicatie-infrastructuur of door middel van daarop aangesloten randapparatuur in beginsel strafbaar is. Deze verbodsbepaling is onder meer van toepassing op telefoongesprekken. Voor de gerechtigde tot de voor telecommunicatie gebezigde aansluiting heeft de wetgever een uitzondering gecreëerd. De memorie van toelichting noemt het voorbeeld van een werknemer die een gesprek voert met de telefoon van zijn werkgever. Dit zal minder als een inbreuk op de privacy worden ervaren, althans eerder worden geaccepteerd, omdat gebruik gemaakt is van bedrijfsfaciliteiten en omdat de werkgever in staat moet zijn om na te gaan welk gebruik er van de aansluiting wordt gemaakt.
De grens van hetgeen toegestaan is komt in de strafbepaling tot uitdrukking door aan te duiden dat de uitzondering niet geldt als er sprake is van 'kennelijk misbruik'. Het aftappen en/of opnemen van telefoongesprekken is niet strafbaar indien de normering in acht genomen wordt.

7.7.3. Onderzoek van e-mailberichtenverkeer

Sectornormering

1. Het aftappen en inzien van e-mailberichten is alleen toegestaan in opdracht van de rechthebbende op het communicatienetwerk. Veelal zal dit de opdrachtgever zijn;
2. het aftappen en inzien van emailberichten is alleen toegestaan in geval van het vermoeden van misbruik van het bedrijfsnetwerk door de onderzochte persoon of in geval van verdenking van ander ernstig laakbaar of strafbaar handelen;
3. indien er minder ingrijpende onderzoeksmogelijkheden zijn om de laakbare en/of strafbare gedraging(en) aan het licht te brengen of om bewijs te vergaren voor de laakbare en/of strafbare gedraging(en), dienen deze te worden toegepast;
4. indien de e-mailberichten versleuteld worden zonder medeweten en/of toestemming van de rechthebbende op het communicatienetwerk kunnen de computerhandelingen van de

onderzochte persoon leesbaar respectievelijk inzichtelijk worden gemaakt door het plaatsen van een bug;
5. het onderzoek vindt zo gericht mogelijk plaats;
6. de periode van het onderzoek is beperkt;
7. niet relevant gebleken gegevens worden vernietigd.

Toelichting:
Onderzoek van de e-mailbox houdt in het aftappen en/of inzien van e-mailberichten en/of berichten die zijn opgeslagen in de e-mailbox.
In het WvSr is een aantal strafbepalingen opgenomen die betrekking hebben op het aftappen en/of inzien van e-mail.
Artikel 139c van het WvSr verbiedt het aftappen of opnemen met een technisch hulpmiddel van gegevens die worden overgedragen via de telecommunicatie-infrastructuur of door middel van daarop aangesloten randapparatuur. Deze verbodsbepaling is eveneens van toepassing op het aftappen van e-mailberichten die worden verzonden en/of worden ontvangen.
Artikel 138ab van het WvSr verbiedt het opzettelijk en wederrechtelijk binnendringen in iemands e-mailbestanden alsmede het overnemen van gegevens.
Bovenvermelde strafbepalingen worden in beginsel niet overtreden, indien deze normering in acht genomen wordt.
Het is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever om de gebruikers van de e-mailfunctionaliteit in algemene zin te informeren dat en onder welke omstandigheden het e-mailberichtenverkeer afgetapt en/of ingezien kan worden.

7.8. Proefaankoop en pseudoklant

Algemeen

Een proefaankoop is een handeling waarbij het particulier onderzoeksbureau iets afneemt van een ander met de bedoeling gegevens te verzamelen over de wijze van afhandeling van de transactie, dan wel om specifieke gegevens van de verkopende partij en/of het te koop aangebodene te verkrijgen. In het geval van een pseudoklant doet de particulier onderzoeker zich voor als (potentiële) klant om gedragingen van de dienstverlener waar te nemen als deze zijn dienst aanbiedt of uitvoert. Bij beide activiteiten maakt de particulier onderzoeker diens ware identiteit of reden van de proefaankoop of het verzoek om een dienst te verlenen niet bekend.

Sectornormering

1. De verkoper of aanbieder van de dienst mag niet aangezet worden of in de verleiding worden gebracht iets te doen of na te laten wat hij anders op eigen initiatief ook niet zou hebben gedaan;
2. de proefaankoop of het zich voordoen als klant dient zo gericht mogelijk te zijn;
3. dat goederen en/of gegevens zijn aangekocht of dat een dienst is afgenomen dient expliciet in de onderzoeksrapportage te worden vastgelegd, alsmede de wijze van betalen.

Toelichting:
In de praktijk zijn er verschillende soorten van proefaankopen. Zo komt het voor dat winkelbedrijven aan particuliere onderzoeksbureaus opdracht geven om reguliere aankopen te doen in hun winkel of winkels om te verifiëren of de kassamedewerkers zich houden aan de geldende kassa-instructies (mystery guesting). Het komt ook voor dat personen voorwerpen of gegevens (informatie) aanbieden die onrechtmatig onttrokken zijn aan de opdrachtgever of aan een derde. In die gevallen moet veelal eerst geverifieerd worden of het inderdaad voorwerpen of gegevens van de opdrachtgever of van een derde betreffen of er moet een beeld worden verkregen van de (betrouwbaarheid van de) aanbieders. Soms wordt voor dit doel voorafgaande aan de proefaankoop samengewerkt met opsporingsautoriteiten (al dan niet in het kader van bijstandsverlening ex-artikel 126ij van het WvSv). Soms wordt een proefaankoop gedaan om vast te stellen of de goederen of de gegevens van misdrijf afkomstig zijn en wordt de politie in kennis gesteld, indien dat is vastgesteld, zodat de politie de gehele partij in beslag kan nemen. Aan een eenmalige transactie kunnen meerdere contacten ter voorbereiding van de transactie vooraf gaan. Zolang nog niet vaststaat dat de aangeboden voorwerpen of gegevens daadwerkelijk van misdrijf afkomstig zijn, is de kans gering dat de particulier onderzoeker zich schuldig maakt aan heling door goederen of gegevens van de aanbieder af te

nemen. Indien is vastgesteld dat de goederen respectievelijk de gegevens van misdrijf afkomstig zijn, dient de particulier onderzoeker zich te onthouden van verdere aankopen van dit bewuste product respectievelijk deze bewuste gegevens. Het is dan aan de opdrachtgever om te bepalen of de politie ingeschakeld moet worden.

Bij het optreden als pseudoklant kan gedacht worden aan situaties dat de particulier onderzoeker zich meldt als (potentiële) klant voor een dienst die door de onderzochte persoon wordt aangeboden, zoals een knipbeurt of een medische behandeling. Het afnemen van deze dienst kan geboden zijn als er concrete aanwijzingen zijn dat de onderzochte persoon een degelijke dienst aanbiedt en uitvoert en daarmee het vermoeden bestaat dat hij ten onrechte een uitkering geniet (bijvoorbeeld een periodieke uitkering op basis van een inkomstenverzekering tegen geheel of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid). De onderzoeksmethode kan ook worden ingezet om concurrerende – niet toegestane – werkzaamheden vast te stellen. In het eerste geval is het doel van het afnemen van de dienst het aanschouwen van de lichamelijke en/of mentale (on)mogelijkheden teneinde deze te vergelijken met wat van betrokkene bekend is uit het (verzekerings) dossier. In het tweede geval is het doel om vast te stellen of iemand zich aan zijn afspraken houdt (concurrentiebeding). Door op deze wijze gegevens te vergaren is feitelijk sprake van observatie en gelden tevens de daarop van toepassing zijnde normen (zie hiervoor par. 7.4).

De normering voor proefaankopen is met name geschreven voor de soort van proefaankopen anders dan mystery guesting. Bij deze proefaankopen is het risico aanwezig dat de verkoper wordt uitgelokt tot het plegen van strafbare feiten, hetgeen tot gevolg heeft dat ook de particulier onderzoeker zich schuldig maakt aan een strafbaar feit. Voorkomen moet worden dat een particulier onderzoeksbureau (strafrechtelijk) verwijtbaar betrokken raakt bij het plegen van strafbare feiten door anderen, die voorheen niet de intentie hadden om strafbare feiten te plegen. Om die reden dient de verkoper steeds het initiatief te nemen om goederen en/of diensten aan te bieden. De particulier onderzoeker moet zich steeds afvragen of de verkoop van de goederen of het verrichten van de dienst ook zou zijn geschied als hij zich niet had gemeld als gegadigde.

Hij moet de overtuiging hebben dat de verkoper zich zou hebben ingespannen om een andere gegadigde te zoeken om vervolgens aan deze de goederen te verkopen of de dienst aan te bieden. Ook mogen geen hogere bedragen worden geboden dan de gangbare bedragen.

7.9. Vastlegging van gehanteerde onderzoeksmethoden en -middelen

Indien een particulier onderzoeksbureau één van de in de paragrafen 7.1 tot en met 7.8 genoemde onderzoeksmethoden of -middelen heeft toegepast wordt hiervan een verslag opgemaakt, onder vermelding van de gronden die tot de toepassing van de gehanteerde onderzoeksmethode c.q. -middel hebben geleid. Het verslag maakt deel uit van het dossier en zodoende van de opdrachten- c.q. voorvallenregistratie, maar vormt geen onderdeel van het onderzoeksrapport, tenzij met de opdrachtgever anders is overeengekomen. Door middel van deze verslaglegging is achteraf toetsing mogelijk op de juiste toepassing van onderzoeksmethoden- en middelen. Dat is van belang voor de beoordeling van klachten ex-artikel 18 van de Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus en voor de beoordeling door de Autoriteit Persoonsgegevens van een klacht of een vermeende inbreuk op de AVG ex-artikel 56 lid 2 AVG, alsmede voor de geschillenregeling van de gedragscode. De reikwijdte van het recht tot inzage in het onderzoeksdossier door de onderzochte persoon als vastgelegd in paragraaf 9.1 van deze gedragscode omvat – onder de daar gestelde voorwaarden en beperkingen – ook de verslaglegging van gehanteerde onderzoeksmethoden en onderzoeksmiddelen.

8. Informatieverstrekking aan de onderzochte perso(o)n(en)

8.1. Informatieverstrekking aan de onderzochte persoon (uitwerking artikel 13, 14 en art. 23 AVG jo art. 41 UAVG)

<u>Wettelijk kader</u>

Een belangrijk uitgangspunt van de AVG is dat de verwerkingsverantwoordelijke verplicht is een betrokkene op enig moment te informeren over de verwerking van diens persoonsgegevens.
Indien persoonsgegevens bij de onderzochte persoon worden verkregen, bepaalt artikel 13 AVG dat de verwerkingsverantwoordelijke bij de verkrijging *minimaal* aan deze mededeelt wat diens identiteit is, alsmede wat de verwerkingsdoeleinden zijn waarvoor de persoonsgegevens zijn bestemd.

Indien persoonsgegevens worden verkregen op een andere wijze dan van de onderzochte persoon, bepaalt artikel 14 AVG eveneens dat de verwerkingsverantwoordelijke de hiervoor genoemde *minimale* informatie aan de onderzochte persoon mededeelt. Deze mededeling dient binnen een redelijke termijn te geschieden, maar uiterlijk binnen één maand na de verkrijging van de persoonsgegevens, tenzij sprake is van een uitzonderingssituatie als bedoeld in artikel 23 AVG jo artikel 41 lid 1 onder d of i UAVG.
Aanvullend op de *minimale* informatie neemt de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen opdat de betrokkene de *overige* in de artikelen 13 en 14 bedoelde informatie in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt (art. 12 lid 1 AVG).
De informatieverstrekking kan achterwege blijven indien de verwerkingsverantwoordelijke op goede gronden mag aannemen dat de onderzochte persoon reeds over de informatie beschikt.
De verwerkingsverantwoordelijke kan het informeren van de onderzochte persoon tevens achterwege laten in de gevallen als bedoeld in artikel 41 UAVG, in het bijzonder voor zover dit noodzakelijk en evenredig is in het belang van:

- de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen dan de onderzochte persoon en de opdrachtgever daaronder begrepen.

Sectornormering

In het onderzoeksdossier dient duidelijk kenbaar te zijn dat onderzochte persoon is geïnformeerd door middel van een brief of, in het geval een (confronterend) gesprek (door het particulier onderzoeksbureau) met de onderzochte persoon is gevoerd, door een gespreksverslag waaruit blijkt dat de onderzochte persoon (door het particulier onderzoeksbureau) is geïnformeerd. Het niet informeren van de onderzochte persoon met een beroep op artikel art. 23 AVG jo art. 41 UAVG is alleen mogelijk in uitzonderlijke gevallen.
Het particulier onderzoeksbureau verstrekt de *overige* in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie aan de onderzochte persoon door deze te attenderen op (het privacy statement op) haar website.
Onder de *overige*in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie wordt verstaan:

- in voorkomend geval, de naam en contactgegevens van de functionaris voor de gegevensverwerking;
- de periode gedurende welke de persoonsgegevens zullen worden opgeslagen;
- de rechtsgrondslagen voor de verwerking in algemene zin door particuliere onderzoeksbureaus;
- dat betrokkene het recht heeft de verwerkingsverantwoordelijke te verzoeken om inzage van en rectificatie of wissing van de persoonsgegevens of beperking van de hem betreffende verwerking, alsmede het recht tegen de verwerking bezwaar te maken en
- dat betrokkene het recht heeft klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit

In de chronologie van een particulier rechercheonderzoek en in de verhouding tussen de opdrachtgever en het particulier onderzoeksbureau geschiedt de informatieverstrekking aan de onderzochte persoon als volgt:
Voorafgaand aan het onderzoek:

1. In het intakegesprek tussen de opdrachtnemer en de opdrachtgever én nog voordat een aanvang wordt gemaakt met de recherchewerkzaamheden wijst het particulier onderzoeksbureau de opdrachtgever op de op het particulier onderzoeksbureau (als verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de AVG) rustende informatieverplichting jegens de onderzochte persoon;
2. in dat gesprek wordt vastgesteld of de onderzochte persoon al op de hoogte is van een jegens hem in te stellen onderzoek;
3. in de schriftelijke opdrachtbevestiging die in het onderzoeksdossier aanwezig moet zijn, dient de op het particulier onderzoeksbureau rustende informatieplicht duidelijk naar voren te komen.
4. indien sprake is van een achtergrondonderzoek wordt de onderzochte persoon in algemene bewoordingen medegedeeld wat de aard van het onderzoek is waaraan hij onderworpen is,

wat daarvan de reden is en wie als opdrachtgever fungeert. Verder wordt de onderzochte persoon medegedeeld dat hij zich voor nadere informatie tot de opdrachtgever dient te wenden;
5. indien er geen sprake is van een achtergrondonderzoek vindt een afweging plaats of het op de hoogte stellen van de onderzochte persoon – ondanks de informatieplicht – toch achterwege dient te blijven omdat de belangen van de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten dat noodzakelijk maken (artikel 41 lid 1 onder d UAVG). De aanwezigheid van een onderzoeks- respectievelijk opsporingsbelang moet door een opsporingsambtenaar kenbaar zijn gemaakt. Voorts kan het op de hoogte stellen van de onderzochte persoon achterwege blijven indien dat noodzakelijk is ter bescherming van de rechten en vrijheden van anderen (artikel 41 lid 1 onder i UAVG). In deze gevallen dient de informatieplicht tijdens het onderzoek of na het onderzoek te geschieden;
6. indien de uitzonderingen op de informatieplicht niet van toepassing zijn, dient het particulier onderzoeksbureau de onderzochte persoon op de hoogte te stellen voordat het onderzoek een aanvang neemt. De onderzochte persoon wordt dan in algemene bewoordingen medegedeeld wat de aard van het onderzoek is waaraan hij is onderworpen, wat daarvan de reden is en wie als opdrachtgever fungeert. Verder wordt de onderzochte persoon medegedeeld dat hij zich voor nadere informatie tot de opdrachtgever dient te wenden.
7. voor de overige in de artikelen 13 en 14 AVG genoemde informatie wordt de onderzochte persoon geattendeerd op de website van het particulier onderzoeksbureau.

Na aanvang van het onderzoek:
Indien de onderzochte persoon niet voorafgaand aan het onderzoek op de hoogte is gesteld, wordt hij tijdens het onderzoek geïnformeerd. Daarbij wordt als volgt gehandeld:

1. Indien gegevens omtrent het onderzoek worden vastgelegd in de opdrachten c.q. voorvallenregistratie, wordt vastgesteld of het risico aanwezig is dat de onderzochte persoon de mededeling zal aangrijpen om maatregelen te nemen om de waarheidsvinding te belemmeren;
2. in dat geval wordt de onderzochte persoon op de hoogte gesteld van het uitgevoerde onderzoek zodra dit in het kader van het onderzoek verantwoord is. Het moment waarop dit wordt gedaan, wordt in overleg met de opdrachtgever bepaald. Vaak zal dit moment samenvallen met het moment dat de onderzochte persoon geïnterviewd wordt over het voorval. De onderzochte persoon wordt dan in algemene bewoordingen medegedeeld wat de aard van het onderzoek is waaraan hij is onderworpen, wat daarvan de reden is en wie als opdrachtgever fungeert. Verder wordt de onderzochte persoon medegedeeld dat hij zich voor nadere informatie tot de opdrachtgever dient te wenden.
3. voor de overige in de artikelen 13 en 14 AVG genoemde informatie wordt de onderzochte persoon geattendeerd op de website van het particulier onderzoeksbureau.

Na afronding van het onderzoek:

1. De onderzochte persoon wordt in ieder geval in kennis gesteld van het onderzoek direct nadat het onderzoeksrapport is aangeboden aan de opdrachtgever;
2. bij de inkennisstelling wordt de onderzochte persoon in algemene bewoordingen medegedeeld wat de aard van het onderzoek is waaraan hij is onderworpen, wat daarvan de reden is en wie als opdrachtgever fungeert. Verder wordt de onderzochte persoon medegedeeld dat hij zich voor nadere informatie tot de opdrachtgever dient te wenden.
3. in uitzonderingsgevallen blijft ook dan de mededeling achterwege. Dat is onder andere het geval indien van het voorval door of namens de opdrachtgever aangifte wordt gedaan bij de politie en vroegtijdige inkennisstelling van de onderzochte persoon het opsporings- of vervolgingsbelang schaadt (artikel 23 AVG jo artikel 41 lid 1 onder d UAVG) of indien dit noodzakelijk is in het belang van de rechten en vrijheden van anderen dan de onderzochte persoon, de verwerkingsverantwoordelijke (artikel 23 AVG jo artikel 41 lid 1 onder i UAVG) en de opdrachtgever daaronder begrepen. Dit wordt van geval tot geval in overleg met de opdrachtgever bepaald. De noodzaak om de mededeling achterwege te laten indien sprake is van opsporings- of vervolgingsbelangen moet door een opsporingsambtenaar kenbaar zijn gemaakt. De gemaakte belangenafweging (beoordeling en motivering) om af te zien van het informeren van de onderzochte persoon wordt zo duidelijk mogelijk vastgelegd in het onderzoeksdossier.

4. overdracht van de informatieplicht aan de opdrachtgever is toegestaan. Van het particulier onderzoeksbureau wordt verwacht dat het zich inspant dat de onderzochte persoon door de opdrachtgever daadwerkelijk en adequaat geïnformeerd wordt. Uit het onderzoeksdossier moet met voldoende zekerheid kunnen worden vastgesteld dat de opdrachtgever de onderzochte persoon heeft geïnformeerd.
5. voor de overige in de artikelen 13 en 14 AVG genoemde informatie wordt de onderzochte persoon door het particulier onderzoeksbureau of de opdrachtgever geattendeerd op de website van het particulier onderzoeksbureau.

Toelichting:
De artikelen 13 en 14 AVG bepalen dat het particulier onderzoeksbureau verplicht is diens identiteit op eigen initiatief bekend te maken aan betrokkene en deze te informeren over de doeleinden van de verwerking van persoonsgegevens. De verplichting om dit op eigen initiatief te doen is een belangrijk instrument om het vastleggen van persoonsgegevens door het particulier onderzoeksbureau transparant te maken opdat de onderzochte persoon de rechten kan uitoefenen die in paragraaf 9 zijn opgenomen. Door de vastlegging van persoonsgegevens door een particulier onderzoeksbureau, vooral in die gevallen dat de vermeende misdraging niet kon worden aangetoond, bestaat het risico dat de onderzochte persoon geen weet heeft van de gegevensverwerking, terwijl de gegevens in de toekomst mogelijk wel gebruikt worden om hem te beoordelen. Het feit dat onderzoek is gedaan naar mogelijke misdragingen van betrokkene kan immers aanleiding zijn hem te beschouwen als iemand met een verhoogd risico op fraude die extra aandacht verdient. Een onderzochte persoon heeft het recht om te weten waaraan hij deze aandacht te danken heeft.
Strikt genomen is ook een aan de onderzochte persoon gelieerde persoon 'betrokkene' in de zin van de artikelen 13 en 14 AVG. Daarbij kan gedacht worden aan degene die in hetzelfde pand woont als de onderzochte persoon of degenen die op dezelfde afdeling werken als de onderzochte persoon. Hun gegevens worden soms in het onderzoeksdossier opgenomen, bijvoorbeeld als onderdeel van een pandanalyse of afdelingsanalyse. De informatieplicht heeft geen betrekking op deze aan de onderzochte persoon gelieerde personen. Opname van hun gegevens leidt er niet toe dat zij of hun gedragingen in de toekomst beoordeeld worden. Hun gegevens zullen doorgaans na afronding van het onderzoek verwijderd worden ter uitvoering van het beginsel van minimale gegevensverwerking (paragraaf 5.5). Dit neemt niet weg dat de aan de onderzochte persoon gelieerde persoon de rechten kan uitoefenen als bedoeld in paragraaf 9 indien deze vermoedt dat diens persoonsgegevens verwerkt worden.
De AVG onderscheidt twee vormen van informatieverstrekking. Als gegevens rechtstreeks bij een ander verkregen worden – bijvoorbeeld door deze te interviewen – dient deze op de hoogte te worden gesteld op het moment van vergaring van gegevens. Dit is voor het interviewen van personen uitgewerkt in paragraaf 7.3. Indien gegevens buiten de betrokkene om worden verkregen, hetzij bij derden, hetzij door middel van eigen onderzoek, dient de betrokkene nadien geïnformeerd te worden,
Over de wijze waarop de informatie wordt verstrekt, wordt geen normering voorgeschreven, omdat dit per geval verschillend kan zijn. De informatieverstrekking kan mondeling in een rechtstreeks contact tussen (medewerkers van) het particulier onderzoeksbureau en de onderzochte persoon geschieden, maar kan ook schriftelijk gedaan worden. Bij de mededeling van het doel van de gegevensverwerking kan aansluiting worden gevonden bij de opdrachtomschrijving zoals deze is opgenomen in de opdrachtbevestiging tussen het particulier onderzoeksbureau en de opdrachtgever.
Van de mededelingsplicht kan in twee gevallen worden afgezien. In het eerste geval blijft de mededeling (tijdelijk) achterwege omdat opsporingsbelangen dat noodzakelijk maken (artikel 23 AVG jo artikel 41 lid 1 onder d UAVG)). Indien namens de opdrachtgever aangifte gedaan wordt, betekent dat niet automatisch dat de politie direct een aanvang neemt met opsporingsactiviteiten. In dat geval is het risico aanwezig is dat de onderzochte persoon de mededeling zal aangrijpen om maatregelen te nemen om de waarheidsvinding door de politie te belemmeren, bijvoorbeeld door bewijsmateriaal zoek te maken of door mededaders te informeren. De aanwezigheid van een opsporingsbelang moet door een opsporingsambtenaar kenbaar zijn gemaakt. Op het moment dat het opsporingsbelang zich niet meer verzet tegen het informeren van de onderzochte persoon, wordt gehandeld overeenkomstig de sectornormering (zie: Na afronding van het onderzoek, meer specifiek punt 2).
Voorts kan het op de hoogte stellen van de onderzochte persoon (tijdelijk) achterwege blijven, indien dat noodzakelijk is ter bescherming van de rechten en vrijheden van anderen, zoals de opdrachtgever (artikel 23 AVG jo artikel 41 lid 1 onder i UAVG). Indien de mededeling bijvoorbeeld direct na het aanvaarden van de opdracht gedaan wordt is ook hier het risico aanwezig dat de onderzochte persoon de mededeling zal aangrijpen om maatregelen te nemen om de waarheidsvinding te belemmeren. Het noodzaakcriterium vergt een belangenafweging aan de hand van de

omstandigheden van het concrete geval. Het particulier onderzoeksbureau zal per geval aannemelijk moeten kunnen maken dat het niet informeren van betrokkene noodzakelijk is. De gemaakte belangenafweging moet in het onderzoeksdossier zijn vastgelegd. Een algemeen argument dat de vertrouwensrelatie kan worden verstoord is – zonder concrete onderbouwing – onvoldoende grondslag voor een beroep op de uitzonderingsbepaling van artikel 23 AVG jo artikel 41 lid 1 onder i UAVG.

Het komt voor – met name bij onderzoeken naar mogelijke fraude met uitkeringen – dat geen verwijtbaat gedrag is geconstateerd, terwijl het vermoeden van fraude blijft bestaan. Het is dan onwenselijk betrokkene direct na afloop van het onderzoek te informeren. Op basis van nieuwe signalen moet het mogelijk zijn op redelijke termijn na afloop van het onderzoek een nieuw onderzoek plaats te doen vinden. Indien de onderzochte persoon direct na afloop van het onderzoek op de hoogte zou worden gesteld van de gegevensvastlegging is niet ondenkbaar dat hij zijn gedrag gedurende langere tijd aanpast. Vervolgonderzoek is dan zinloos, met als gevolg dat hij ten onrechte gebruik blijft maken of heeft gemaakt van de uitkering. Voor dit soort situaties is opgenomen dat overdracht van de informatieplicht aan de opdrachtgever toegestaan is. Deze zal de informatieplicht opschorten. Het opschorten is gebaseerd op artikel 23 AVG jo artikel 41 lid 1 onder i UAVG. Om te voorkomen dat van uitstel afstel komt wordt van het particulier onderzoeksbureau verwacht dat het zich actief inspant om te bewerkstelligen dat de opdrachtgever betrokkene informeert zodra het dossier is gesloten.

9. Rechten van de onderzochte perso(o)n(en)

9.1. Mededelingen, inzage en kopieën (uitwerking artikel 15 AVG en artikel 41 UAVG)

Wettelijk kader

Artikel 15 AVG bepaalt dat betrokkene heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke uitsluitsel te verkrijgen over het al dan niet verwerken van hem of haar betreffende persoonsgegevens.
Artikel 15 AVG kan op grond van artikel 23 AVG jo artikel 41 UAVG – onder meer – buiten beschouwing worden gelaten voor zover dit noodzakelijk is in het belang van:

- *de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten*
- *de rechten en vrijheden van anderen dan de onderzochte persoon en de opdrachtgever daaronder begrepen.*

Sectornormering

De onderzochte persoon kan het verzoek tot het doen van mededelingen uit de opdrachten- c.q. voorvallenregistratie mondeling of schriftelijk doen.
In alle gevallen dient het particulier onderzoeksbureau zich te overtuigen van de juistheid van de identiteit van verzoeker door overlegging door deze van een identiteitsbewijs.
Binnen één maand na ontvangst van het verzoek wordt de onderzochte persoon medegedeeld of hem of haar betreffende gegevens worden verwerkt.
Indien zodanige gegevens worden verwerkt, bevat de mededeling een volledig overzicht daarvan in begrijpelijke vorm, een omschrijving van het doel of de doeleinden van de verwerking, de categorieën van gegevens waarop de verwerking betrekking heeft en de ontvangers of categorieën van ontvangers, alsmede de beschikbare informatie over de herkomst van de gegevens.
Wanneer de betrokkene zijn verzoek elektronisch indient, en niet om een andere regeling (zoals inzage) verzoekt, wordt de informatie in een gangbare elektronische vorm verstrekt.
Indien gewenst verstrekt het particulier onderzoeksbureau de onderzochte persoon een kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt.
De schriftelijke mededeling of de inzage blijft achterwege, indien opsporings- en vervolgingsbelangen dan wel particuliere onderzoeksbelangen, het belang van bronbescherming of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen dan de onderzochte persoon en de opdrachtgever daaronder begrepen, het noodzakelijk maken dat een dergelijke mededeling achterwege blijft (artikel 41 lid 1 onder d en i UAVG). Dit wordt van geval tot geval bepaald. De noodzaak om de mededeling achterwege te laten wegens opsporings- en vervolgingsbelangen moet door een opsporingsambtenaar kenbaar zijn gemaakt.
Toelichting:

Een verzoek van iemand met de vraag of diens persoonsgegevens worden verwerkt, is vormvrij. Dat betekent dat zo'n verzoek mondeling (ook telefonisch) en schriftelijk (ook per e-mail) gedaan kan worden. Indien iemand echter telefonisch informeert kan niet geverifieerd worden of de verzoeker daadwerkelijk degene is voor wie hij of zij zich uitgeeft. In dat geval is het risico aanwezig dat persoonsgegevens in verkeerde handen komen, waardoor het belang van de onderzochte persoon geschaad kan worden. Om die reden is opgenomen dat het particulier onderzoeksbureau zich dient te overtuigen van de juistheid van de identiteit van de verzoeker door overlegging door deze van een identiteitsbewijs.

In eerste instantie wordt de verzoeker schriftelijk geïnformeerd dat op hem of haar betrekking hebbende persoonsgegevens worden verwerkt, onder vermelding van een omschrijving van het doel of de doeleinden van de verwerking, de categorieën van gegevens waarop de verwerking betrekking heeft en de ontvangers of categorieën van ontvangers, alsmede de beschikbare informatie over de herkomst van de gegevens.

Bij de mededeling van het doel of de doeleinden van de gegevensverwerking kan aansluiting worden gevonden bij de opdrachtomschrijving zoals deze is opgenomen in de opdrachtbevestiging tussen het particulier onderzoeksbureau en de opdrachtgever. Een particulier rechercheburo kan overwegen om deze schriftelijke mededeling aangetekend te versturen naar het door de verzoeker opgegeven adres.

Als een onderzochte persoon vervolgens expliciet vraagt om inzage in de gegevens die over hem worden verwerkt, kan deze inzage gegeven worden. Indien de onderzochte persoon een kopie (van een deel van het onderzoeksdossier) verzoekt, wordt dat hem of haar verstrekt.

In artikel 23 AVG jo artikel 41 UAVG zijn uitzonderingen genoemd op grond waarvan het noodzakelijk is dat het verstrekken van mededelingen of het doen inzien van stukken of het beschikbaar stellen van een kopie achterwege dient te blijven. Dit is maatwerk en geen kwestie van 'alles of niets'. Per vastgelegd gegeven of categorie van gegevens moet getoetst worden of een weigeringsgrond van toepassing is. De noodzaak om te weigeren kan aanwezig zijn indien sprake is van nog lopende onderzoeken, waarbij het risico aanwezig is dat de onderzochte persoon de mededeling zal aangrijpen om maatregelen te nemen om de waarheidsvinding te belemmeren. Voorts kan door inzage in het onderzoeksdossier de situatie ontstaan dat de rechten van anderen geschonden worden. Daarbij kan gedacht worden aan tipgevers of aan personen die ten nadele van de onderzochte persoon verklaringen hebben afgelegd. Indien belangen van anderen geschaad worden door inzage of afgifte van kopieën van bescheiden kunnen passages waar mogelijk geanonimiseerd of verwijderd worden, indien de bescherming van die belangen noodzakelijk is.

9.2. Rectificatie en wissing (uitwerking artikel 16 t/m 18 AVG)

<u>Wettelijk kader</u>

Artikel 16 t/m 18 AVG bepalen dat betrokkene de verwerkingsverantwoordelijke kan verzoeken hem of haar betreffende persoonsgegevens te rectificeren, te wissen, of te beperken indien deze feitelijk onjuist zijn, niet langer nodig zijn voor de doeleinden waarvoor zij zijn verzameld of anderszins worden verwerkt, dan wel anderszins onrechtmatig worden verwerkt. Het verzoek bevat de aan te brengen wijzigingen.

<u>Sectornormering</u>

De verwerkingsverantwoordelijke bericht de verzoeker binnen één maand na ontvangst van het verzoek schriftelijk of dan wel in hoeverre hij daaraan voldoet.
De verwerkingsverantwoordelijke draagt zorg dat een beslissing tot rectificering, wissing of beperking zo spoedig mogelijk wordt uitgevoerd.
Indien het verzoek zonder gevolg blijft, wordt aangegeven waarom het verzoek zonder gevolg is gebleven en wordt verwezen naar de geschillenregeling van hoofdstuk 11 van deze gedragscode.
De verwerkingsverantwoordelijke stelt iedere ontvanger aan wie persoonsgegevens zijn verstrekt in kennis van elke rectificatie of wissing van persoonsgegevens of beperking van de verwerking overeenkomstig artikel 16, 17 lid 1 en 18 AVG, tenzij dit onmogelijk blijkt of onevenredig veel inspanning vergt. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt de betrokkene informatie over deze ontvangers indien de betrokkene hierom verzoekt (art. 19 AVG).

9.3. Recht van bezwaar (uitwerking van artikel 21 AVG)

Wettelijk kader

Artikel 21 AVG bepaalt dat betrokkene te allen tijde bezwaar kan maken bij het particulier onderzoeksbureau in verband met zijn specifieke situatie, indien gegevens worden verwerkt op grond van artikel 6 lid 1 onder f AVG.

Sectornormering

Het particulier recherchebureau beoordeelt binnen één maand na ontvangst van het bezwaar of het bezwaar gerechtvaardigd is. Indien het bezwaar gerechtvaardigd is, staakt het particulier recherchebureau de verwerking, tenzij het particulier onderzoeksbureau dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking aanvoert die zwaarder wegen dan de belangen, rechten en vrijheden van de betrokkene of die verband houden met de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering. Indien geen gevolg wordt gegeven aan het bezwaart, wordt aangegeven waarom het bezwaar zonder gevolgen is gebleven en wordt verwezen naar de geschillenregeling van hoofdstuk 11 van deze gedragscode.

Toelichting

Bezwaar is mogelijk tegen verwerkingen die gebaseerd zijn op artikel 6 lid 1 onder f AVG. In paragraaf 5.7 van deze gedragscode is vastgelegd dat dit artikel de verwerkingsgrondslag is voor alle soorten van onderzoeken waarvoor een particulier onderzoeksbureau wordt ingeschakeld. In paragraaf 5.7 is vastgelegd dat het particulier onderzoeksbureau bij de aanvaarding én de uitvoering van opdrachten telkens een belangenafweging moet maken tussen de gerechtvaardigde belangen van de opdrachtgever en de belangen van de onderzochte persoon. Ondanks deze belangenafweging blijft de mogelijkheid bestaan – hoe zorgvuldig en nauwkeurig deze afweging ook heeft plaatsgevonden – dat in een individueel geval een belangenafweging anders had moeten uitvallen. De oorzaak kan liggen in een omstandigheid die het particulier onderzoeksbureau niet bekend was en niet bekend had kunnen zijn. Het aantekenen van bezwaar door de onderzochte persoon betekent dat het particulier onderzoeksbureau een hernieuwde afweging moet maken in het concrete geval. Het is aan de onderzochte persoon om de specifieke situatie aan het particulier onderzoeksbureau ter kennis te brengen. Het maken van bezwaar is vormvrij en kan derhalve ook mondeling gedaan worden.

Een onderzochte persoon zou bijvoorbeeld belang kunnen hebben bij het staken van de verwerking indien hij na de aanvang van het onderzoek – en nog voordat het onderzoeksrapport wordt aangeboden aan de opdrachtgever – overeenkomstig paragraaf 8.1 van deze gedragscode geïnformeerd wordt over het ingestelde onderzoek en de voorgenomen verstrekking van gegevens aan de opdrachtgever. Hij kan er belang bij hebben, dat bepaalde gegevens niet bekend worden aan de opdrachtgever wegens bijzondere persoonlijke omstandigheden (specifieke situatie).

Het particulier onderzoeksbureau is niet verplicht de aangevochten verwerking (bijvoorbeeld een voorgenomen verstrekking of een voorgenomen onderzoekshandeling) op te schorten nadat bezwaar is gemaakt. Indien degene die bezwaar maakt een dringend belang heeft bij het onmiddellijk staken van de verwerking dan dient hij een voorlopige voorziening te vragen bij de rechter (bijvoorbeeld via een kort geding).

10. Gegevensverkeer met landen buiten de Europese Unie

Algemeen

De sector particuliere onderzoeksbureaus wisselt regelmatig persoonsgegevens (al dan niet in de vorm van onderzoeksrapporten) uit met opdrachtgevers in het buitenland op basis van (in Nederland) uitgevoerd particulier onderzoek.

Wettelijk kader

Het uitgangspunt van de AVG is dat persoonsgegevens slechts mogen worden doorgegeven aan een derde land (landen buiten de Europese Unie) of een internationale organisatie wanneer de bepalingen van hoofdstuk V van de AVG worden nageleefd. Dit betekent dat doorgifte van persoonsgegevens slechts mogelijk is, indien de Europese Commissie heeft besloten dat een derde land, een gebied of een sector in een derde land, of een internationale organisatie een passend niveau van gegevensbescherming biedt (‘adequaatheidsbesluit’ ex artikel 45 lid 3 AVG).
In afwijking van deze bepaling kunnen persoonsgegevens worden doorgegeven indien:

1. sprake is van doorgifte op basis van passende waarborgen als bedoeld in artikel 46 AVG;
2. de onderzochte persoon uitdrukkelijk met de voorgestelde doorgifte heeft ingestemd, na te zijn ingelicht over de risico's die dergelijke doorgiften voor hem kunnen inhouden bij ontstentenis van een adequaatheidsbesluit en van passende waarborgen (artikel 49 lid 1 onder a AVG);
3. de doorgifte noodzakelijk is voor de sluiting of voor de uitvoering van een in het belang van de onderzochte persoon tussen de verwerkingsverantwoordelijke en een andere natuurlijke persoon of rechtspersoon gesloten overeenkomst (art. 49 lid 1 onder c AVG);
4. de doorgifte noodzakelijk is voor de instelling, uitvoering of onderbouwing van een rechtsvordering (artikel 49 lid 1 onder e AVG);
5. de doorgifte noodzakelijk is ter vrijwaring van een vitaal belang van de onderzochte persoon of van andere personen, indien de betrokkene lichamelijk of juridisch niet in staat is zijn toestemming te geven (artikel 49 lid 1 onder f AVG);

Toelichting:
De ontwikkeling van een vrije interne markt binnen de Europese Unie vereist dat de uitwisseling van persoonsgegevens niet belemmerd wordt door nationale grenzen. Om die reden is doorgifte van gegevens aan landen binnen de Europese Unie door de sector particuliere onderzoeksbureaus toegestaan, een en ander met inachtneming van de AVG en de bepalingen van deze gedragscode. Paragraaf 10 heeft om die reden betrekking op doorgifte van gegevensverkeer naar landen buiten de Europese Unie of internationale organisaties.
In hoofdstuk V van de AVG is aangegeven wanneer doorgifte van gegevens naar landen buiten de Europese Unie of internationale organisaties kan plaatsvinden, indien het 'derde'-land of de internationale organisatie geen passend beschermingsniveau biedt. Een actuele lijst met landen buiten de EU waarvoor wel een passend beschermingsniveau geldt is te vinden op de website van de Autoriteit Persoonsgegevens.
De grondslagen voor doorgifte van persoonsgegevens naar landen buiten de Europese Unie of internationale organisaties zijn een groot deel dezelfde als aangegeven in paragraaf 5.7. Voor voorbeelden wordt volledigheidshalve daarnaar verwezen. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat 'doorgifte van persoonsgegevens' niet hetzelfde is als het uitvoeren van recherchewerkzaamheden buiten Nederland waarbij persoonsgegevens worden verwerkt. Het uitvoeren van recherchewerkzaamheden buiten Nederland waarbij persoonsgegevens worden verwerkt valt buiten de reikwijdte van deze gedragscode.

11. Geschillenbeslechting respectievelijk verzoeken bij de Autoriteit Persoonsgegevens en de rechter

Indien een onderzochte persoon van menig is dat een particulier onderzoeker respectievelijk particulier onderzoeksbureau heeft gehandeld in strijd met deze gedragscode dan wel anderszins in strijd met de AVG, dient hij zich in eerste instantie te wenden tot de directeur van het particulier onderzoeksbureau.
De directeur van het particulier onderzoeksbureau beslist binnen zes weken na de ontvangst van het klaagschrift. De beslissing op de klacht wordt schriftelijk aan de klager medegedeeld.
Binnen zes weken na de ontvangst van de beslissing van de directeur van het particulier onderzoeksbureau kan een beroepsschrift worden ingediend bij de Beroepscommissie van de NVB, indien het particulier onderzoeksbureau lid is van de Nederlandse Veiligheidsbranche.
De Beroepscommissie van de Nederlandse Veiligheidsbranche bestaat uit drie door het bestuur van de Nederlandse Veiligheidsbranche aangewezen onafhankelijke leden. De algemeen secretaris van de Nederlandse Veiligheidsbranche vervult het secretariaat van de Beroepscommissie. De uitspraak van de Beroepscommissie is bindend.
De onderzochte persoon kan ook een klacht indienen bij de Autoriteit Persoonsgegevens indien hij of zij van mening is dat de verwerking van diens persoonsgegevens inbreuk maakt op de AVG. Het verzoek daartoe moet worden ingediend binnen zes weken na ontvangst van het antwoord van de directeur van het particulier onderzoeksbureau dan wel binnen zes weken na het verstrijken van de termijn van één maand zoals genoemd in de paragrafen 9.1 en 9.2.
Een beroepschrift bij de Beroepscommissie van de Nederlandse Veiligheidsbranche of een klacht bij de Autoriteit Persoonsgegevens laat onverlet dat onderzochte perso(o)n(en) zich ook rechtstreeks kan/kunnen wenden tot de rechtbank in het arrondissement waarin het particulier onderzoeksbureau is gevestigd, indien hij/zij van mening is/zijn dat een particulier onderzoeker respectievelijk particulier onderzoeksbureau heeft gehandeld in strijd met deze gedragscode of anderszins in strijd met de wet of het recht.

De procedure bij de rechtbank kan – voor wat betreft een ingediende klacht bij de Autoriteit Persoonsgegevens – worden ingediend na drie maanden indien de Autoriteit Persoonsgegevens de klacht niet behandelt of de betrokkene niet binnen drie maanden in kennis stelt van de voortgang of het resultaat van de ingediende klacht (artikel 78 lid 2 AVG).
Indien een klacht is ingediend bij de Beroepscommissie van de Nederlandse Veiligheidsbranche, kan het verzoek dat betrekking heeft op inzage, rectificatie, wissing, of beperking van gegevens als bedoeld in de paragrafen 9.1 en 9.2 bij de arrondissementsrechtbank aanhangig worden gemaakt tot uiterlijk zes weken nadat bericht van de Beroepscommissie is ontvangen dat de behandeling van de zaak beëindigd is.
Toelichting:
De particuliere onderzoeksbureaus die onder de reikwijdte van de Wpbr vallen dienen op grond van deze wet te beschikken over een klachtenregeling. Klachten over het handelen of nalaten van een particulier onderzoeksbureau dienen derhalve in eerste instantie kenbaar te worden gemaakt bij de directeur van het particulier onderzoeksbureau.
Op grond van de standaard klachtenregeling die als bijlage 4 is opgenomen bij de Circulaire particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus van de Minister van Veiligheid en Justitie is de termijn voor het indienen van een klaagschrift bepaald op zes weken, te rekenen vanaf de datum waarop de gedraging waarover geklaagd wordt heeft plaatsgevonden. Het is de eigen verantwoordelijkheid van de klager om bij het particulier onderzoeksbureau over wiens gedraging(en) geklaagd wordt te verifiëren of dat particulier recherchebureau eveneens deze termijn heeft opgenomen in hun specifieke klachtenregeling.
Indien de klager ontevreden is over de wijze waarop de klacht is afgehandeld staat beroep open op de Beroepscommissie van de Nederlandse Veiligheidsbranche. De uitspraak van de Beroepscommissie is bindend voor het particulier onderzoeksbureau. Dat laat onverlet het recht van de onderzochte persoon om zich met zijn grieven te wenden tot de Autoriteit Persoonsgegevens en/of de rechter. Indien het oordeel van de Autoriteit Persoonsgegevens of het besluit van de rechter afwijkt van de bindende uitspraak van de Beroepscommissie vervalt voor het particulier onderzoeksbureau het bindende karakter van die uitspraak. De klachtenregeling van de Nederlandse Veiligheidsbranche en het reglement voor de Beroepscommissie zijn op te vragen bij de Nederlandse Veiligheidsbranche.
Voor wat betreft de termijnen waarin de onderzochte persoon zijn grieven kenbaar moet maken moet onderscheid gemaakt worden tussen verzoeken tot rectificatie, wissing, beperking van gegevens als bedoeld in de paragrafen 9.1 en 9.2 van deze gedragscode en overige rechtsvorderingen. Voor het aanhangig maken van overige rechtsvorderingen gelden de termijnen die genoemd zijn in het Burgerlijk Wetboek.

12. Naleving gedragscode

De bepalingen van de privacygedragscode dienen door particuliere onderzoeksbureaus te worden vertaald in een systeem van administratieve organisatie en interne controle. De Nederlandse Veiligheidsbranche heeft een praktijkhandleiding (‘toolkit’) voor haar leden ontwikkeld die de leden kunnen gebruiken zodat zij in staat gesteld worden op adequate wijze invulling te geven aan de bepalingen van de privacygedragscode. De praktijkhandleiding bestaat uit:

- een modelinstructie voor particulier onderzoekers;
- aandachtspunten voor dossierbeheer en
- een modelzelfevaluatie.

In het kader van (extern) toezicht op de naleving van de privacygedragscode dient de omvang van de werkzaamheden eenvoudig te kunnen worden vastgesteld. Om die reden dienen de onderzoeksdossiers in de opdrachten- en voorvallenregistratie doorlopend te zijn genummerd of dient een andersoortige inzichtelijke nummering van onderzoeksdossiers te worden aangehouden.
In algemene zin wordt het toezicht in het kader van de Wpbr, en derhalve ook op particuliere onderzoeksbureaus, verricht door de politie. Het toezicht omvat preventieve taken (adviseren bij vergunningaanvragen en bij toestemmingverlening aan leidinggevenden en beoordeling van de betrouwbaarheid/bekwaamheid van medewerkers) en repressieve taken (toezien op de naleving van de regelgeving door vergunning- en toestemminghouders in de praktijk en de handhaving).
Toelichting:
De zelfevaluatie kan door het management van het particulier onderzoeksbureau zelf uitgevoerd worden. De uitkomsten van de zelfevaluatie geven een duidelijk beeld over de huidige situatie en de noodzakelijke verbeterpunten. De zelfevaluatie bestaat uit een set aan vaststellingen, waarvan het

van belang is dat iedere vaststelling door het management van het particulier onderzoeksbureau wordt 'afgevinkt' als blijk van bevestiging dat daadwerkelijk is vastgesteld dat wordt voldaan aan de eisen die uit de AVG en uit de privacygedragscode voortvloeien. De opbouw van de vaststellingen is – naast het algemene deel en het beveiligingsdeel – zodanig dat de chronologische volgorde van een doorsnee onderzoek gevolgd wordt. Per vaststelling wordt aangegeven wat de vindplaats in de privacygedragscode of in andere relevante documenten is. Door de invoering van het Keurmerk Particuliere Onderzoeksbureaus wordt onafhankelijk toezicht op de administratie organisatie en interne controle verder gewaarborgd.

13. Functionaris voor de gegevensverwerking

Afdeling 4 AVG ziet op de aanwijzing, positie en taken van de functionaris voor gegevensbescherming (FG). Voor een verwerkingsverantwoordelijke uit de sector particuliere onderzoeksbureaus is het aanwijzen van een FG verplicht:

- wanneer de verwerkingsverantwoordelijk hoofdzakelijk is belast met verwerkingen die regelmatige en stelselmatige observatie van betrokkenen op grote schaal vergen, en/of
- wanneer de verwerkingsverantwoordelijke hoofdzakelijk belast is met grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van gegevens als bedoeld in artikel 9 AVG en van persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten als bedoeld in artikel 10 AVG.
- Een particulier onderzoeksbureau dient aan de hand van eigen analyse vast te stellen of er al of niet een FG aangewezen moet worden.

Toelichting
De AVG verduidelijkt niet wat onder 'op grote schaal' of met 'grootschalige verwerking' verstaan wordt. Op basis van de Richtlijnen voor functionarissen voor de gegevensbescherming (FG's) van de Europese privacytoezichthouders (Groep Gegevensbescherming artikel 29). wordt aangenomen dat geen sprake van verwerking op grote schaal bij observatieopdrachten, indien deze worden uitgevoerd door een (relatief) klein particulier onderzoeksbureau met één of enkele medewerkers. Er is evenmin sprake van grootschalige verwerking van persoonsgegevens van strafrechtelijke aard, indien de bevindingen van onderzoeken worden vastgelegd in de onderzoeks- en voorvallenregistratie van een (relatief) klein particulier onderzoeksbureau met één of enkele medewerkers.
In paragraaf 7.4 is de sectornormering voor observatie opgenomen. Indien deze normering in acht wordt genomen is geen sprake van 'regelmatige en stelselmatige observatie' van personen als bedoeld in de AVG. Voor wat betreft de AVG is het begrip 'regelmatige en stelselmatig observatie' uitgewerkt in de Richtlijnen voor functionarissen voor de gegevensbescherming (FG's) van de Europese privacytoezichthouders (Groep Gegevensbescherming artikel 29). 'Regelmatig' ziet op aspecten als:

- *voortdurend of gedurende een bepaalde periode, met bepaalde tussenpozen;*
- *terugkerend of op vaste tijden herhaald;*
- *constant of periodiek.*

'Stelselmatig' ziet op aspecten als: • plaatsvindend volgens een systeem;

- *vooraf geregeld, georganiseerd of methodisch;*
- *plaatsvindend in het kader van een algemeen plan voor gegevensverzameling; of*
- *uitgevoerd als onderdeel van een strategie*

Voor de analyse is voorts van belang dat het begrip 'stelselmatige observatie' als bedoeld in de AVG afwijkt van het begrip 'stelselmatige observatie' in de artikelen 126g en 126o WvSv. In beide artikelen staat letterlijk: 'stelselmatig een persoon volgen of stelselmatig diens aanwezigheid of gedrag waarnemen'. Stelselmatige observaties zijn volgens de memorie van toelichting bij art. 126g zodanige observaties die als resultaat kunnen hebben dat een min of meer volledig beeld van bepaalde aspecten van iemands privéleven wordt verkregen. Als elementen die van belang zijn voor het antwoord op de vraag of een dergelijke vorm van observatie zich voordoet, worden in de memorie van toelichting de duur, de plaats en de intensiteit of frequentie van de observatie genoemd, alsmede het eventuele gebruik van een technisch hulpmiddel dat meer biedt dan alleen een versterking van de zintuigen.(Kamerstukken II 1997/1998, 25 403, nr. 3 , p. 26-28). Indien de in paragraaf 7.4

genoemde sectornormering in acht wordt genomen is doorgaans geen sprake van 'regelmatige en stelselmatige observatie' van personen als bedoeld in het WvSv.
Indien aan de hand van eigen analyse is vastgesteld dat een FG aangewezen moet worden is het volgende van belang: De positie en de taken van de FG staan in de artikelen 38 en 39 AVG. Het is geen vereiste dat de FG een werknemer is van de verwerkingsverantwoordelijke. Artikel 37, zesde lid, bepaalt dat het ook mogelijk is een FG in te huren via een dienstverleningsovereenkomst. Het is denkbaar dat meerdere verwerkingsverantwoordelijken gezamenlijk één FG aanwijzen. De FG kan ook in deeltijd worden aangesteld, als dat op basis van bijvoorbeeld de aard van de organisatie en de verwerkingen die worden uitgevoerd, verantwoord is. Wanneer de FG echter naast zijn werkzaamheden als FG nog andere werkzaamheden vervult, dan is het wel zaak om zijn onafhankelijkheid in de uitoefening van de FG-taken goed te borgen. Het kan een 'good practice' zijn om vrijwillig een FG aan te wijzen. Wanneer een verwerkingsverantwoordelijke vrijwillig een FG aanwijst, gelden voor zijn aanwijzing, positie en taken dezelfde voorwaarden van de artikelen 37 tot en met 39 die zouden gelden als de aanwijzing verplicht was geweest.

14. Overige algemene verplichtingen

14.1. Datalekken

Wettelijk kader

Artikel 33 en 34 AVG bevatten bepalingen over het melden van datalekken.
Een inbreuk in verband met persoonsgegevens wordt uiterlijk 72 uur nadat de verwerkingsverantwoordelijke daarvan kennis heeft genomen gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens, tenzij het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk in verband met persoonsgegevens een risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen.
Een inbreuk in verband met persoonsgegevens wordt aan betrokkene gemeld indien de inbreuk waarschijnlijk een hoog een risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van betrokkene, tenzij voldaan wordt aan de voorwaarden van artikel 34 lid 3 AVG.
De verwerkingsverantwoordelijke documenteert alle inbreuken in verband met persoonsgegevens, met inbegrip van de feiten omtrent de inbreuk in verband met persoonsgegevens, de gevolgen daarvan en de genomen corrigerende maatregelen.
Sectornormering
Particuliere onderzoeksbureaus zijn zich bewust van deze bepalingen en leven deze na.

14.2. Data protection impact assessment (DPIA) en voorafgaande raadpleging

Wettelijk kader

Wanneer een soort verwerking, in het bijzonder een verwerking waarbij nieuwe technologieën worden gebruikt, gelet op de aard, de omvang, de context en de doeleinden daarvan waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen voert de verwerkingsverantwoordelijke vóór de verwerking een beoordeling uit van het effect van de beoogde verwerkingsactiviteiten op de bescherming van persoonsgegevens (artikel 35 AVG).

Sectornormering

Het particulier onderzoeksbureau neemt naar aanleiding van de uitkomst van de DPIA passende maatregelen om de risico's voor de rechten en vrijheden van de onderzochte persoon tot een acceptabel niveau te beperken.
Als het particulier onderzoeksbureau niet genoeg maatregelen kan nemen om de risico's tot een acceptabel niveau te beperken (bijvoorbeeld bij afwezigheid van waarborgen of beveiligingsmaatregelen) dient de Autoriteit Persoonsgegevens te worden geraadpleegd.
Toelichting:
Een data protection impact assessment (DPIA) is een proces dat bedoeld is om de verwerking van persoonsgegevens te beschrijven, de noodzaak en evenredigheid ervan te beoordelen en de daaraan verbonden risico's voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen in te schatten en maatregelen te nemen om de risico's te beheersen. Onder 'de rechten en vrijheden van natuurlijke personen' wordt onder andere verstaan het recht op gegevensbescherming en bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

In het document van de Groep Gegevensbescherming artikel 29 (te raadplegen via www.autoriteitpersoonsgegevens.nl) worden criteria gegeven om te bepalen of een verwerking 'waarschijnlijk een hoog risico inhoudt' in de zin van de AVG. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft een lijst van soorten van verwerkingen opgesteld waarvoor het uitvoeren van een DPIA verplicht is vóórdat met verwerken wordt begonnen.

Een sectorale DPIA kan geboden zijn als binnen de sector particulier onderzoek een nieuwe technologie in gebruik genomen wordt om gegevens te verzamelen of te analyseren. Daarbij kan gedacht worden aan nieuwe technologieën voor het observeren, monitoren of controleren van betrokkenen. Een DPIA door een individuele verwerkingsverantwoordelijke kan geboden zijn bij aanschaf of vervanging van een nieuw softwarepakket voor de onderzoeks- en voorvallenregistratie.

Ondanks genomen maatregelen is niet altijd uit te sluiten dat een hoog restrisico overblijft voor wat betreft gegevensbescherming en bescherming van de persoonlijke levenssfeer door de op dat moment beschikbare technologie of door onredelijke uitvoeringskosten. Als dat het geval is dient de Autoriteit Persoonsgegevens te worden geraadpleegd voordat met de verwerking wordt begonnen (artikel 36 AVG). Dit heet het proces van voorafgaande raadpleging.

14.3. Verwerkingsregister

Wettelijk kader

Om de naleving van de AVG aan te kunnen tonen, moet de verwerkingsverantwoordelijke weten welke verwerkingsactiviteiten onder zijn verantwoordelijkheid plaats vinden. Artikel 30 AVG verplicht het particulier onderzoeksbureau een register van verwerkingsactiviteiten bij te houden – onder meer – omdat persoonsgegevens van strafrechtelijke aard verwerkt worden.

Toelichting:

De verwerkingsactiviteiten die in het 'verwerkingsregister' moeten worden beschreven hebben niet alleen betrekking op de primaire bedrijfsproces dat tot verwerking van persoonsgegevens in de opdrachten- c.q. voorvallenregistratie leidt, maar ook op ondersteunende bedrijfsprocessen. Daarbij kan gedacht worden aan de personeelsadministratie, de crediteurenadministratie en de toegangsregistratie van het gebouw waarin het particulier onderzoeksbureau gevestigd is.

Het 'verwerkingsregister' geeft inzicht in de doeleinden waarvoor het particulier onderzoeksbureau over persoonsgegevens beschikt en hoe de datastromen zijn.

15. Wijzigingen gedragscode

De Minister van Justitie en Veiligheid kan alleen besluiten tot een aanpassing of een wijziging van deze gedragscode na afstemming met de Nederlandse Veiligheidsbranche. De Autoriteit Persoonsgegevens wordt voorafgaand aan een aanpassing of wijziging van deze gedragscode geraadpleegd.

Bijlage 1

Uitwerking Paragraaf 5.6 Beveiligingsplicht (artikel 5 lid 1 onder f AVG) **Beveiligingsbeleid**
Het particulier onderzoeksbureau moet de beveiligingsrisico's (zowel nieuwe als reeds geïdentificeerde beveiligingsrisico's) die de verwerking en de aard van de te verwerken persoonsgegevens met zich meebrengen periodiek identificeren en moet passende beveiligingsmaatregelen nemen die deze risico's beheersen. Periodiek wordt door het particulier onderzoeksbureau beoordeeld of het beveiligingsniveau nog steeds past bij de risico´s die de verwerking en de aard van de te verwerken persoonsgegevens met zich meebrengen en of de beveiligingsmaatregelen nog steeds voldoen. Waar nodig worden de beveiligingsmaatregelen aangepast.
Er is een beveiligingsplan met het oog op het beveiligen van persoonsgegevens tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Op basis van het beveiligingsplan zijn passende technische en organisatorische maatregelen genomen om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Deze passende technische en organisatorische maatregelen hebben betrekking op de hierna uitgewerkte onderwerpen: Beveiligingsbewustzijn, Fysieke beveiliging, Inrichting van de werkplek, Toegangsbeheer en controle, Onderhoud aan apparatuur en Calamiteiten.
Beveiligingsbewustzijn

De medewerkers van het particulier onderzoeksbureau worden regelmatig geïnstrueerd over de afgesproken maatregelen en procedures voor de beveiliging van persoonsgegevens.
Fysieke beveiliging
De ruimten (met geautomatiseerde voorzieningen) die persoonsgegevens bevatten kunnen worden afgesloten en zijn voorzien van inbraakbeveiliging en een inbraakdetectiesysteem.
Inrichting van de werkplek
Personal computers en andere gegevensdragers waarop persoonsgegevens verwerkt worden zijn adequaat beveiligd.
Toegangsbeheer en controle
Voor de toegang tot persoonsgegevens zijn toegangsbevoegdheden afgegeven. Die toegangsbevoegdheden impliceren dat niet iedere medewerker toegang hoeft te hebben tot de vastgelegde persoonsgegevens.
De identiteit en de authenticiteit van gebruikers van geautomatiseerde voorzieningen worden vastgesteld door tenminste een gebruikersnaam en een wachtwoord. Dit wachtwoord is slechts gedurende een van tevoren vastgestelde periode geldig.
Elke poging (geslaagd of niet) om toegang te krijgen tot een geautomatiseerde voorziening waarin persoonsgegevens worden opgeslagen wordt vastgelegd (in een logbestand).
Onderhoud aan apparatuur
Bij onderhoud aan apparatuur door derden wordt contractueel vastgelegd dat de derde de vertrouwelijkheid van persoonsgegevens respecteert.
Calamiteiten
Er zijn procedures voor een adequate back-up van de vastgelegde gegevens.
Een exemplaar van de back-up wordt op een andere locatie bewaard dan waar de originele persoonsgegevens zich bevinden.

Bijlage 7. bij Regeling particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus

Vragen welke ten aanzien van de gezondheid van bewakingspersoneel van grensoverschrijdend transport van euro's mogen worden gesteld en medische onderzoeken die mogen worden worden verricht (artikel 23m Rpbr)

Vragen over de gezondheid

1. Hebt u last van of last gehad van de epileptische aanvallen, flauwvallen, aanvallen van abnormale slaperigheid overdag of andere bewustzijnsstoornissen?
2. Hebt u last van of last gehad van evenwichtsstoornissen of ernstige duizelingen?
3. Bent u onder behandeling of onder behandeling geweest voor een psychiatrische stoornis, een hersenziekte – zoals een beroerte – of een ziekte van het zenuwstelsel?
4. Maakt u misbruik van of hebt u misbruik gemaakt van alcohol, geneesmiddelen, drugs of andere geestverruimende of bedwelmende middelen of bent u daarvoor ooit medisch onderzocht of onder behandeling geweest?
5. Wordt of werd u behandeld voor inwendige ziekten als suikerziekte, hart- en vaatziekten, verhoogde bloeddruk, nierziekte of longziekte? Of hebt u een hart- of vaatoperatie ondergaan?
6. Kunt u een arm, een hand of uw vingers niet of slechts beperkt gebruiken?
7. Kunt u een been of voet niet of slechts beperkt gebruiken?
8. Ziet u minder goed met één of beide ogen, zelfs als u gebruik maakt van een bril of contactlenzen?
9. Wordt of werd u behandeld door een oogarts? Of hebt u een oogoperatie of een laserbehandeling van de ogen ondergaan?

10. Gebruikt u medicijnen die volgens de bijsluiter de rijvaardigheid kunnen beïnvloeden, zoals slaapmiddelen, kalmeringsmiddelen, antidepressieve middelen, antipsychotische middelen of opwekmiddelen?
11. Hebt u nog andere aandoeningen, ziekten of functiebeperkingen die het besturen van motorrijtuigen moeilijker maken?

Medische onderzoek

Het onderzoek bestaat uit een gesprek over de algemene gezondheid, oogonderzoek, bloeddruk- en polsmeting, urine- of bloedsuikertest, alsmede een oriënterend lichamelijk/psychisch onderzoek.